

LOMATOIMISTOJEN PALVELUJEN KEHITTÄMINEN
asiakastyytyväisyyskysely Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden
paikallisyksikköjen alueilla

Opinnäytetyö

Anna-Maija Räisänen-Jatkola ja Minna Turpeinen

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto

Hyväksytty ____ . ____ . ____

_____

Koulutusala: Luonnonvara-ala	
Koulutusohjelma: Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma	Suuntautumisvaihtoehto:
Työntekijä/tekijät: Anna-Maija Räisänen-Jatkola ja Minna Turpeinen	
Työn nimi: Lomatoimistojen palvelujen kehittäminen - asiakastyytyväisyyskysely Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden paikallisyksikköjen alueella	
Päiväys: 30.4.2007	Sivumäärä/liitteet: 78 + 17
Ohjaaja/ohjaajat: Ulla Kauhanen, Hilka Kämäräinen ja Pirjo Suhonen	
Toimeksiantaja: Pielaveden lomatoimi, Veijo Klemetti ja Leppävirran lomatoimi, Tuija Nurminen	
Tiivistelmä: Opinnäytetyömme Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden paikallisyksikköjen palvelujen asiakastyytyväisyyskyselyn tavoitteena oli kartoittaa sekä alueellisesti että paikallisyksikköjä toisiinsa vertaamalla nykytilanne lomaoikeutettujen tyytyväisyydestä lomittajien ja lomatoimiston hallintohenkilöstön työskentelyyn. Samalla pyysimme kehitysehdotuksia palvelujen parantamiseksi ja kehittämiseksi. Pielavedellä kysely toteutettiin myös kolmen vuoden sisällä karjanpidosta luopuneille tiloille. Kyselyt postitettiin tiloille lomatoimistojen rekisterien perusteella ja käsittelimme tulokset SPSS-tilasto-ohjelman kautta luettavaan muotoon. Taulukot tehtiin Excel-ohjelmalla. Kyselyssä vastaajat saattoivat nimettöminä kertoa suurimmatkin huolensa koskien lomituspalveluja. Kehittämistä ja parannettavaa riittää jatkuvasti, mutta suurin pelko tuntui olevan ammattitaitoisten ja luotettavien lomittajien riittävyys. Lomaoikeutetut kaipaavat tämän tyylistä jatkuvaa seurantaan kentälle lomitusasioista, vaikkapa vuosittain, koska maatiloilla tekniikka kehittyy ja karjakoot kasvavat, jolloin pätevillä lomittajilla on kysyntää.	
Avainsanat: maatalouslomitus, maatalouslomittaja, lomatoimisto	
Luottamuksellisuus:	

Field of study: Natural Resources and the Environment	
Degree Programme: BSC (Agr) Agriculture and Rural Develop-	Option:
Author(s): Anna-Maija Räisänen-Jatkola and Minna Turpeinen	
Title of Thesis: Development of Farm Relief Services - Questioning about customer satisfaction in Leppävirta, Maaninka and Pielavesi	
Date: 10.5.2007	Pages/appendices: 78+17
Supervisor(s): Ulla Kauhanen, Hilikka Kämäräinen and Pirjo Suhonen	
Project/Partners: Pielavesi Farm Relief Services, Veijo Klemetti and Leppävirta Farm Relief Services, Tuija Nurminen	
Abstract: <p>Our Thesis is based on different kinds of needs including satisfaction about farm relief workers' services and about persons who work for these offices and do the paperwork. This Thesis included the municipalities of Leppävirta, Maaninka and Pielavesi. At the same time we asked for ideas how to improve and develop this area. In Pielavesi this questionnaire was also sent to those who had already given up active farming within the last three years.</p> <p>We posted these questionnaires to farmers according to the municipality registers and we handled the results by Spss-program to make it easier to read. The tables were made by Excel-program.</p> <p>We ask farmers' opinions about different questions and they had an opportunity to answer freely and anonymously concerning the farm relief services. There is always a continuous need for improvement, but the most common fear was that there may not be enough professional and reliable farm relief workers in the future.</p> <p>Farmers seem to like to have some kind follow up concerning farm relief workers. This could be done perhaps every year, because technology is developing and livestock are getting bigger all the time meaning that professional farm relief workers have plenty work to do.</p>	
Keywords: farm relief worker, farm relief services	
Confidentiality:	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1. JOHDANTO	6
2. MAATALOUSLOMITUKSESTA YLEISESTI	8
3. LEPPÄVIRRRAN PAIKALLISYKSIKKÖ	10
3.1. Leppävirran, Heinäveden ja Varkauden kuntatiedot	10
3.2. Leppävirran paikallisyksikön tiedot	10
3.3. Leppävirran paikallisyksikön kuntakohtaiset käytänteet	11
4. MAANINGAN PAIKALLISYKSIKKÖ	12
4.1. Maaningan, Siilinjärven ja Kuopion kuntatiedot	12
4.2. Maaningan paikallisyksikön tiedot	12
4.3. Maaningan paikallisyksikön kuntakohtaiset käytänteet	12
5. PIELAVEDEN PAIKALLISYKSIKKÖ	13
5.1. Keiteleen ja Pielaveden kuntatiedot	13
5.2. Pielaveden paikallisyksikön tiedot	13
5.3. Pielaveden paikallisyksikön lomituksen kuntakohtaiset käytänteet	13
6. KYSELYN TOTEUTUS	15
7. TULOKSET	18
7.1. Leppävirran paikallisyksikön tulokset	18
7.2. Maaningan paikallisyksikön tulokset	28
7.2.1. Vertailuja Kuopio, Maaninka ja Siilinjärvi lomittajien työskentely	35
7.3. Pielaveden paikallisyksikön alue	43
7.3.1. Pielaveden paikallisyksikön aktiivitulojen tulokset	43
7.3.2. Vertailu Keitele, Pielavesi	52
7.3.3. Pielaveden paikallisyksikön alueen karjanpidosta luopuneiden tulokset	55
7.4. Paikallisyksikköjen vertailu	60
8. YHTEENVETO	71
LÄHTEET	76

LIITTEET

Liite 1 Lomatoimiston palvelujen kehittämisen asiakastyytyväisyyskysely

Liite 2 Lomatoimiston palvelujen kehittämisen asiakastyytyväisyyskysely karjanpidosta luopuneet tilat

Liite 3 Saatekirje lomaoikeudet

Liite 4 Saatekirje karjanpidosta luopuneet

Liite 5 Vastaajien erittelyjä

Liitteet 6-11 Taulukoita vastauksista

1. JOHDANTO

Kaikkien tahojen on menestyäkseen pysyttävä kehityksen mukana, niin myös lomituspalveluiden. On pystyttävä tarjoamaan laadukkaita palveluja ja vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin. Teknologia kehittyy tiloilla koko ajan. Yrittäjät vaativat lomituksilta paljon. Toimivat lomituspalvelut ovat yrittäjille tärkeitä, jotta he voivat rauhassa pitää hengähdystaukoa työstään. Tämän vuoksi on pysyttävä selvillä, mitä kentällä tapahtuu ja parhaiten tämä toimii kaikkien tahojen yhteistyönä. Tässä työssä kysytään asiat asianosaisilta eli otetaan huomioon kohderyhmä, joka tässä tapauksessa on maatalousyrittäjät, jotka käyttävät tai ovat käyttäneet lomituspalveluita. Mukaan otettiin myös parin kolmen vuoden sisällä karjanpidon lopettaneet tilat. Tutkimuksesta saatujen tietojen avulla voidaan mahdollisesti kehittää tutkimuksessa mukana olevien alueiden lomituspalveluita.

Olemme kumpikin työskennelleet tuntipalkkaisina maatalouslomittajina, joten tämä ala on meille tuttua. Anna-Maijalla oli vuoteen 1999 asti lehmiä ja 10 vuotta maidontuotantoon pohjautuvaa yrittäjyyttä takana.

Aluksi olimme kumpikin tämän työn tekijät aikoneet tehdä oman lomatoimen paikallisyksikön alaisuudessa lomitukseen liittyvää kyselyä. Minnalla kysymykset liittyivät lomitukseen sekä karjaa pitävillä että lopettaneilla tiloilla. Anna-Maijalla taas tarkoituksena oli kartoittaa karjaa pitävien tilojen tyytyväisyys lomahallinnon työskentelyyn. Opettajien välityksellä saimme tietää toistemme töistä ja monen muutoksen kautta lopputuloksena syntyi kysely Leppävirran, Pielaveden ja Maaningan lomatoimien alueille. Kysymyksissä käsiteltiin sekä lomittajien että lomahallinnon työskentelyyn liittyviä asioita, kyselyt postitettiin karjaa pitäville tiloille. Pielaveden alueella kyselyt lähetettiin myös lopettaneille tiloille. Lopettaneet tilat tulivat alueella mukaan lomitustohtajan ehdotuksesta. Jaoin työn alueita niin, että kumpikin teki oman alueensa osiot ja yhdessä teimme muita osioita.

Tämän opinnäytetyön toimeksiantajina ovat Pielaveden kunnan lomatoimi, jonka edustajana lomitustohtaja Veijo Klemetti ja Leppävirran kunnan lomatoimi, jonka edustajana johtava lomittaja Tuija Nurminen.

Aikaisempia tutkimuksia lomituksesta ovat tehneet muun muassa Outi Korhonen, joka keskittyi tutkimuksessaan maatalouslomittajien henkilökohtaisen työsuorituksen merkitykseen palkkauksessa ja Veijo Klemetti maatalouslomittajien työturvallisuuteen ja yksinyöskentelyyn. Syksyllä 2006 Suomen Gallupin Elintarviketieto teki Melalle kyselyn lomaan oikeutetuilta lomittajien työskentelystä ja lomahallinnon palvelusta. Siihen vastasi 718 loman saajaa koko Suomesta ja siinä arvioitiin kouluarvosanoilla 4–10 eriteltyjä työtehtäviä. Lomittajille kyselyä emme tehneet, koska heille on tehty paikallisyksiköiden alaisuudessa useampia pienimuotoisia kyselyjä aiemmin.

2. MAATALOUSLOMITUKSESTA YLEISESTI

Maatalousyrittäjät, jotka ovat pakollisesti Myel-vakuutettuja, voivat käyttää maatalouslomituspalveluja. Maatalousyrittäjien lomituspalvelulain mukaisesti heillä on oikeus vuosilomaan ja sijaisapuun. Yrittäjällä on myös lisäksi mahdollisuus saada maksullista lomituspalvelua. Vuosilomaan oikeutetut voivat saada tuettua maksullista lomituspalvelua 120 tuntia vuodessa. Täysin maksullista lomituspalvelua voivat saada muutkin kuin lomituspalveluihin oikeutetut maatalousyrittäjät. Päätoimiset karjatalousyrittäjät ovat oikeutettuja vuosilomaan 24 päivää vuodessa. Jos maatalousyrityksen toiminnasta säännöllisesti huolehtinut yrittäjä ei tilapäisesti pysty huolehtimaan tilan toiminnasta, voidaan myös myöntää sijaisapua. Sijaisapua voivat edellisten lisäksi saada myös kasvinviljelijät ja sivutoimiset viljelijät. Sijaisapu on yrittäjälle maksullista, vuosiloma maksutonta. Maatalouslomitukseen järjestämiseksi on kunnissa lomitustoimi, joka palkkaa tarvittavan määrän henkilökuntaa hoitamaan lomituspalveluihin kuuluvat työt tiloilla. Tilakohtaisesti maatalousyrittäjä voi valita käyttääkö hän kunnallista lomituspalvelua vai järjestääkö lomituksensa itse. Kunta maksaa yrittäjälle korvauksen itse järjestetystä lomituksesta. (Maksullinen lomitus. Mela. 2006.; Mitä maatalouslomitus on. Mela. 2006.; Sijaisapu. Mela. 2006.; Vuosiloma. Mela. 2006; Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki 1996/1231, § 4-6, 15, 16, 24, 26, 27.)

Lomalaki sisältää eräitä rajoitteita vuosilomaan siten, että vuosiloman 24 päivää saa sisältää enintään kolme sunnuntaita tai muuta pyhäpäivää, joista lomittajalle maksetaan työehtosopimusten mukaista ylityökorvausta. Lisäksi samassa yrityksessä työskentelevien yrittäjien on pidettävä yhtä aikaa 16 päivää vuosilomistaan samaan aikaan, jos sillä turvataan yhden kokoaikaisen lomittajan päivittäinen työaika tilan olosuhteet huomioon ottaen. Toisin sanoen yksi lomittaja selviää kummankin yrittäjän työpanoksesta yhdellä työpäivällään vaikka tilan molemmat yrittäjät olisivat yhtä aikaa lomalla. (Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki 1996/1231, § 17.)

Sijaisapuun oikeutettu maatalousyrittäjä voi saada sijaisapua työkyvyttömyyden perusteella, kuntoutusta sekä työkykyä ylläpitävää toimintaa varten, sairaan lapsen hoitamista varten, raskautta, synnytystä, isyyslomaa sekä ottolapsen hoitoa varten, alle kolmevuotiaan lapsen hoitoa varten, aikuiskoulutusta varten sekä muilla perusteilla, joita ovat muun muassa varusmies- ja siviilipalvelus, kertausharjoitukset, lähiomaisen kuolema ja

hautajaiset ja tuottajajärjestön kokoukset. (Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki 1996/1231, § 7, 7 a – 7 f.)

Lomituspalvelujen toimeenpanovastuu siirtyi Melalle vuoden 2000 alusta. Maatalouslomitus alueellistettiin 2003, jolloin aloittivat toimintansa alueelliset toimintayksiköt. Tähän asti maatalouslomitus oli hoidettu kuntakohtaisesti, nykyisin Mela edellyttää, että kunnat muodostavat yhdessä suurempia lomitusyksiköitä. Näitä yhden tai useamman kunnan muodostamia alueita kutsutaan paikallisyksiköiksi. Sosiaali- ja terveysministeriö vastaa lomituspalvelujen johdosta, ohjauksesta ja valvonnasta. Lomitusjohtaja vastaa paikallisyksikön lomatoiminnasta, sekä toimii vastuuhenkilönä ja esimiehenä. Tehtävänä on myös valmistella ja päättää maatalousyrittäjien lomaoikeuksista. Näitä päätöksiä tekemässä voi toisissa kunnissa olla myös esimerkiksi maaseutusihteri. Lomituksen työjohto ottaa vastaan maatalousyrittäjien lomavarauksia ja niiden pohjalta suunnittelee lomittajien työvuorosuunnitelmat. Lisäksi he toimivat lomittajien työjohtajina. (Lomituksen hallinto. Mela. 2006; Pielaveden kunta 2006; Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki 1996/1231, § 12.)

Automaattisella työajan seurannalla tarkoitetaan lomittajien puhelimen avulla tapahtuvaa ilmoittautumista töiden aloittamisesta sekä niiden lopettamisesta. Näiden perusteella lomittajan tilalla käyttämä työaika vahvistuu automaattisesti lomatoimen työajan seurantalajärjestelmään.

3. LEPPÄVIRRRAN PAIKALLISYKSIKKÖ

3.1. Leppävirran, Heinäveden ja Varkauden kuntatiedot

Leppävirran lomatoimen alueeseen kuuluvat Leppävirta, Heinävesi ja Varkaus. Varkaus ja Kangaslampi liitettiin vuonna 2002 ja Heinävesi 2004 Leppävirran alueeseen. Alue kokonaisuudessaan on vahvaa maatalousaluetta, vaikkakin Varkauden suuri teollisuuskaupunki kuuluu mukaan. Asukkaita vuoden 2005 loppuun mennessä oli Varkaudessa 23 946, Leppävirralla 10 970 ja Heinävedellä 4 300, taulukko 1 sivu 15. (Heinäveden yleistilasto. Kuntatietokeskus. 2007; Leppävirran yleistilasto. Kuntatietokeskus. 2007.; Varkauden yleistilasto. Kuntatietokeskus. 2007.)

3.2. Leppävirran paikallisyksikön tiedot

Leppävirran lomatoimen alueella Leppävirralla oli vuoden 2007 alussa 100 lomaan oikeutettua tilaa ja 157 lomaoikeutettua viljelijää. Vastaavat luvut Heinävedellä 31 tilaa ja 50 viljelijää, Varkaus 16 tilaa ja 22 viljelijää. Yhteensä 147 tilaa ja 229 lomaoikeutettua viljelijää. Kunnallista lomitusta käyttivät kaikki muut tilat paitsi 4 Leppävirran ja 1 Varkauden alueen tiloista, jotka käyttivät itse järjestettyä lomitusta. (Tuija Nurminen. 2007. Haastattelu 20.2.2007. Lomatoimi. Leppävirta.)

Leppävirran lomatoimen alueella v. 2005 oli vuosilomaan oikeutettuja yrittäjiä yhteensä 257, joista oikeuttaan käytti 249 yrittäjää. Lomituspalvelua käytettiin yhteensä 11 582 päivää ja 70 778 tuntia. Lomituspäivän pituus oli keskimäärin 6,11. Sijaisapua käytettiin yhteensä 29 453 tuntia, maksullista lomitusta 6 226 tuntia ja täysin maksullista lomitusta 2 tuntia. (Lomituspalvelut-tilasto. Mela. 2007; Maksullinen lomitus-tilasto. Mela. 2007; Vuosiloma ja sijaisapu-tilasto. Mela. 2007.)

Leppävirran paikallisyksikön henkilökuntaan kuuluvat lomatoimenjohtaja ja kaksi johtavaa maatalouslomittajaa. Lomittajia paikallisyksikön alueella on 39 osa-aikaista ja määräaikaista 4. (Lomituspalvelut-tilasto. Mela. 2007; Maksullinen lomitus-tilasto. Mela. 2007; Vuosiloma ja sijaisapu-tilasto. Mela. 2007.)

3.3. Leppävuiran paikallisyksikön kuntakohtaiset käytänteet

Leppävuiran lomatoimen alueella on lomittajille käytössä oma järjestelmä hätätilanteiden varalle, jos vaikkapa lomittajalle sattuu jotain toimistoaikojen ulkopuolella. Maatalousyrittäjille ei ole mitään hätäjärjestelmää. Lomitusrenkaita Leppävuiran paikallisyksikön alueella on kymmenen (10).

4. MAANINGAN PAIKALLISYKSIKKÖ

4.1. Maaningan, Siilinjärven ja Kuopion kuntatiedot

Maaningalla asukkaita 31.12.2005 oli 3 781, Siilinjärvellä 20 271 ja Kuopiossa 90 726. (Kuopion yleistilasto. Kuntatiedon keskus. 2007; Maaningan yleistilasto. Kuntatiedon keskus. 2007; Siilinjärven yleistilasto. Kuntatiedon keskus. 2007).

4.2. Maaningan paikallisyksikön tiedot

Maaningan paikallisyksikön alueella vuosilomaan oikeutettuja yrittäjiä oli (31.12.2005) 360 henkilöä. Lomituspalveluiden käyttäjiä oli 359. Lomituspalveluita käytettiin yhteensä 15 215 päivinä laskettuna ja tunteina 108 614. Keskimääräisen lomituspäivän pituus oli 7,13 tuntia. Sijaisapua käytettiin 43 396 tuntia. Tuettua maksullista lomitusta käytettiin 8 378 tuntia ja täysin maksullista 125 tuntia. (Lomituspalvelut-tilasto. Mela. 2007; Maksullinen lomitus-tilasto. Mela. 2007; Vuosiloma ja sijaisapu-tilasto. Mela. 2007.) Maaningan paikallisyksikön hallintohenkilöstöön kuuluvat lomatoimenjohtaja, lomasihteerit ja kaksi lomitusohjaajaa. Lomittajia on vakinaisesti työssä 75 ja osa-aikaisia 10–12.

4.3. Maaningan paikallisyksikön kuntakohtaiset käytänteet

Maaningan paikallisyksikön alueella on lomittajille oma järjestelmä hätätapausten varalle. Lomaoikeutetuille on puhelinpäivystys viikonloppuisin tunnin ajan iltapäivisin, jolloin he saavat lomitusohjaajaan yhteyden tarvittaessa. Lomitusrenkaita Maaningan paikallisyksikön alueella on seitsemän.

5. PIELAVEDEN PAIKALLISYKSIKKÖ

5.1. Keiteleen ja Pielaveden kuntatiedot

Asukkaita Keiteleellä 31.12.2005 oli 2 760. Elinkeinorakenne on seuraava; maa- ja metsätalous 15,7 %, jalostus 33,2 % ja palvelut 46,8 %. (Keiteleen yleistilasto, Kuntatiedon keskus 2007) Pielavedellä asukkaita 31.12.2005 oli 5 482. Elinkeinorakenne on seuraava; maa- ja metsätalous 23,8 %, jalostus 16,2 % ja palvelut 55,9 %. (Pielaveden yleistilasto, Kuntatiedon keskus 2007).

5.2. Pielaveden paikallisyksikön tiedot

Pielaveden paikallisyksikön alueella oli vuosilomaan oikeutettuja yrittäjiä (31.12.2005) 318 henkilöä. Lomituspalveluiden käyttäjiä oli 312. Lomituspalveluja käytettiin yhteensä 15 884 päivinä laskettuna ja tunteina 103 947. Keskimääräisen lomituspäivän pituus oli 6,28 tuntia. Sijaisapua käytettiin 40 946 tuntia. Tuettua maksullista lomitusta käytettiin 12 213 tuntia ja täysin maksullista 3 335 tuntia. (Lomituspalvelut-tilasto. Mela. 2007; Maksullinen lomitus-tilasto. Mela. 2007; Vuosiloma ja sijaisapu-tilasto. Mela. 2007.) Lomittajia on noin 66.

5.3. Pielaveden paikallisyksikön lomituksen kuntakohtaiset käytänteet

Pielaveden paikallisyksikköön kuuluvat Keiteleen ja Pielaveden kunnat. Pielavedellä on päätoimisto ja Keiteleellä sivutoimisto, jossa kerran viikossa on paikalla joku hallintohenkilöistä. Hallintohenkilöstö (kolme henkilöä) päivystää vuoronperään toimistoaikojen ulkopuolella, viikonloppuisin koko päivän ja vuoden 2007 huhtikuun alusta alkaen arkipäivisin kello 6-8 ja 16–19. Päivystysjärjestelmä alkoi Pielavedellä 1989 vuoden tietämissä. Lomitusjohtajan toimistopuhelimesta laitetaan puheluiden käyntö sen henkilön matkapuhelimeen joka päivystää. Päivystysjärjestelmä ei ole maatalousyrittäjien lomituspalvelulain määräämä. Työturvallisuuslaissa on määritelmä, että työntekijän ja työnantajan välille on työnantajan järjestettävä riittävä yhteydenpito (Työturvallisuuslaki 738/2002, 29 §.) Monissa kunnissa on järjestetty tällainen päivystysjärjestelmä.

Samassa työturvallisuuslaissa määritellään yhteydenpidon lisäksi myös, että työnantajan on huolehdittava siitä, että yksintyöskentelevän työntekijän turvallisuuteen kohdistuva

haitta tai vaara vältetään tai on mahdollisimman vähäinen. Työntekijälle on myös varmistettava mahdollisuus avun hälyttämiseen. Koska lomituspalveluissa ei ole käytössä tällaista järjestelmää, jolla tämä vaatimus täyttyisi, on siihen lähdetty kehittelemään sellaista. Tällainen viestintä- ja tietojärjestelmä (mobiilijärjestelmä) on ollut kokeilussa. Pielaveden paikallisyksikkö on yksi näistä kokeilussa mukana olleista paikallisyksiköistä (Työturvallisuuslaki 738/2002, 29 §; Lätti, Klemetti, Lahin, Ahlsten & Sirkiä 2006, 10.) Kuukausipalkkaisten lomittajien työllistymistä mahdollisimman kokoaikaiseen työntekoon pyritään tukemaan maksullisella lomituksella ja kunnan siihen maksamalla tuella (Klemetti, 2007).

TAULUKKO 1. Perustietoja paikallisyksiköistä vuodelta 2005 (Lomituspalvelut-tilasto. Mela. 2007; Maksullinen lomitus-tilasto. Mela. 2007; Vuosiloma ja sijaisapu-tilasto. Mela. 2007.)

Tieto paikallisyksiköstä	Paikallisyksikkö		
	Leppävirta	Maaninka	Pielavesi
Vuosilomaan oikeutettuja tiloja	147	380	194
Vuosilomaan oikeutetut yrittäjät	257	520	318
Lomituspalveluiden käyttäjät	249	359	312
Käytetyt lomituspäivät	11 582	15 215	15 884
Käytetyt lomitustunnit	70 778	108 614	103 947
Keskimääräisen lomituspäivän pituus	6,11	7,13	6,28
Käytetty sijaisapu (h)	29 453	43 396	40 946
Käytetty tuettu maksullinen lomitus (h)	6 226	8 378	12 213
Käytetty maksullinen lomitus (h)	2	125	3 335

Koko maassa oli vuosilomaan oikeutettuja 35 727, joista lomituspalveluja käytti 34 917. Pohjois-Savon maakunnassa vuosilomaan oikeutettuja oli 4034, joista lomituspalveluja käytti 3956. Keskimääräisen lomituspäivän pituudeksi tuli koko maassa 6,52 h ja Pohjois-Savon alueella 6,38 h.(Lomituspalvelut -tilasto. Mela. 2007; Maksullinen lomitus-tilasto. Mela. 2007; Vuosilomatilasto. Mela. 2007.)

6. KYSELYN TOTEUTUS

Tavoitteena tällä kyselytutkimuksella oli selvittää lomituksen kehittämiskohteita ja maatalousyrittäjien mielipiteitä lomituksesta Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden paikallisyksikköjen alueilla. Maatalousyrittäjiltä kysyttiin kyselyssä perustietoja, kuten lomaoikeutettujen ikä, sukupuoli ja määrä, lomarenkaassa oleminen, lomituspalveluiden käyttö sekä karjatietoja.

Kyselylomakkeessa oli kysymys, jossa vastaajia pyydettiin arvioimaan numeroilla 1-5 asioita, jotka liittyivät lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti. Arvioitavia asioita olivat lomittajien ammattitaito, lomittajien luotettavuus, lomittajien huolellisuus työssä, kuinka lomittaja noudattaa annettuja lomitushojeita, mahdollisuus jättää karja lomittajan vastuulle, lomittajalle arvioidun/lasketun työajan pituus, lomituksen sujumisen riittävä raportointi sekä lomituksen toimivuus yleisesti. Lopuksi pyydettiin myös antamaan yleisarvosana lomittajille. Arviointiasteikossa numero 1 tarkoitti täysin tyytymätöntä, numero 2 tyytymätöntä, numero 3 jokseenkin tyytyväistä, numero 4 tyytyväistä ja numero 5 täysin tyytyväistä. Vastaava kysymys oli myös hallintohenkilöstön toiminnasta, jossa arvioitavina asioina olivat lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto, toimistohenkilöstön tavoitettavuus työaikana, toimiston aukioloajat, tilojen olosuhteiden tuntemus, ammattitaito antaa tilalle sopiva lomittaja, lomittajien saatavuus, saadun palvelun asiantuntemus, saadun palvelun luotettavuus, saadun palvelun tasapuolisuus ja saadun palvelun ystävällisyys. Lopuksi pyydettiin myös antamaan yleisarvosana lomatoimiston henkilökunnalle.

Kyselyssä kysyttiin vastaajien mielipidettä automaattiseen työajanseurantaan ja lomituspalveluiden kehittämiseen vuosien varrella. Haluttiin myös selvittää mitä mieltä vastaajat ovat siitä, millainen lomituksen tarve on heidän tilallaan tulevaisuudessa. Kyselyssä kartoitettiin myös millaiset mahdollisuudet on saada apua naapureilta tai muualta ennen kuin lomatoimisto pystyy järjestämään tilalle lomittajan ja olisiko tällaiseen niin sanottuun varajärjestelmään kiinnostusta. Selvitettiin, mitä mieltä vastaajat olivat siitä, pystyisikö kahden lomaoikeutetun tiloilla toinen yrittäjä tekemään tarvittaessa työt yksin kahden-kolmen päivän ajan, ja olisivatko he valmiita luopumaan vuosiloman lomittajastaan, jos toiselle tilalle tulisi äkillinen sijaisaputarve. Kysyttiin lomittajan ohjauksen järjestämisestä ja siitä saavatko lomituspalvelua, joka vastaan täysin tilantarpeita eli

tarvittavat iltatarkastukset, konetyöt, muiden eläinten hoidot ynnä muut sellaiset. Kyselyn lopussa maatalousyrittäjillä oli myös mahdollisuus kirjoittaa vapaasti mitä mieleen tuli lomitukseen liittyen.

Karjanpidosta luopuneille tiloille lähetettiin kyselylomake, jossa osa oli vastaavia kysymyksiä kuin mitä aktiivitulojen kyselyssä. Luopuneiden kyselylomakkeessa kysyttiin perustietoja kuten päätuotantosuuntaa ja karjanpidosta luopumisvuotta. Muita perustietoja kyseltiin koskien luopumista edeltävää vuotta. Näitä tietoja olivat karjatiedot, loma-oikeutettujen määrä, sukupuoli ja ikä sekä lomituspalveluiden käyttö ja lomarenkaassa oleminen. Kyselylomakkeessa oli vastaava kysymys kuin aktiivituloille, jossa kysyttiin tyytyväisyyttä lomittajien työskentelyyn, hallintohenkilöstön toimintaan ja lomituksen toimivuuteen yleisesti. Luopuneiltakin kyseltiin oliko heillä mahdollisuutta naapuripuun ja pystyikö kahden loma-oikeutetun tiloilla toinen yrittäjä tekemään tilan työt yksin kahden-kolmen päivän ajan. Kysyttiin saivatko tilan tarpeita vastaavaa lomituspalvelua ja uskalsivatko jättää karjan lomittajan vastuulle. Kysyttiin karjanpidon lopettamisen syytä ja vaikuttivatko lomituspalvelut lopettamispäätökseen. Oli myös kysymys lomituspalvelujen kehittymisestä vuosien varrella. Lopuksi oli mahdollisuus kirjoittaa vapaasti lomituspalveluihin liittyen.

Tulokset analysoitiin SPSS-ohjelmalla ristiintaulukoimalla Khiin neliö (X^2)-testillä. Näin nähdään riippuvatko muuttujat toisistaan vai eivät, onko tilastollista merkitsevyyttä. Tilastollisesti merkittävä tulos on kun p-arvo on alle 0,05 ja erittäin merkittävä kun alle 0,01. Taulukot tehtiin Excel-ohjelmalla.

Testasimme aktiivitulojen kyselylomakkeen (liite 1) koulumme luonnonvara-alan opiskelijoilla 11–12.1.2007. Testausryhmän koko oli yhteensä 25 opiskelijaa. Myös muutama tilallinen tutustui kyselyyn ja antoi siitä palautetta. Lopullinen kyselylomake muotoutui usean ehdotelman tuloksena. Mukana lomaketta suunnittelemassa olivat ohjaavat opettajat, opponentit ja toimeksiantajat sekä luokkatovereita. Mukana on kysymyksiä, joita me työntekijät halusimme kysyä ja kysymyksiä, joihin toimeksiantajat halusivat vastauksia. Postiin kyselyt lähtivät Leppävirran ja Pielaveden paikallisyksikköjen alueella 17.1.2007 ja Maaningan paikallisyksikön alueella helmikuun puolessa välissä.

Leppävirralle ja Pielavedelle veimme itse yhden kappaleen kyselylomakkeista ja saatekirjeistä, jotka sitten kopioitiin kuntien laskuun. Maaningalle lomake ja saate lähetettiin postissa ja myös sähköpostilla. Vastausaikaa oli noin kaksi viikkoa. Maatalousyrittäjät toimittivat vastaukset omiin paikallisyksikköihinsä, joista me työntekijät joko haimme suljettuina olleet kirjekuoret tai ne postitettiin meille.

7. TULOKSET

On otettava huomioon, että tuloksiin Maaningan paikallisyksikön alueella saattaa vaikuttaa se, että paikallisyksikkö on tässä nykyisessä kokoonpanossaan ollut vasta vähän aikaa, vuoden 2006 alusta. Pielaveden paikallisyksikön alueella tuloksiin saattaa vaikuttaa erilaiset kokeilut, muun muassa mobiilijärjestelmän kokeilu, joissa paikallisyksikkö on ollut mukana. Yleisesti tuloksiin paikallisyksiköissä saattaa myös vaikuttaa lomitushallinnon atk-ohjelmiston muutokset.

7.1. Leppävirran paikallisyksikön tulokset

Yleistiedot

Leppävirran paikallisyksikön alueella kyselyjä lähetettiin yhteensä 147 tilalle, joista vastauksia tuli 60. Vastausprosentti oli 40,8 koko alue huomioiden. Leppävirralla 45 tilaa 100:sta vastasi kyselyyn eli vastausprosentti oli kuntakohtaisesti 45 %, Heinävedellä 10 tilaa 31:sta eli 33 % ja Varkaudessa 5 tilaa 16:sta eli 31 %. Kyselyyn vastanneista oli 75 % Leppävirralta, 17 % Heinävedeltä ja 8 % Varkaudesta. Tuloksissa käsitellään koko paikallisyksikön aluetta yhtenä kokonaisuutena.

Päätuotantosuunnat

Leppävirran paikallisyksikön alueella päätuotantosuunnan mukaan tilat jakaantuivat siten, että 82 % oli maitotiloja, 15 % lihantuotantotiloja ja 3 % jotain muita, sikatiloja ei ollut yhtään. Lehmämäärät vaihtelivat 8-45 eläintä, keskiarvo 18 lehmää, ja lihanautoja oli 10–150 kappaletta, keskiarvo 52 eläintä. Yhden yrittäjän lomaoikeuksia oli 35 %, kahden yrittäjän 63 % ja kolmen yrittäjän yhdellä tilalla 2 % (n=60). Lomaoikeutettujen ikää ja sukupuolta ei tässä tutkimuksessa tarkastella, koska vastaukset tulivat tilakohtaisina eli yksi kyselylomake yhtä tilaa kohti. Kaikkien vastanneitten iän keskiarvoksi tuli 47,3 vuotta. Miehiä vastanneista lomaoikeuteutuista oli 57 (58 %) ja naisia 42 (42 %).

Tilojen käyttämät lomat vuodelta 2006 osoittivat, että poikkeuksetta kaikki tilat olivat käyttäneet kaikki vuosilomansa. Melan tilastoistakin selviää, että vuoden 2005 tietojen mukaan Leppävirran paikallisyksikössä käytettiin 23,81 päivää käyttäjää kohti, kun se maksimissaan siis voisi olla 24.

Lomituspalveluiden käyttö

Leppävirran paikallisyksikön alueella kunnallista lomitusta käytti 58 tilaa eli 96 % vastanneista, 2 % tiloista ei käyttänyt lainkaan lomapalveluja samoin kuin 2 % tiloista oli itse järjestetyssä lomituserämuodossa (n=60). Syytä lomituseräpalvelujen käyttämättömyyteen ei kerrottu.

Lomareikäisissä tiloista oli 42 % ja 56 % ei kuulunut (n=58). Renkaaseen kuului keskimäärin 3–6 tilaa, mihin oltiin yleisesti tyytyväisiä. Niistä, jotka eivät vielä olleet renkaassa, halukkuutta lomareikäiseen pääsemiseen oli 17 %:lla vastanneista ja 83 % ei halunnut, (n=60). Muutama tila jopa haluaisi päästä pois lomitusrenkaasta tai ainakin haluaisi vaihtaa lomittajaa.

Mahdollisuutta saada äkillisesti apua muualta kuin lomatoimistolta oli tuloksena 35 %, jotka saivat apua ja 65 %, jotka eivät saisi muualta apua (n=60). Apua saatiin lähinnä sukulaisilta 3 %, naapureilta 9 % tai omilta perheenjäseniltä 18 %. Kiinnostukseen edellä mainitusta varajärjestelmästä oli vastannut 67 % ja niistä 52 % oli kiinnostunut ja 15 % ei ollut kiinnostunut, n=40.

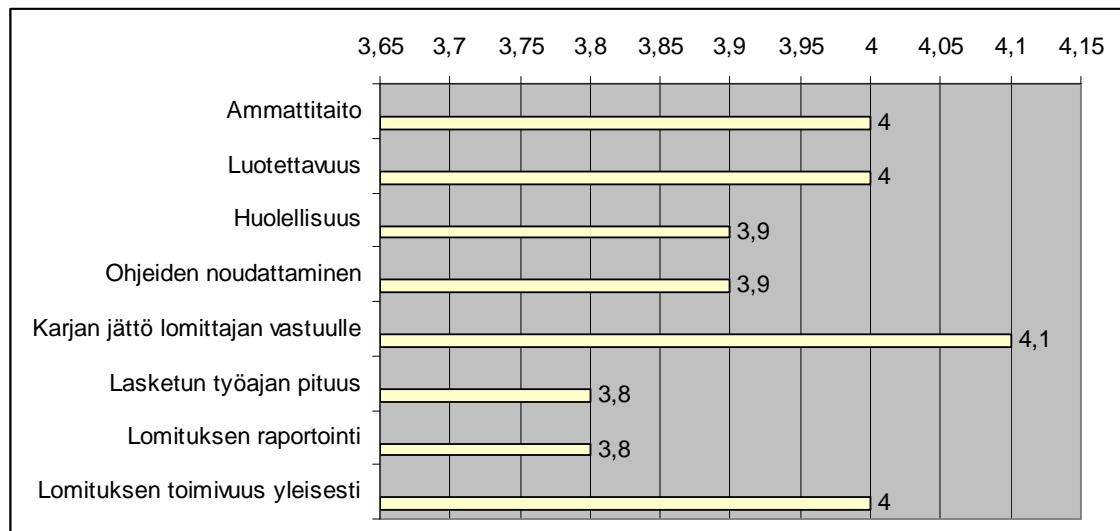
Kysyttäessä mahdollisuutta pystyä tekemään useamman yrittäjän taloudessa kummankin työt vastasi 63 %, joista 37 % kyllä ja 27 % ei. Loput tiloista eivät joko vastanneet tai olivat yhden yrittäjän tiloja (n=38). Tilat, jotka eivät pystyneet tekemään toistensa töitä sanoivat syiksi muun muassa, ettei toinen osaa käyttää koneita tai traktoria, on sairautta (selkä, jalat), työ liian raskasta, työtä liikaa tai päivät venyvät liian pitkiksi tai toinen yrittäjä ei osaa lypsää.

Kysyttäessä valmiutta luopua vuosiloman aikana lomittajasta vastattiin myöntävästi 80 % ja kieltävästi 18 % (n=60). Yleisimmin oltiin valmiita luopumaan lomittajasta, jos olisi kyseessä sairastapaus, kuolema, todellinen hätätilanne toisella tilalla. Samalla korostettiin sitä, että itse yrittäjät olisivat tavoitettavissa eivätkä esim. matkoilla, matkavaruksen perumista ei myöskään haluttu tehdä. Vastauksista ilmeni, että vuosiloman lomittajasta on joskus jouduttu luopumaan, ja toivottiin että jos itselle joskus sattuisi jokin äkillistä, niin toivoisi toistenkin tekevän samoin.

Lomittajien työskentelyn ja lomituksen toimivuuden arviointi

Kysyttäessä tyytyväisyyttä lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti käytettiin arvoasteikkoa, jossa 1 oli täysin tyytymätön, 2 tyytymätön, 3 jokseenkin tyytyväinen, 4 tyytyväinen ja 5 täysin tyytyväinen.

Lomittajien ammattitaito ja luotettavuus saivat keskiarvoksi 4,0. Lomittajien huolellisuuteen työssä ja annettujen lomitusohjeiden noudattaminen saivat keskiarvoksi 3,9. Mahdollisuuteen jättää karja lomittajan vastuulle sai keskiarvoksi 4,1. Lomittajalle arvioidun/lasketun työajan pituus ja lomituksen sujumisen riittävä raportointi saivat keskiarvoksi 3,8. Lomituksen toimivuus yleensä sai keskiarvoksi 4,0, kuvio 1.

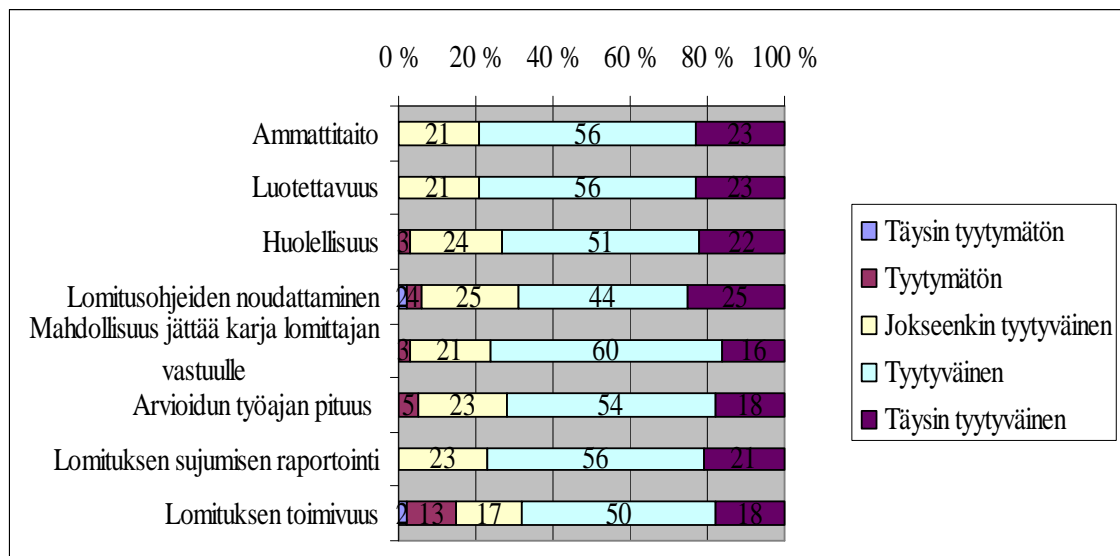

KUVIO 1. Leppävirran paikallisyksikön alueen lomittajien työskentelyn ja lomituksen arviointi keskiarvosanoina.

Vastanneista oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä melkein 80 % lomittajien ammattitaitoon, luotettavuuteen, mahdollisuuteen jättää karja lomittajan vastuulle ja lomituksen sujumisen raportointiin. Lomittajien huolellisuuteen työssä ja arvioiden työajan pituuteen oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä yli 70 % vastanneista. Annettujen lomitusoh-

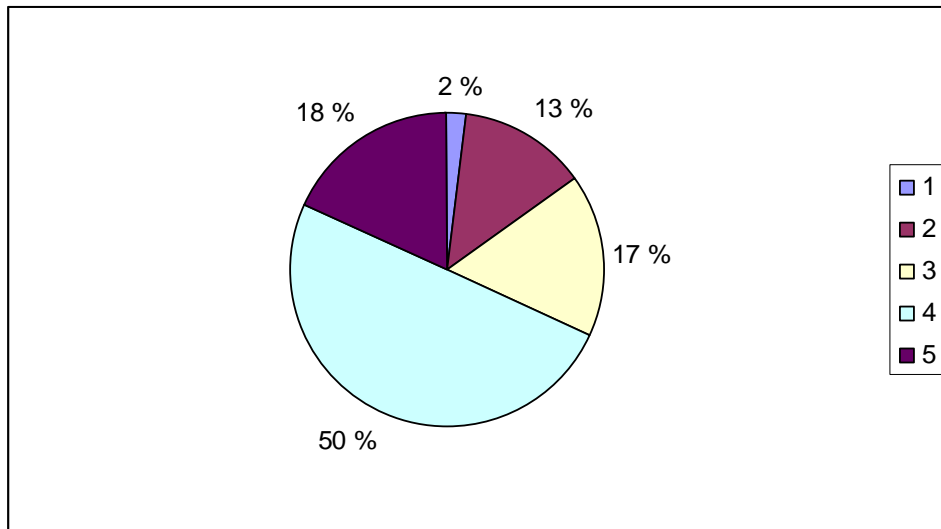
jeiden noudattamiseen ja lomituksen toimivuuteen yleensä oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä alle 70 % vastanneista.

Täysin tyytymättömiä tai tyytymättömiä vastaajista oli 15 % lomituksen toimivuuteen yleensä. Hieman tyytymättömiä oltiin lomittajien huolellisuuteen, lomitusohjeiden noudattamiseen, mahdollisuuteen jättää karja lomittajan vastuulle, arvioidun työajan pituuteen, kuvio 2.

KUVIO 2. Leppävirran paikallisyksikön alueen lomittajien työskentelyn ja lomituksen toimivuuden arviointi. Lisää tilastolukuja taulukossa 2, liite7.

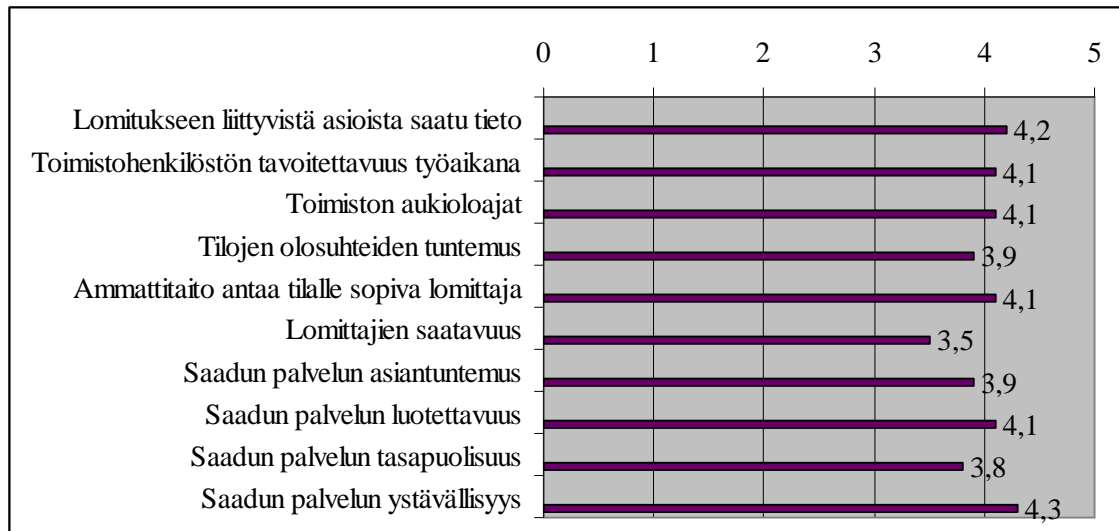
Vastanneista lomittajille antoi arvosanan 5 18 %, 4 antoi 50 %, 3 antoi 17 %, 2 antoi 13 % ja 1 antoi 2 %. Keskiarvo oli 3,7, kuvio 3.

KUVIO 3. Yleisarvosana Leppävirran paikallisyksikön lomittajille, n=60.

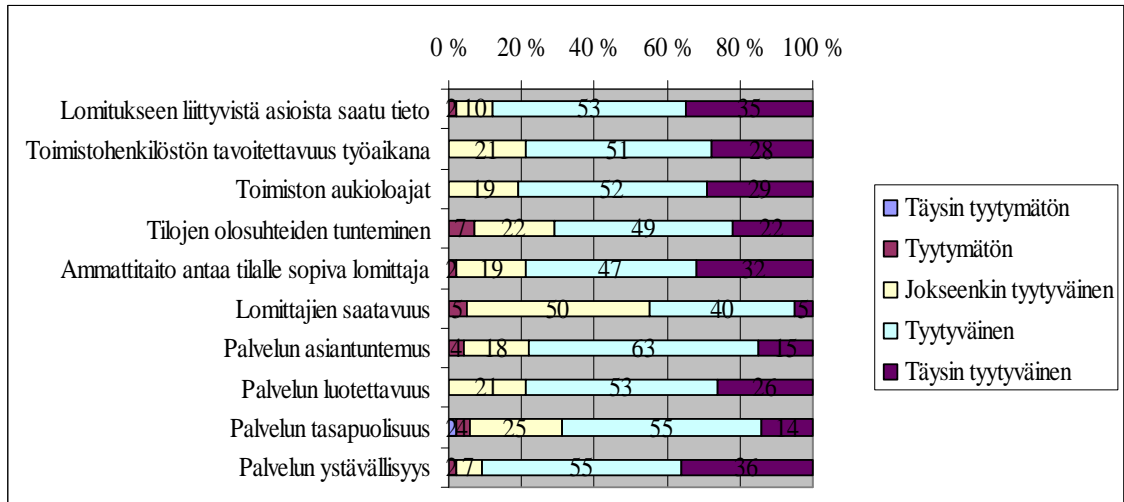
Hallintohenkilöstön toiminnan arviointi

Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto sai keskiarvoksi 4,2. Toimistohenkilöstön tavoitettavuus työaikana, toimiston aukioloajat, ammattitaito antaa sopiva lomittaja tilalle ja saadun palvelun luotettavuuteen saivat keskiarvoksi 4,1. Tilojen olosuhteiden tuntemus ja saadun palvelun asiantuntemus saivat keskiarvoksi 3,9. Huonoimman keskiarvon sai lomittajien saatavuus 3,5 ja parhaimman keskiarvon sai saadun palvelun ystävällisyys 4,3, kuvio 4.

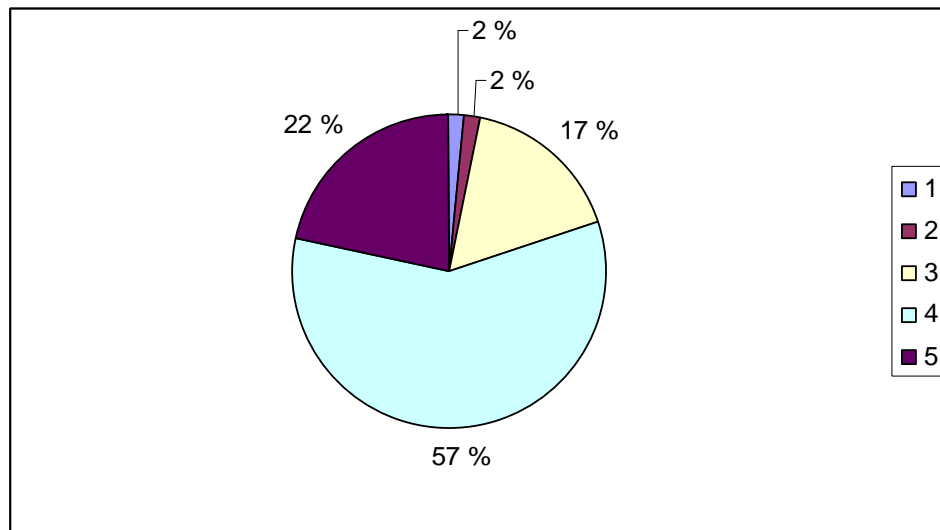
KUVIO 4. Leppävirran paikallisyksikön alueen hallinnon toiminnan arviointi.

Noin 90 % vastaajista oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lomitukseen liittyvistä asioista saatuun tietoon ja saadun palvelun ystävällisyyteen. Tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä vastaajista oli noin 80 % toimistohenkilöstön tavoitettavuuteen työaikana, toimiston aukioloaikoihin, ammattitaitoon antaa sopiva lomittaja tilalle, saadun palvelun asiantuntemukseen ja luotettavuuteen. Noin 70 % vastaajista oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä saadun palvelun tasapuolisuuteen ja tilojen olosuhteiden tuntemukseen. Vastaajista vain 45 % oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lomittajien saatavuuteen. Jokseenkin tyytymättömiä oli eniten lomittajien saatavuudessa, jossa vastaajista 50 % oli tätä mieltä. Täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli eniten tilojen olosuhteiden tuntemisessa (7 %) ja saadun palvelun tasapuolisuudessa (6 %), kuvio 5.

KUVIO 5. Leppävirran paikallisyksikön alueen hallintohenkilöstön toiminnan arviointi. Lisää tilastoa prosentteina taulukossa 3, liite 7.

Lomatoimiston henkilökunnalle yleisarvosanan 5 antoi 22 %, 4 antoi 57 %, 3 antoi 17 %, 2 antoi 2 % ja 1 antoi 2 %. Keskiarvo on 4,0, kuvio 6.

KUVIO 6. Yleisarvosana Leppävirran paikallisyksikön hallinnon henkilökunnalle, n=60.

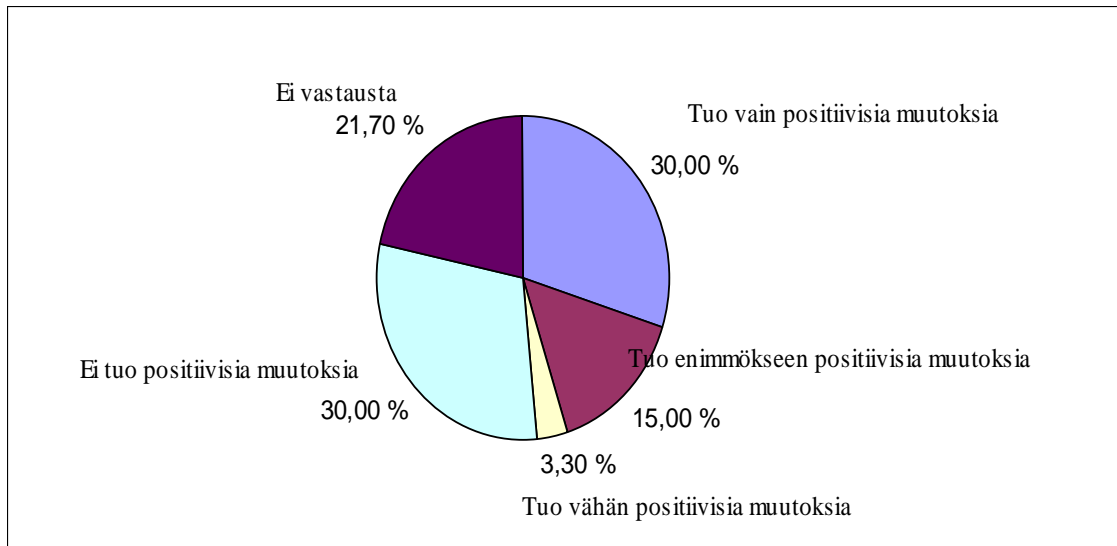

Ohjauksen järjestäminen lomittajan tullessa tilalle kohtaan annettiin kirjallisia vastauksia, koska sitä ei pyritty muuten arvioimaan. Kaikki eivät vastanneet, mutta suurin osa. Parhaiten neuvoja annettiin sekä kirjallisesti että suullisesti. Kirjallisesti annetut neuvot jakaantuivat lomittajalle tarkoitettuun kansioon, josta selvisi tilakohtaiset käytännöt hyvinkin yksityiskohtaisesti, lehmäkohtaisiin tauluihin, seinillä oleviin neuvonta/ohjamerkintöihin ja erilaisiin muistilappuihin. Suullisesti helpoimmin pääsi puhelinneuvonnalla, kun kyseessä oli tuttu lomittaja, kahvikupin ääressä keskustelemalla tai sitten joko ensimmäinen työvuoro tai koko ensimmäinen päivä tehtiin työt yhdessä. Yleisesti oltiin sitä mieltä, että neuvonta-aika ei saisi olla lomasta pois.

Lomituspalvelu vastasi tilan tarpeita 47 %:n mielestä ja ei vastannut 53 %:n (n=60). Syitä, miksi lomituspalvelu ei ollut toiminut, oli erilaisten tarkastusten saanti, eli päivä- ja iltatarkastukset, seminologin käyttö ym. Yleensä lomittajien matkat ovat niin pitkiä, ettei tämä ole mahdollista. Tilalla saattoi olla myös omaa perhettä (vanha väki, opiskelijat), jotka saattoivat tehdä tarkastukset tarvittaessa. Konetyöt eivät onnistuneet kaikilta lomittajilta, esim. säilörehun oton joutuu tekemään joku muu kuin lomittaja, pahimmissa tapauksissa itse lomalla olija.

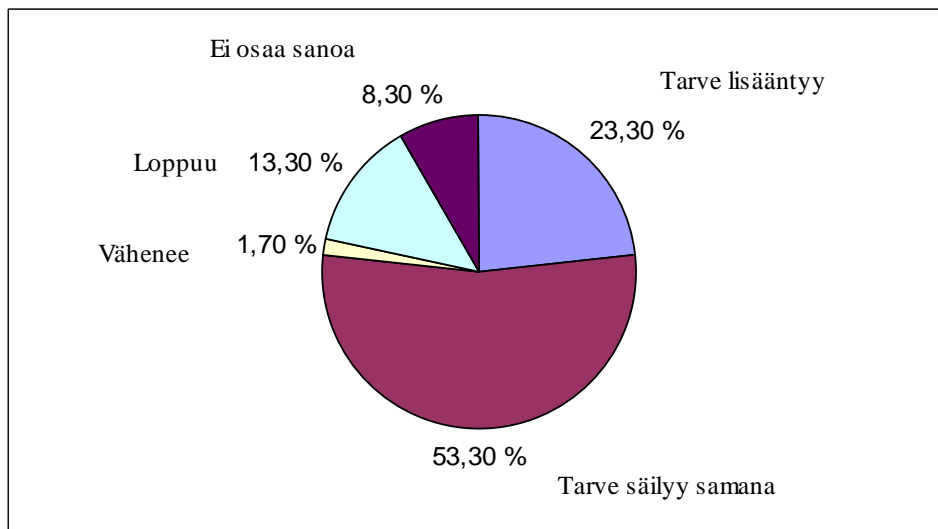
Automaattinen työajanseuranta

Leppävirran lomatoimen alueella kysymykseen automaattisesta työajanseurannasta vastasi 79 % (n=60). Tätä kysymystä ei ehkä ymmärretty, koska paljon oli kysymysmerkkejä ja olisi haluttu ”ei osaa sanoa” vastausta. Automaattinen työajanseuranta on ollut ”koekäytössä” Pielaveden alueella. Tuo vain positiivisia muutoksia mukanaan oli vastasi 38 %, tuo mukanaan enimmäkseen positiivisia muutoksia oli 19 %, tuo mukanaan vain vähän positiivisia muutoksia vastasi 4 % ja 30 % ei usko tuovan mitään positiivista muutosta. Vapaasti vastanneista osa oli sitä mieltä, että positiivista tämä tuo työajan seurannan nopeutumiseen toimiston ja lomittajan välillä samalla kun siinä selviäisi myös lomittajan poistuminen tilalta (turvallisuustekijä). Negatiivista tämän arveltiin tuovan silloin, jos lomittaja ei muistakaan kirjata lopettamisaikaa eli tulee ylitöitä. Sitten epäiltiin myös, että tulisiko tästä ”kyttäilyn” makua ja hiostamista lomittajaa kohtaan. Työajanseurannan mielipiteiden jakautuminen näkyy kuviossa 7.

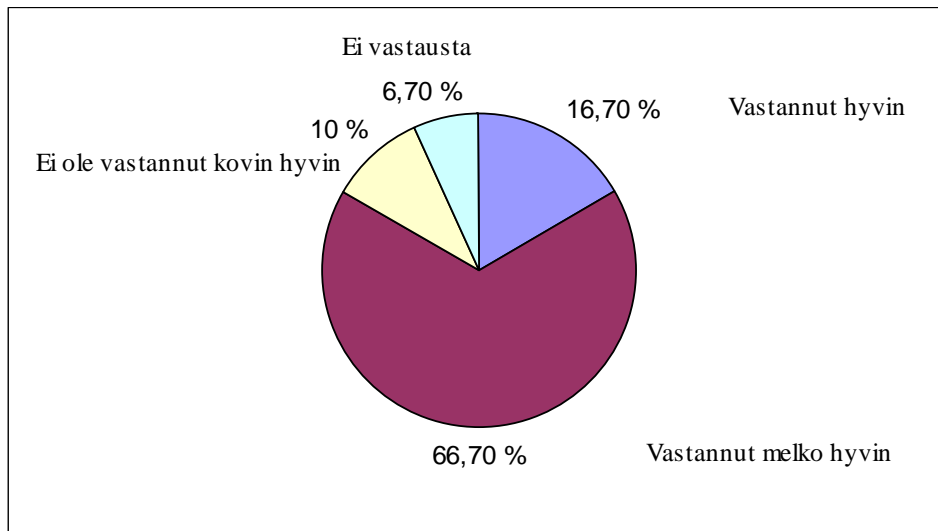
KUVIO 7. Leppävirran paikallisyksikön alueen mielipiteiden jakautuminen työajanseurannasta, n=60.

Kysymykseen lomituksen tarve tulevaisuudessa oli vastattu 100 %. Lomituksen tarpeen arveli lisääntyvän 23 %, säilyvän samana 53 %, vähenevän 2 %, loppuvan 13 % ja 8 % ei osannut sanoa (n=60), kuvio 8.

KUVIO 8. Leppävirran paikallisyksikön alueen mielipiteiden jakautuminen lomitustarpeista tulevaisuudessa, n=60.

Lomituspalvelujen kehityksen vuosien varrella oli 18 % arvioinut vastanneen maatalouden haasteiden kehitystä, 71 % oli arvioinut sen vastanneen melko hyvin maatalouden haasteiden kehitystä ja 11 % arvioinut, ettei se ole vastannut maatalouden kehitystä kovinkaan hyvin. Kukaan ei ollut vastannut kohtaan ei ole vastannut maatalouden haasteiden kehitystä (n=60), kuvio 9.

KUVIO 9. Leppävirran paikallisyksikön alueen mielipiteet lomituspalvelujen kehityksestä, n=60.

Lomituspalvelujen kehittäminen

Leppävirran paikallisyksikön alueella oltiin kohtuullisen tyytyväisiä nykyiseen toimintaan ja palautetta tuli huomattavasti vähemmän kuin esimerkiksi Maaningan alueelta.

Lomituspalvelujen kehittäminen/ vapaa sana

Oltiin tyytyväisiä nykyiseen toimintaan ja toivottiin niin myös jatkuvan, hyvää systeemiä ei tarvetta muuttaa. Toivottiin byrokratian vähentämistä, lomittajien neuvonta-ajan lisäämistä, lomittajalle palkallisena, muttei yrittäjän lomasta pois.

Koulutusta lomittajille eläinterveyden hoidosta, uudesta nykYTEKNOLOGIASTA (ruokkijakoneet), konetöistä. Toivottiin lomittajien parempaa ohjeiden noudattamista ja ennen

kaikkea ohjeiden lukemista aluksi! Toivottiin lisää lomittajia palkattavaksi, lomittajille lisää palkkaa, matkakorvausten maksamista kaikilta matkoilta. Pelättiin hyvien lomittajien lähtevän helpompien ja paremmin maksettavien töiden perään.

Pyydettiin lomatoimiston hallintohenkilöstön pitävän lomittajia paremmin silmällä kentällä (tarkastuskäynnit). Toivottiin tilojen tasapuolisuutta lomittajien saamisessa yleisten tilaisuuksien aikoina (näyttelyt, hiihtolomat). Oman perheenjäsenen sopivuutta lomittamaan suositeltiin omalle tilalle, nuoria virolaislomittajia lisää (jotkut toivoivat, että kieli tulisi ensin oppia!)

Jonkinlaista päivystystä toivottiin erilaisille pyhille, viikonlopuille tai vähintään jotain varajärjestelmää. Maksullista lomitusta halvemmakeksi, enemmän työaika lomittajille tehdä työnsä. Toivottiin lomittajan yhteydenpitoa tilanväkeen loman aikana, parempia ihmissuhdetaitoja lomittajille, yrittäjien työn parempaa arvostamista, navetalle jonkinlaista ”kellokorttia”.

Yleisesti ymmärrettiin, että ihmisiä tässä ovat sekä lomittajat että yrittäjät ja puhumalla asiat pitäisi saada selviksi. Sillä kaikki päivät eivät välttämättä ole yhtä hyviä, mutta työn tekemiseen ja jälkeen sen ei pitäisi näkyä. Kiiteltiin hyvästä kyselystä ja toivottiin tällä olevan vaikutusta epäkohtien parantamiseksi. Leppävirran paikallisyksikön alueella oltiin kohtuullisen tyytyväisiä nykyiseen toimintaan ja palautetta tuli huomattavasti vähemmän kuin esim. Maaningan alueelta.

7.2. Maaningan paikallisyksikön tulokset

Maaningan paikallisyksikön alueella vastausprosentiksi tuli 30,5 %. Maaningan kunnan alueelta vastasi 31 tilaa, Kuopion kunnan alueelta 54 tilaa ja Siilinjärven kunnan alueelta 31 tilaa. Vastaajista oli siis Maaningalta 27 %, Kuopiosta 47 % ja Siilinjärveltä 26 %.

Päätuotantosunnittain tilat jakaantuivat 84 % maidontuottajiin, 10 % naudanlihatuottajiin ja 5 % sikatiloihin (1,8 % tuotti jotain muuta.) Maidontuottajia oli Kuopion alueelta 49 tilaa, Maaningalta 24 tilaa ja Siilinjärveltä 24 tilaa. Sikatiloja oli joka kunnassa 2 kappaletta. Naudanlihantuottajia oli Maaningalta 2 tilaa, Siilinjärveltä 2 tilaa ja Kuopiosta 1 tila, n = 116. Lehmiä lypsykarjatilalla oli keskimäärin 23,5 ja määrä vaihteli välillä 6–75. Lihanautoja oli naudanlihantuotantotiloilla keskimäärin 58, vaihteli välillä 1–

230. Sikoja oli keskimäärin 395 ja määrä vaihteli välillä 88–1000. Muita eläimiä oli keskimäärin 29, vaihteli välillä 1–100.

Kahden yrittäjän lomaoikeustiloja oli vastauksista vajaa 2/3, eniten niitä oli Kuopion alueella. Yhden yrittäjän lomaoikeuksia oli koko alueella yli kolmannes, eniten Kuopion alueella. Kolmen yrittäjän tiloja oli vastauksista vajaa 2 %, n=113. Vastanneista lomaoikeutetuista miehiä oli Maaningan paikallisyksikön alueella 105 (57 %) ja naisia 78 (43 %). Keskimääräinen ikä lomaoikeutetuilla oli 47,6 ja iät vaihtelivat välillä 21–64.

Käytetty lomituserä oli paikallisyksikön alueella kunnallinen lomituserä melkein 90 %:lla, ja lopuilla oli itse järjestetty lomitus. Kuntien välillä ei ollut selviä eroja. Lomarenkaseen kuului kaikista vastaajista vain 13 % (15 tilaa), eniten lomarenkaseen kuuluvia tiloja vastaajista oli Siilinjärvellä (7 tilaa), n = 115. Kaikki lomarenkaseen kuuluvat olivat tyytyväisiä renkaan tilojen määrään, joka vaihteli välillä 4-6. Halukkaita lomarenkaseen pääsemiseen olisi ollut 40 % vastanneista, n = 77. Eniten lomituseränsä pääsemiseen oli halukkuutta Kuopion alueella, jossa puolet tähän vastanneista olisi halunnut kuulua renkaaseen. Vastauksissa korostettiin, että lomarenkaita on purettu vastoin tilojen tahtoa eli tilat haluaisivat saada lomarenkaita lomittajineen takaisin.

Mahdollisuuden saada äkillisesti apua muualta kuin lomatoimistosta vastasi kielteisesti noin 75 %, n = 110. Eniten apua saatiin oman perheenjäseniltä (19 tilaa), seuraavaksi naapurista (7 tilaa), sukulaiselta tai joltain muulta sai kummassakin tapauksessa apua 4 tilaa. Kiinnostusta tällaista järjestelmää kohtaan oli noin 80 %:lla.

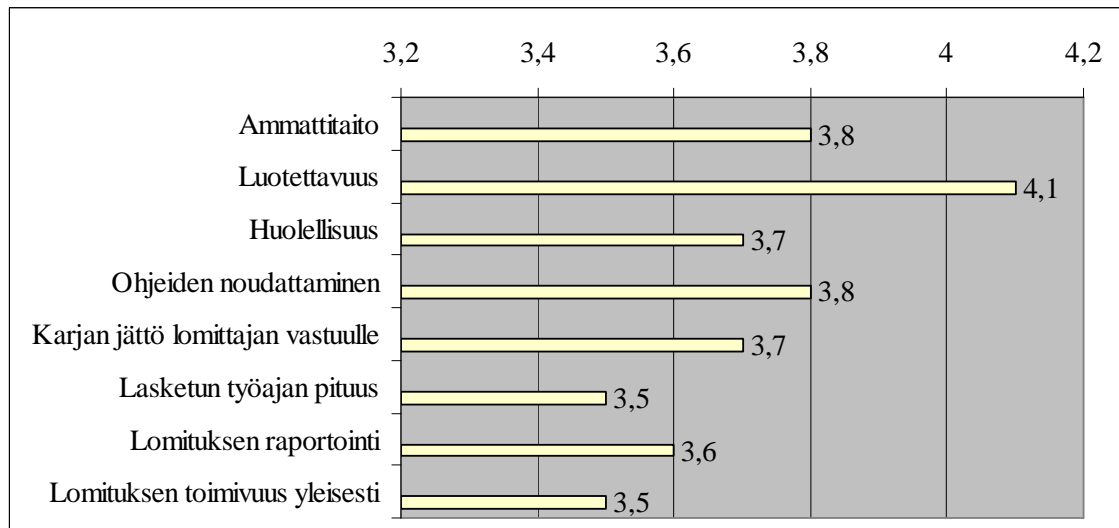
Töiden teko yksin, jos toinen yrittäjä on estynyt tekemästä omaa osuuttaan, onnistuu melkein puolelta vastaajista. Töiden teko yksin näytti olevan vaikeinta Maaningan alueella, jossa 75 % vastaajista ei voinut tehdä toisen osuutta töistä, n = 72. Kolmen yrittäjän tiloilla korostettiin sitä, ettei lomittaja joudu koskaan tekemään yksin töitä eli aina joku tilan yrittäjistä on työkaverina paikalla. Syitä, miksi työt ei onnistu yhdeltä yrittäjältä, tuntui eniten olevan suuret työmäärät, tällöin toinen yrittäjä joutuisi tekemään pitkää päivää. Toinen yrittäjä ei osannut käyttää koneita, ajaa traktoria tai lypsää. Toisella yrittäjällä saattoi olla myös jokin sairaus tai esimerkiksi selkä niin kipeä ettei kestä kovaa ja raskasta työtä.

Omasta vuosilomanlomittajasta toisen tilan hyväksi luopumaan oli valmiita 75 % vastanneista koko alueelta. Eniten halukkuutta oli Maaningan alueella, jossa melkein 90 % olisi luopunut lomittajasta. Vähiten halukkuutta kyseiseen asiaan oli Siilinjärvellä, jossa puolet vastanneista olisi ollut halukkaita luopumaan, $n = 90$. Syitä luopua lomastaan olisi, jos toisella tilalla on todella hätätapaus, kuolema tai jokin vastaava. Jos yrittäjä itse olisi kotona tai tavoitettavissa niin lomasta voitiin myös luopua. Jos matkavaraus oli jo tehty tai jos oltiin jo ulkomailla, niin silloin ei mielellään enää peruttaisi lomaa.

Maaningan paikallisyksikön lomittajien toiminnan arviointi

Lomittajien toimintaa arvioitiin numeroilla 1-5. Arvostelussa 1 oli täysin tyytymätön, 2 tyytymätön, 3 jokseenkin tyytyväinen, 4 tyytyväinen ja 5 täysin tyytyväinen.

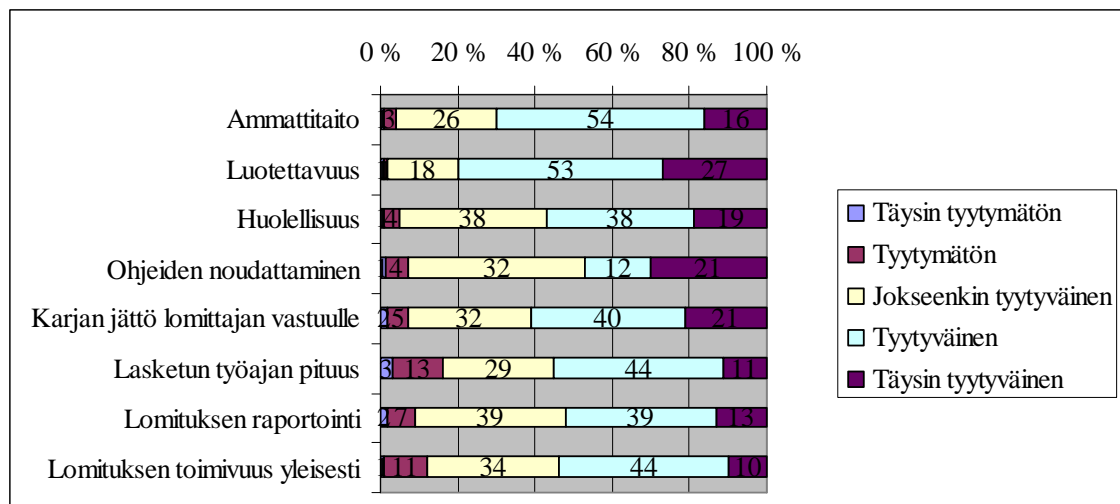
Keskiarvoiksi laskettuna parhaimman numeron sai lomittajien luotettavuus 4,1. Lomittajien ammattitaito ja ohjeiden noudattaminen saivat 3,8. Lomittajien huolellisuus työssä ja karjan jättö lomittajan vastuulle saivat 3,7. Lomituksen raportointi sai 3,6. Huonoimman numeron saivat lasketun työajan pituus ja lomituksen toimivuus yleisesti 3,5, kuvio 10.

KUVIO 10. Maaningan paikallisyksikön alueen lomittajien työskentelyn arviointi keskiarvoina, $n=116$.

Vastaajista 80 % oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lomittajien luotettavuuteen ja 70 % oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lomittajien ammattitaitoon. Vastaajista noin 60 % oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lomittajien huolellisuuteen työssä ja karjan jättöön lomittajan vastuulle. Noin 50 % vastaajista oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lasketun työajan pituuteen, lomituksen toimivuuteen yleisesti ja lomituksen raportointiin. Vastaajista vähiten (33 %) oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä annettujen ohjeiden noudattamiseen.

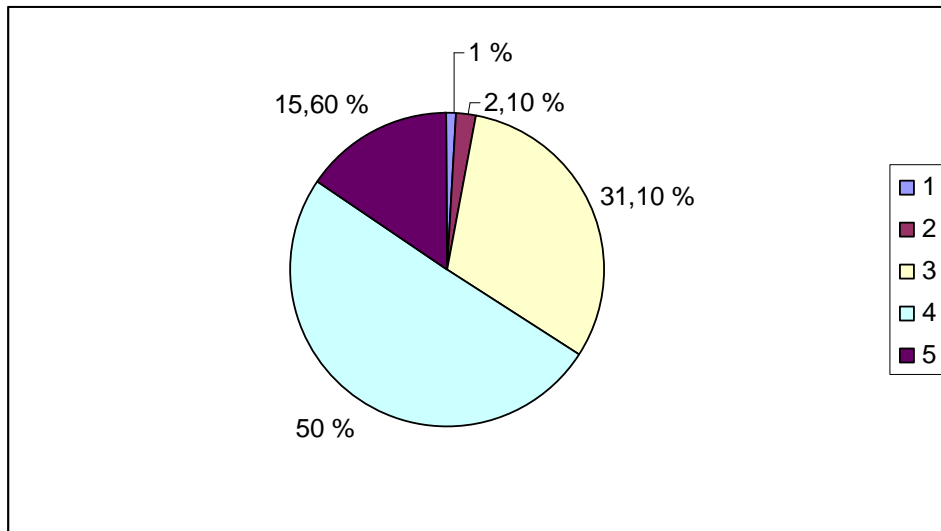
Täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli eniten (16 %) lasketun työajan pituuteen ja tyytymättömyyttä oli lomituksen raportoinnissa ja lomituksen toimivuudessa yleisesti, kuvio 11.

KUVIO 11. Maaningan paikallisyksikön alueen lomittajien toiminnan arviointi prosentteina, n = 116. Tarkemmat luvut ovat taulukossa 4, liite 8.

Vastaajat arvioivat lomittajille yleisarvosanan 1–5. Numerot jakaantuivat siten, että 5 antoi 5,6 %, 4 antoi 50 %, 3 antoi 31,3 %, 2 antoi 2,1 % ja 1 antoi 1 %, kuvio 12.

Keskiarvosanaksi tuli 3,8.

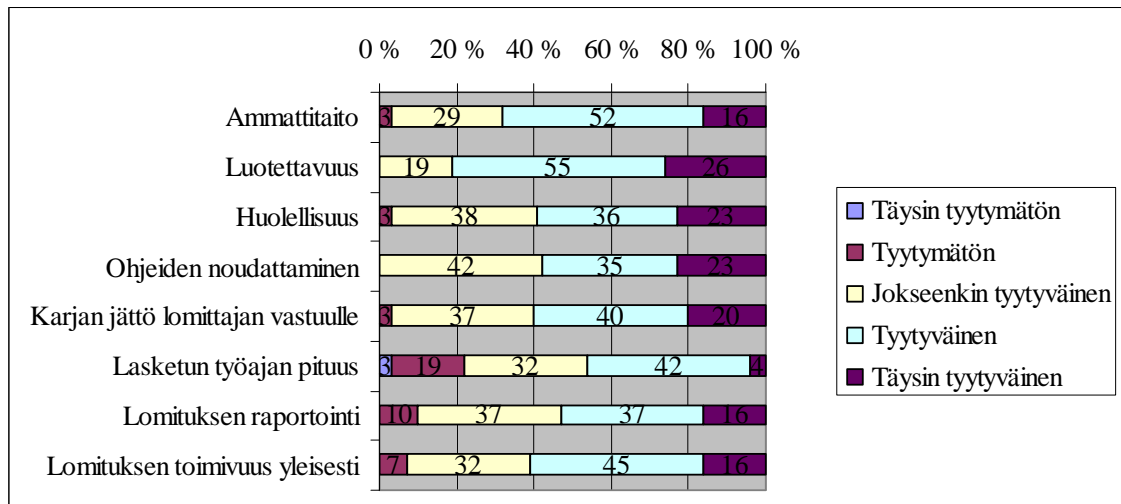

KUVIO 12. Maaningan paikallisyksikön alueen arviointi lomittajien keskiarvosanoista, n=96.

Maaningan kunnan alueen arviointi lomittajien työskentelystä

Vastaajista tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä oli eniten (80 %) lomittajien luotettavuudessa ja noin 70 % vastaajista oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lomittajien ammattitaitoon. Lomittajien huolellisuuteen, ohjeiden noudattamiseen, karjan jättöön lomittajan vastuulle ja lomituksen toimivuuteen yleensä oli vastaajista noin 60 % tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä. Yli puolet (53 %) vastaajista oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä lomituksesta raportointiin, mutta vähiten (46 %) vastaajista oli lasketun työajan pituuteen tyytyväinen tai täysin tyytyväinen. Täysin tyytymätön tai tyytymätön oli vastaajista eniten (22 %) lasketun työajan pituuteen, kuvio 13.

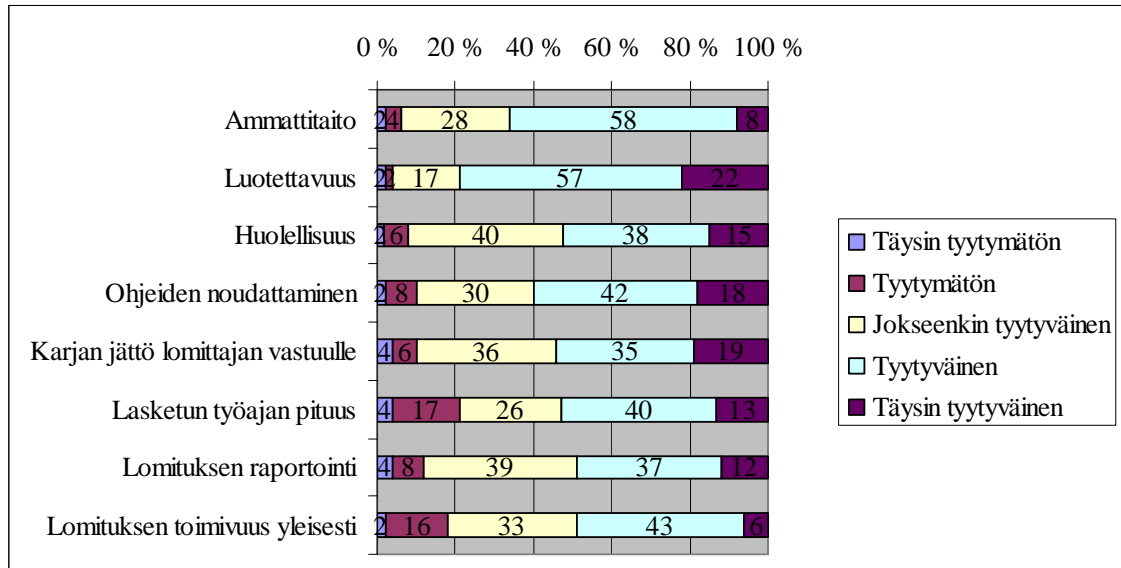

KUVIO 13. Maaningan kunnan alueen arviointi prosentteina lomittajien työskentelystä. Lisää tuloksia prosentteina taulukossa 5, liite 8.

Kuopion kunnan alueen arviointi lomittajien työskentelystä

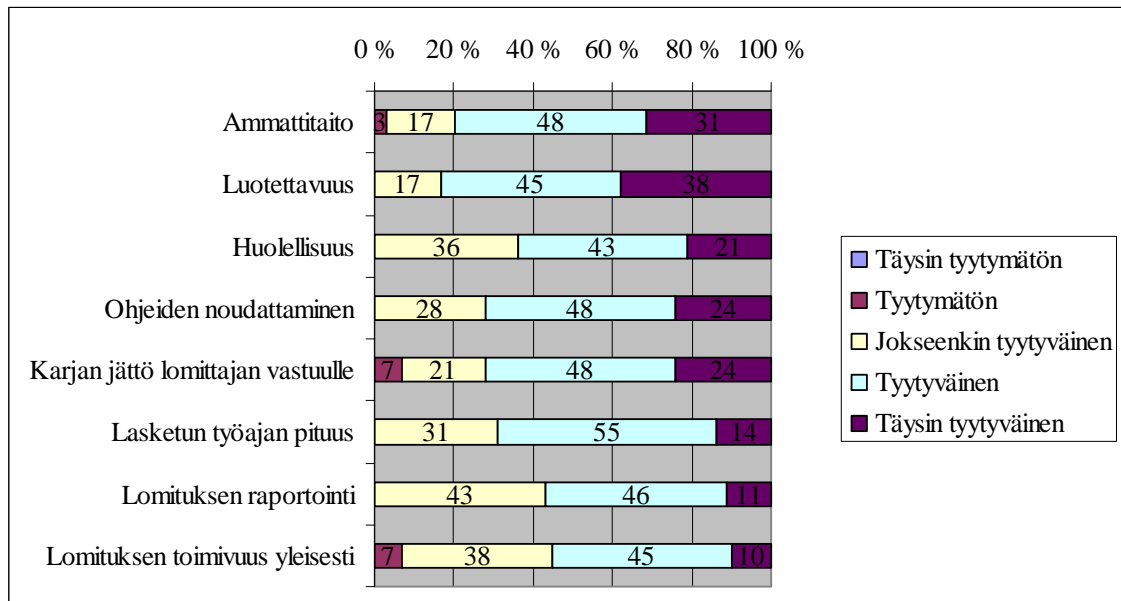
Vastaajista eniten (80 %) tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä oli lomittajien luotettavuudessa, noin 70 % oli tyytyväisiä tai enemmän lomittajien ammattitaidossa. Vähiten tyytyväisiä tai hyvin tyytyväisiä oli noin 50 % vastaajista lomituksen raportointiin ja lomituksen toimivuuteen yleensä. Kaikissa kohdissa löytyi täysin tyytymättömiä, mutta eniten tyytymättömiä ja täysin tyytymättömiä oli lasketun työajan pituudessa ja lomituksen toimivuudessa yleensä, kuvio 14.

KUVIO 14. Kuopion kunnan alueen arviointi lomittajien työskentelystä prosentteina. Lisää tuloksia prosentteina taulukossa 6, liite 8.

Siilinjärven kunnan alueen arviointi lomittajien työskentelystä

Eniten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä noin 80 % vastaajista oli lomittajien ammattitaitoon ja luotettavuuteen. 70 % oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä ohjeiden noudattamiseen ja karjan jättöön lomittajan vastuulle. Vähiten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä olttiin lomituksen raportointiin ja lomituksen toimivuuteen yleisesti (55 %). Täysin tyytymättömiä ei ollut missään ja vain vähän tyytymättömiä (3–7 %) lomittajien ammattitaitoon, karjan jättöön lomittajan vastuulle ja lomituksen toimivuudessa yleensä, kuvio 15.

KUVIO 15. Siilinjärven kunnan alueen arviointi lomittajien työskentelystä prosentteina. Lisää tuloksia prosentteina taulukossa 7, liite 9.

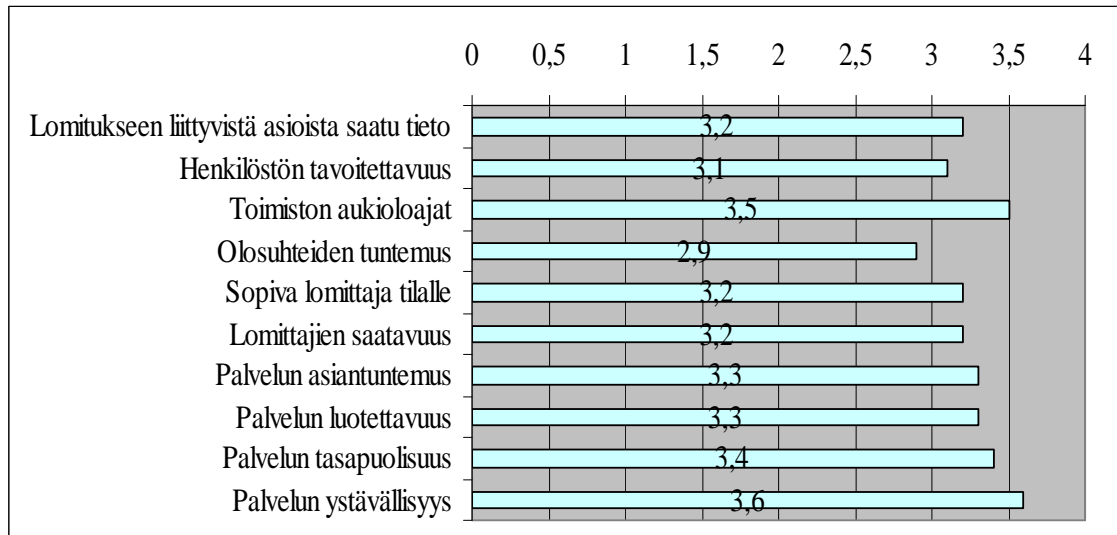
7.2.1. Vertailuja Kuopio, Maaninka ja Siilinjärvi lomittajien työskentely

Kaikissa kunnissa täysin tyytyväisiä tai tyytyväisiä oli eniten lomittajien ammattitaitoon ja luotettavuuteen. Vähiten tyytyväisiä tai täysin tyytyväisiä oltiin lomituksen raportointiin, työajan pituuteen ja lomituksen toimivuuteen yleensä. Kaikissa kunnissa eniten tyytymättömiä tai tyytymättömiä oltiin lasketun työajan pituuteen, lomituksen toimivuuteen yleensä ja lomituksen raportointiin.

Maaningan paikallisyksikön hallintohenkilöstön toiminnan arviointi

Tyytyväisyys mitattiin siis asteikolla 1-5 (1=täysin tyytymätön, 2=tyytymätön, 3=jokseenkin tyytyväinen, 4=tyytyväinen ja 5=täysin tyytyväinen).

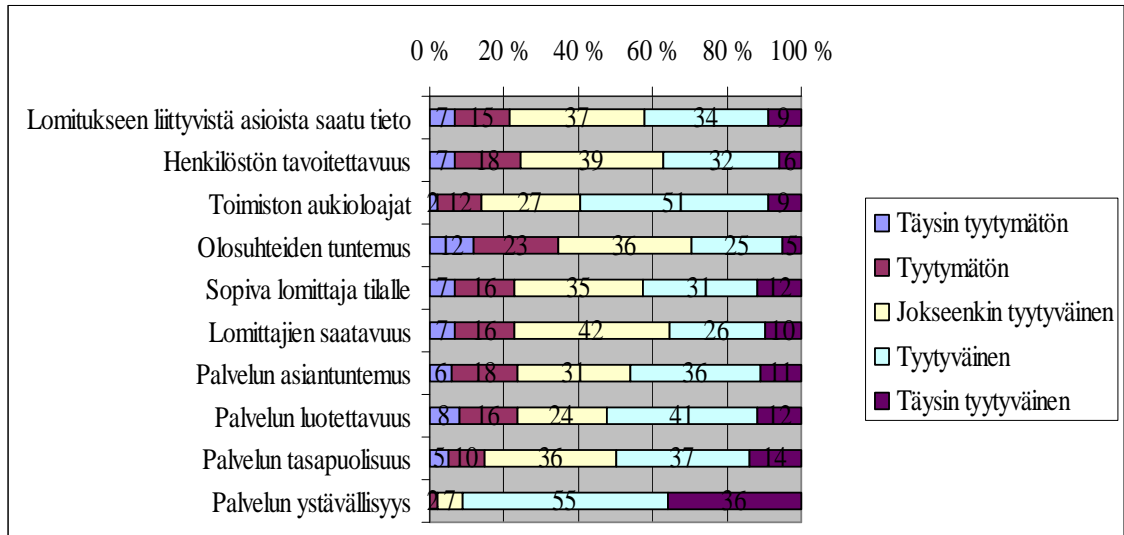
Maaningan paikallisyksikön alueen arviointia keskiarvoilla parhaimman arvosanan sai palvelun ystävällisyys 3,6. Toimiston aukioloajat sai 3,5 ja palvelun tasapuolisuus 3,4. Palvelun asiantuntemus ja luotettavuus saivat 3,3. Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto, sopiva lomittaja tilalle ja lomittajan saatavuus saivat 3,2. Henkilöstön tavoitettavuus sai 3,1 ja huonoimman arvosanan sai tilan olosuhteiden tuntemus 2,9, kuvio 16.

KUVIO 16. Maaningan paikallisyksikön alueen hallintohenkilöstön toiminnan arviointi.

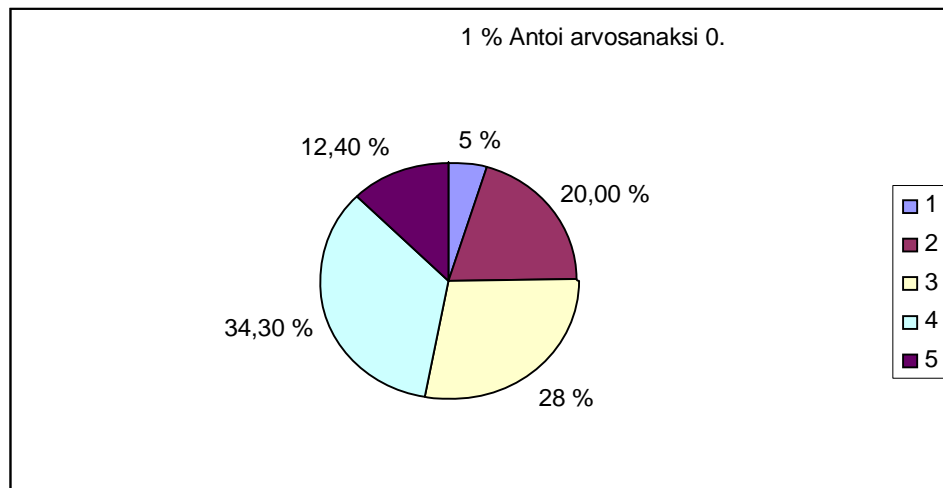
Eniten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä oli noin 60 % vastaajista toimiston aukioloaikoihin ja saadun palvelun ystävällisyyteen. Vähiten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä oli noin 35 % vastaajista henkilöstön tavoitettavuuteen, olosuhteiden tuntemukseen ja lomittajien saatavuuteen.

Eniten täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli vastaajista (35 %) olosuhteiden tuntemukseen, noin 25 % oli tyytymättömiä ja täysin tyytymättömiä henkilöstön tavoitettavuuteen, palvelujen luotettavuuteen ja palvelun asiantuntemukseen. Kaikissa muissa kohdissa tyytymättömyys vaihteli tasaisesti 14–23 %, kuvio 17.

KUVIO 17. Maaningan paikallisyksikön alueen hallinto henkilöstön toiminnan arviointi. Lisää tilastoarvoja taulukossa 8, liite 9.

Lomatoimiston henkilökunnalle Maaningan paikallisyksikön alueella yleisarvosanaksi 5 antoi 12,4 % vastaajista, 4 antoi 34,3 %, 3 antoi 27,6 %, 2 antoi 20 % ja 1 antoi 4,8 % ja 0 antoi 1 %, kuvio 18. Keskiarvosanaksi tuli 3,3.

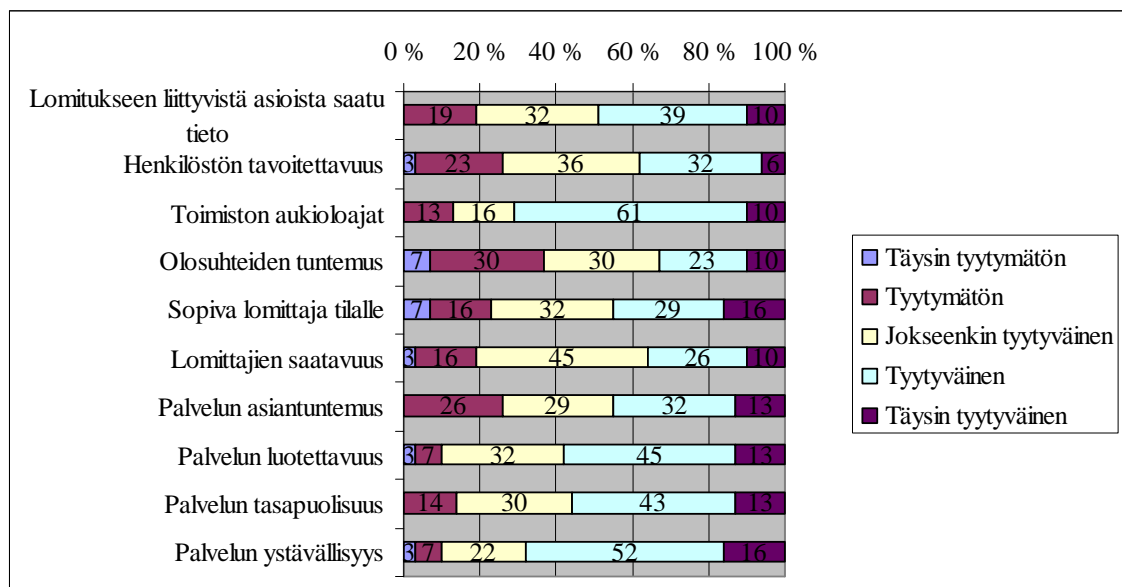

KUVIO 18. Maaningan paikallisyksikön alueen lomatoimiston henkilökunnan arviointi keskiarvoina, n=105.

Maaningan kunnan alueen hallinto henkilöstön toiminnan arviointi

Eniten eli noin 70 % vastaajista oli täysin tyytyväisiä ja tyytyväisiä toimiston aukioloaikoihin, palvelun luotettavuuteen, tasapuolisuuteen ja ystävällisyyteen. Vähiten noin 40 % vastaajista oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä henkilöstön tavoitettavuuteen ja lomittajien saatavuuteen.

Täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli vajaa 40 % vastaajista henkilöstön tavoitettavuuteen ja olosuhteiden tuntemukseen. Liki 20 % oli tyytymättömiä ja täysin tyytymättömiä palvelun asiantuntemukseen ja lomituksen liittyvistä asioista saatuun tietoon, kuvio 19.

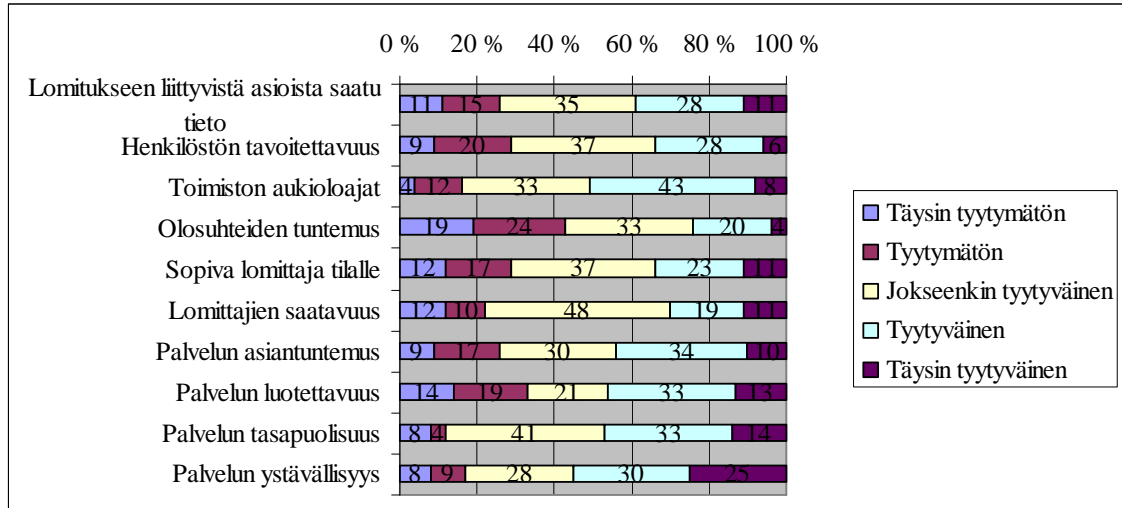

KUVIO 19. Maaningan kunnan alueen arviointi hallinto henkilöstön työskentelystä prosentteina. Tarkemmat lukuarvot ja vastaajien määrät taulukossa 9, liite 9.

Kuopion kunnan alueen hallinto henkilöstön toiminnan arviointi

Eniten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä oli noin 50 % vastaajista saadun palvelun ystävällisyyteen, toimiston aukioloaikoihin. Vähiten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä oli 25 % vastaajista henkilöstön tavoitettavuuteen ja olosuhteiden tuntemukseen.

Kaikkiin kohtiin oli vastattu täysin tyytymättömiä. Eniten täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oltiin olosuhteiden tuntemukseen (43 %), yli 30 % vastaajista oli tyytymättömiä palvelun luotettavuuteen ja sopivan lomittajan saamiseen tilalle, kuvio 20.

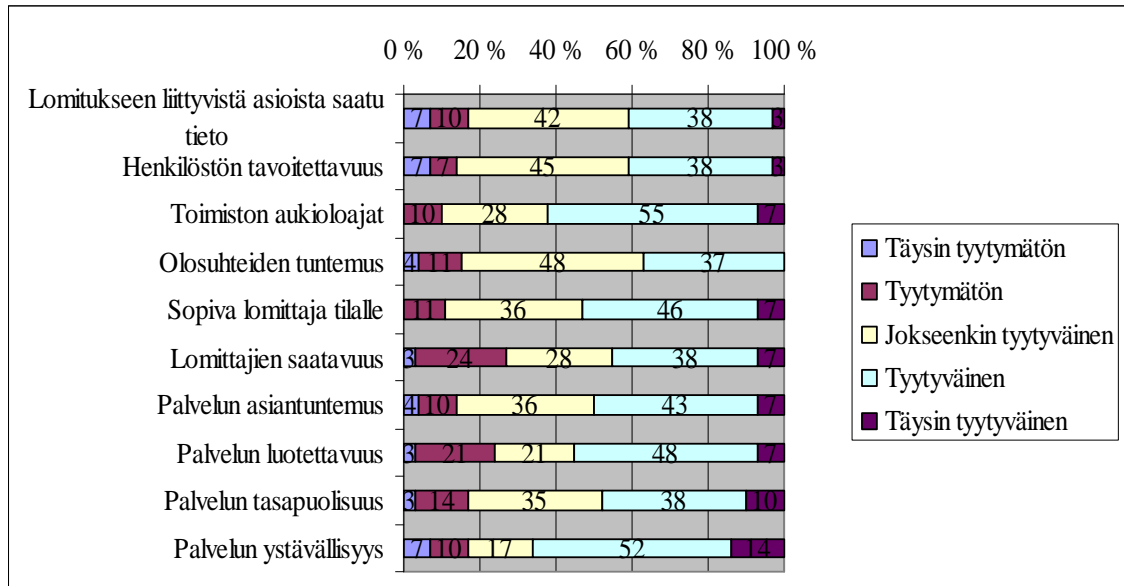

KUVIO 20. Kuopion alueen arviointi hallintohenkilöstön toiminnasta prosentteina.

Tarkemmat lukuarvot ja vastaajien määrät taulukossa 10, liite 10.

Siilinjärven kunnan alueen hallintohenkilöstön toiminnan arviointi

Eniten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä (yli 60 %) vastaajat olivat toimiston aukioloaikoihin ja palvelun ystävällisyyteen. Vähiten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä oli noin 40 % vastaajista olosuhteiden tuntemukseen, henkilökunnan tavoitettavuuteen ja lomitukseen liittyvistä asioista saatuun tietoon. Täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oltiin lomittajien saatavuuteen ja palvelun luotettavuuteen, yli 20 % vastaajista, kuvio 21.

KUVIO 21. Siilinjärven kunnan alueen arviointi hallintohenkilöstön toiminnasta prosentteina. Tarkemmat lukuarvot ja vastaajien määrät taulukossa 11, liite 10.

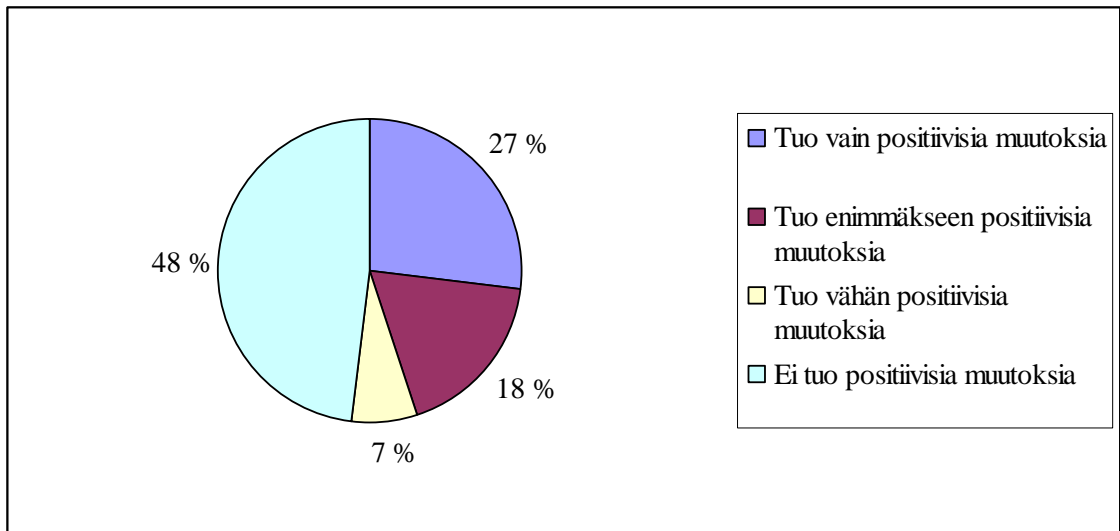
Kaikissa kunnissa oltiin eniten tyytyväisiä tai täysin tyytyväisiä toimiston aukioloaikoihin ja saadun palvelun luotettavuuteen, tasapuolisuuteen ja ystävällisyyteen. Täysin tyytyväisiä ja tyytyväisiä oli eniten Maaningalla ja melkein yhtä paljon Kuopiossa, vähiten heitä oli Siilinjärven alueella.

Kaikissa kunnissa oltiin eniten täysin tyytymättömiä tai tyytymättömiä henkilöstön tavoitettavuuteen, tilojen olosuhteiden tuntemukseen ja lomittajien saatavuuteen. Täysin tyytymättömiä oli mielipiteissä eniten Kuopion alueella ja vähiten Maaningan alueella.

Maaningan paikallisyksikön alueella tilan tarpeita vastaavaa lomituspalvelua sai 61 % ja 39 % vastaajista ei ollut tyytyväisiä. Syitä tyytymättömyyteen oli lomittajien ammattitaidon puute koneitten käsittelyssä ja uuden tekniikan hallitsemattomuudessa. Päivystyskäyntejä (seminologin käyttö, iltatarkastus) kaivattiin myös.

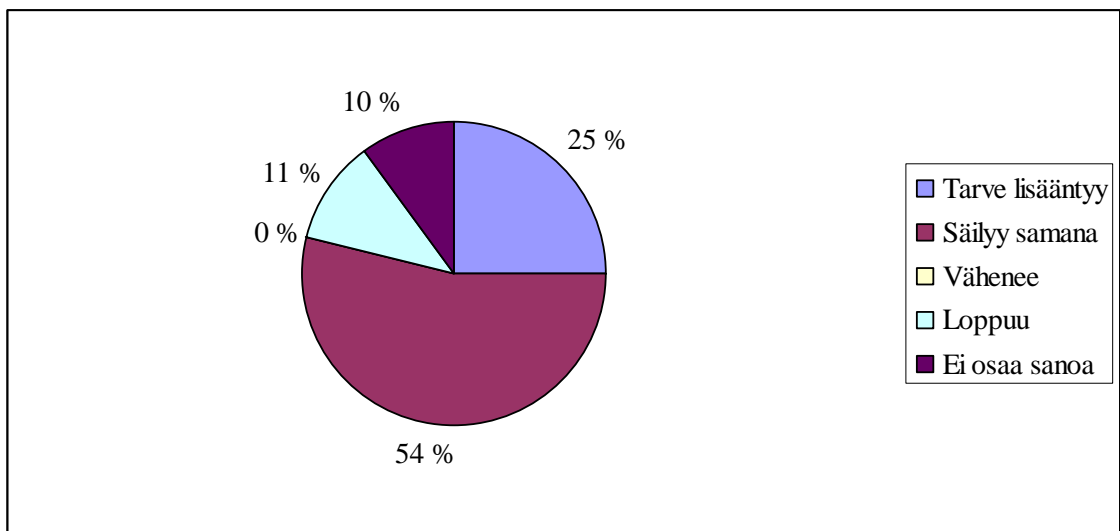
Automaattisen työajanseurannan arvioitiin Maaningan paikallisyksikön alueella tuovan vain positiivisia muutoksia 27 %, tuovan enimmäkseen positiivisia muutoksia 18 %, tuovan vain positiivisia muutoksia 7 % ja 48 %:a ei arvioinut sen tuovan positiivisia muutoksia, kuvio 22.

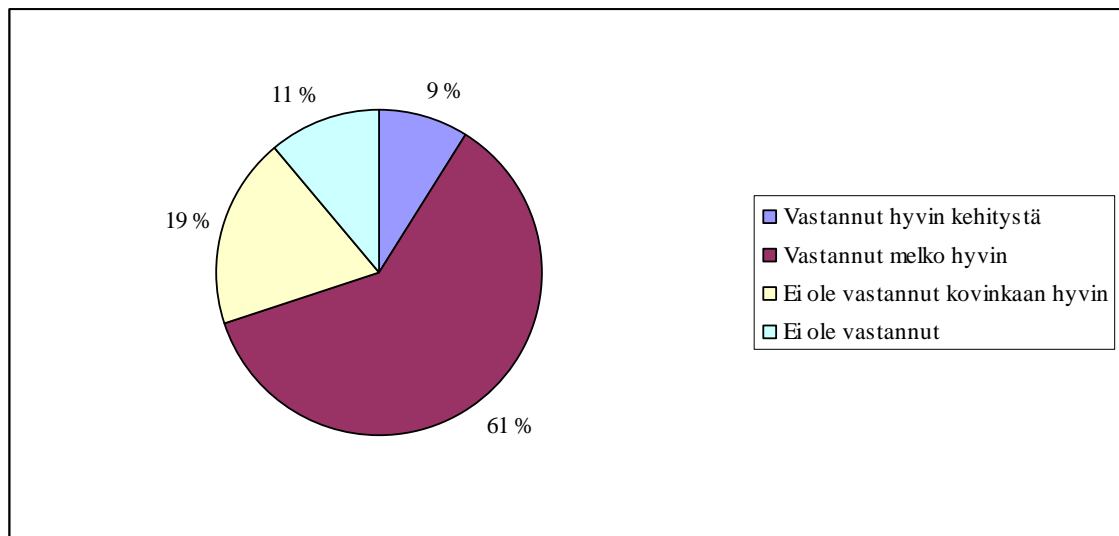
KUVIO 22. Maaningan paikallisyksikön alueen arvio automaattisesta työajanseurannasta.

Maaningan paikallisyksikön lomituksen tarve tulevaisuudessa vastaajien mielestä lisääntyy 25 %:a, säilyy samana 54 %:a, loppuu 11 %:a ja ei osannut sanoa 10 %:a, kuvio 23.

KUVIO 23. Maaningan paikallisyksikön alueen arvio lomituksen tarpeesta tulevaisuudessa.

Lomituspalveluiden kehityksestä vuosien varrella Maaningan paikallisyksikön alueella oli yli 70 % sitä mieltä, että on vastannut hyvin tai melko hyvin maatalouden haasteita. 19 % oli sitä mieltä, että ei ole vastannut kovinkaan hyvin maatalouden haasteiden kehitystä ja 11 % oli sitä mieltä, että ei ole vastannut maatalouden haasteiden kehitystä, n=108, kuvio 24.

KUVIO 24. Maaningan paikallisyksikön alueen arvio lomituspalvelujen kehityksestä vuosien varrella.

Lomituspalveluiden kehittäminen/vapaa sana

Lomittajien puolella itse järjestetyssä lomituksessa toivottiin saman tyylin jatkuvan eli oltiin tyytyväisiä. Lomitusrenkaita toivottiin takaisin tai sitten niiden perustamista. Jos renkaita ei saada, niin sitten toivottiin tuttuja, talon tavat tuntevia lomittajia töihin samalle tilalle. Nuoria, motivoituneita lomittajia lisää, lomittajien saatavuutta parannettava ja lomittajien ammattitaito ajan tasalle.

Hyvin vahvasti oltiin sitä mieltä, että lomatoimen hallinto henkilöstön puolella on ongelmia, jotka heijastuvat sekä lomittajien työskentelyyn kentällä että lomaoikeutettujen saamaan kohteluun asioidessaan toimiston kanssa (ihmissuhdeongelmia). Syynä tähän

pidettiin yleisesti liian suuren aluekokonaisuuden hoitoa ja tietotekniikan uudistumista. ATK:ssa moni vastaaja painotti ihmisen käyttävän konetta ja ohjelmia, jota toivottiin ihmisen osaavan hyödyntää ja säätelevän tarvittaessa.

Toivottiin parempaa hallintohenkilöstön tavoitettavuutta ja sähköpostin käyttöä. Omien lomitustietojen seuranta ja varausta haluttaisiin helpottaa. Yleisesti toivottiin lisää lomapäiviä, päivystysjärjestelmää hätätapauksissa ja säännöllistä palautteiden kyselyä, esim. tämän tapaisella kyselyllä.

Lomituspalveluiden kehittämisestä ja vapaassa sanassa Maaningan alueella oltiin hyvin vahvasti sitä mieltä, että lomatoimen hallintohenkilöstön puolella on ongelmia. Ne heijastuvat sekä lomittajien työskentelyyn kentällä että lomaoikeutettujen saamaan kohteluun asioidessaan toimiston kanssa (ihmissuhdeongelmia). Syynä tähän pidettiin yleisesti liian suuren aluekokonaisuuden hoitoa ja tietotekniikan uudistumista. ATK:ssa moni vastaaja painotti ihmisen käyttävän konetta ja ohjelmia, jota toivottiin ihmisen osaavan hyödyntää ja säätelevän tarvittaessa.

7.3. Pielaveden paikallisyksikön alue

Kysely postitettiin Pielaveden paikallisyksikön alueella 187 aktiivitalalle ja 43 karjanpidosta luopuneelle tilalle. Vastauksia aktiivituloilta tuli 69 ja karjanpidosta luopuneilta 15. Näin ollen vastausprosentiksi tulivat 36,9 ja 34,9.

7.3.1. Pielaveden paikallisyksikön aktiivitulojen tulokset

Tuotantosunnittain vastaajatilat jakautuivat siten, että maidontuotantotiloja oli 82,6 % (57 kpl), naudanlihantuotantotiloja oli 11,6 % (8 kpl), maidon- ja naudanlihantuotantotiloja oli 2,9 % (2 kpl), sikatiloja 1,4 % (1 kpl) ja muita tiloja 1,4 % (1 kpl) koko paikallisyksikön alueella. Keiteleellä maidontuotantotiloista oli 31,6 % (18 kpl) ja Pielavedellä 68,4 % (39 kpl). Lehmiä maidontuotantotiloilla oli välillä 7-60, keskimäärin 23,7. Naudanlihantuotantotiloilla lihanautoja oli välillä 15-150, keskimäärin 65,2.

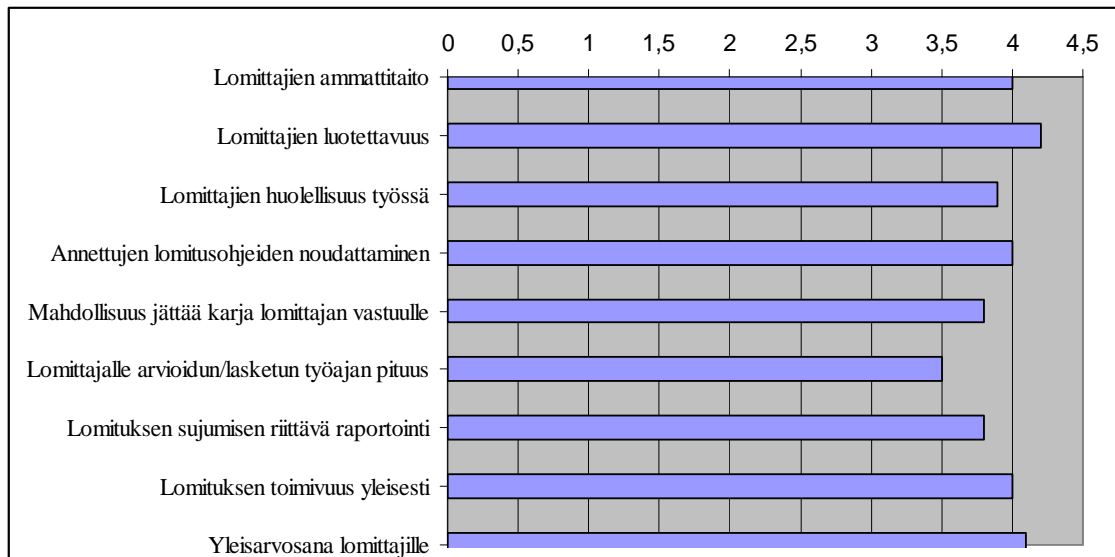
Lomaoikeutettujen ikä keskimäärin oli 48 vuotta ja iät vaihtelivat välillä 20-66. Miehiä lomaoikeutetuista oli 64 ja naisia 50. Yhden lomaoikeutetun tiloja oli 30,4 % (21 kpl), kahden 68,1 % (47 kpl) ja kolmen lomaoikeutetun tiloja 1,4 % (1 kpl). Lomarenkaassa

tiloista oli 51,5 % (35 kpl). Näistä Keiteleellä oli 20 % ja Pielavedellä 80 %. Renkaissa tiloja oli 3-5, keskimäärin 4,1 ja keskihajonta oli 0,68. Rengasta piti sopivankokoisena 93,9 % renkaassa olevista tiloista. Keiteleellä renkaan koko oli sopiva kaikkien mielestä, Pielavedellä sitä piti sopivana 92,6 % vastanneista renkaassa olevista. Niistä tiloista, jotka eivät vielä olleet lomarenkaassa, siihen haluaisi 10,3 %.

Suurin osa vastaajista (n=69) käytti vuosilomaa kaikki 24 käytettävissä olevaa päivät. Sijaisapua käytettiin keskimäärin 29,6 päivää ja tuettua maksullista lomituspalvelua keskimäärin 64 tuntia. Vastaajista (n=65) kaksi käytti itse järjestettyä lomitusta ja loput suurin osa kunnallista lomituspalvelua.

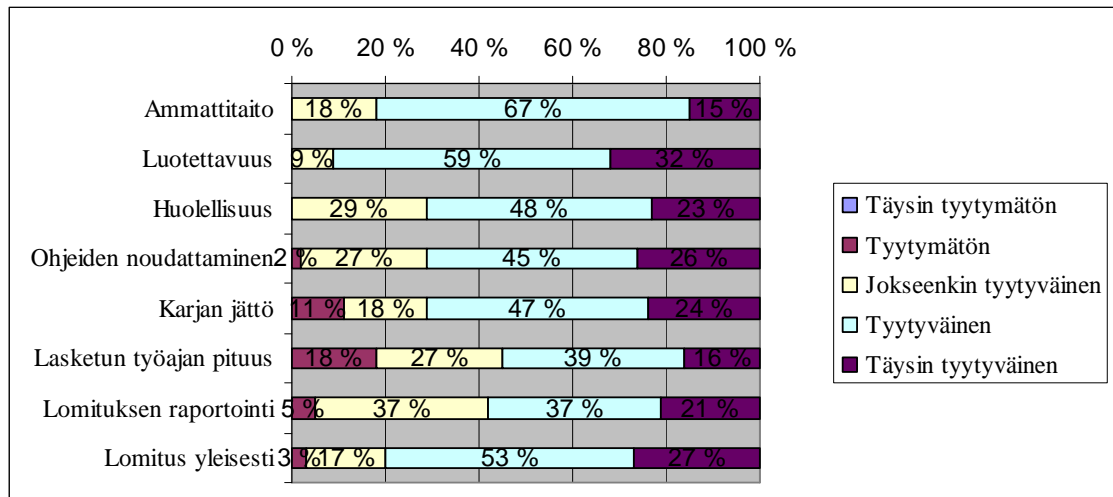
Tyytyväisyys lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti

Keskiarvona vastauksista (n = 66) lomittajien ammattitaito sai arvosanaksi 4, luotettavuus 4,2 ja huolellisuus 3,9. Lomitusohjeita noudatettiin nelosen arvoisesti ja karjan jättäminen lomittajan vastuulle sai arvosanaksi 3,8. Lomittajalle arvioidun/lasketun työajanpituus sai 3,5 ja lomituksen sujumisen riittävä raportointi 3,8. Yleisesti lomitus toimii Pielaveden paikallisyksikön alueella nelosen arvoisesti. Alueen lomittajat saivat keskimääräiseksi arvosanaksi 4,1. Lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti oltiin paikallisyksikön alueella keskimäärin jokseenkin tyytyväisiä tai tyytyväisiä (kuvio 25).

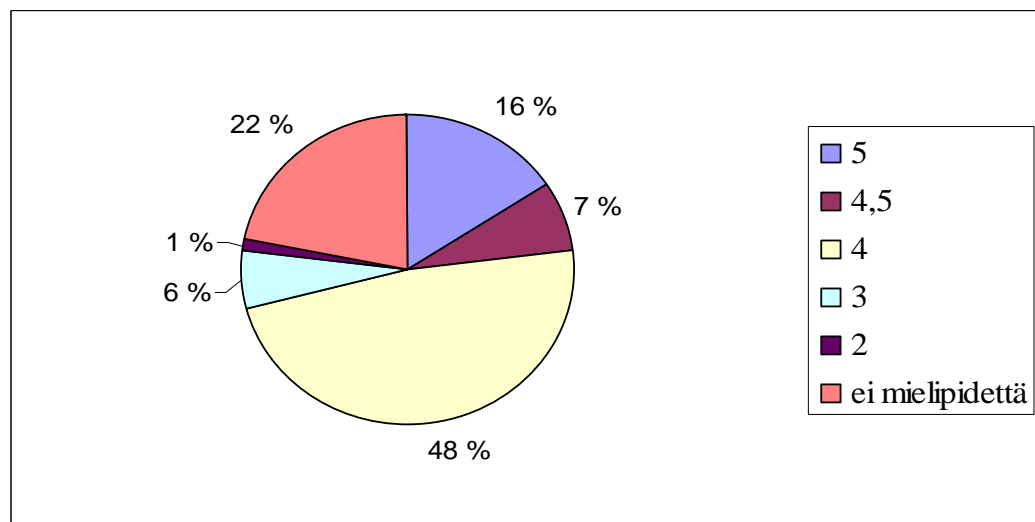
KUVIO 25. Pielaveden paikallisyksikön aktiivitulojen tyytyväisyys lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti numeroina, n = 66 (tarkempi jako liitteessä 6)

Pielaveden paikallisyksikön alueella vastaajat (n = 66) olivat tyytyväisiä lomittajien ammattitaitoon, luotettavuuteen ja huolellisuuteen työssä. Pientä tyytymättömyyttä vastaajat esittivät olevan lomittajien työohjeiden noudattamisessa, karjan jätössä lomittajien vastuulle, lomittajalle lasketun/arvioidun työajan pituudessa sekä lomituksen sujumisen riittävässä raportoinnissa. Kuitenkin suurin osa (yli 80 %) vastaajista oli tyytyväisiä näihin asioihin. Lomituksen toimivuuteen yleisesti oltiin tyytyväisiä, tyytymättömiä oli 3 % (kuviot 26).

KUVIO 26. Pielaveden paikallisyksikön aktiivitulojen tyytyväisyys lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti prosentteina, n = 66 (tarkempi jako liitteessä 6)

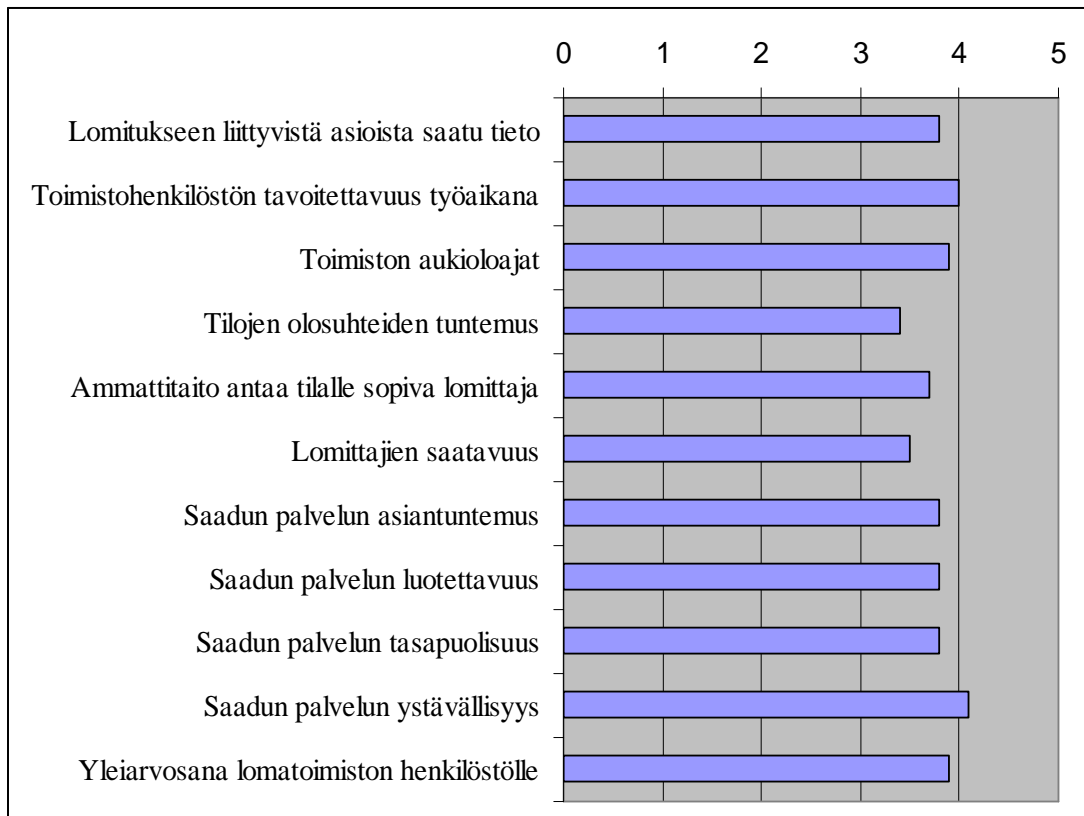
Yleisarvosanana lomittajille Pielaveden paikallisyksikön alueella asteikolla 1–5 antoi viitosen 16 %, neljä ja puoli 7 %, nelosen 48 %, kolmosen 6 %, kakkosen 1 % kyselyyn vastanneista. 22 % kyselyyn vastanneista ei antanut mielipidettään tähän kysymykseen (kuvio 27).

KUVIO 27. Yleisarvosana lomittajille Pielaveden paikallisyksikön alueella, n = 69

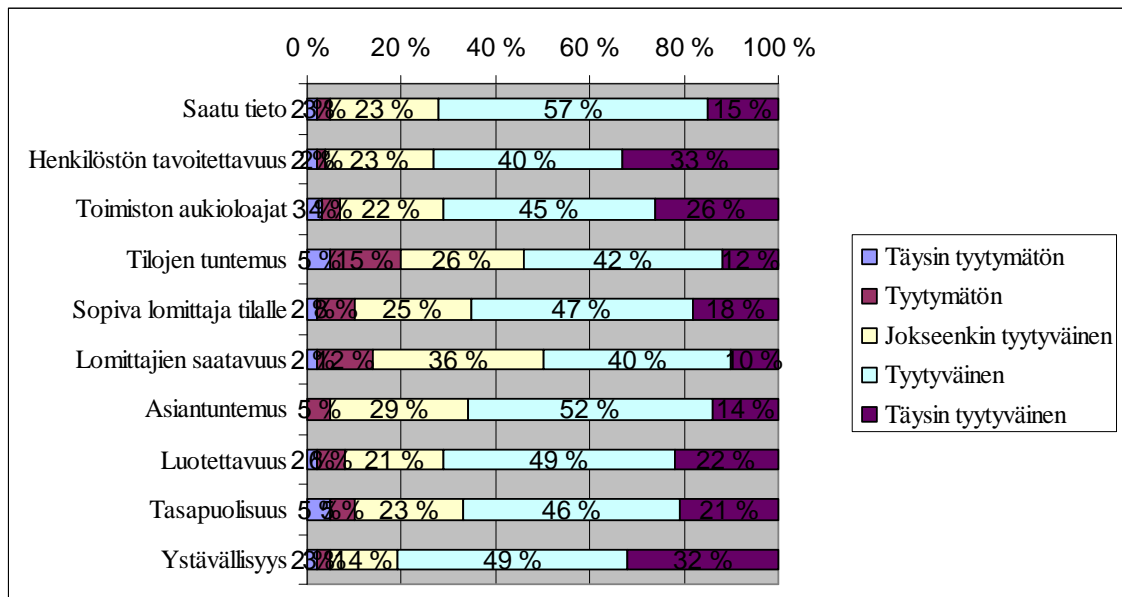
Tyytyväisyys hallintohenkilöstön toimintaan

Keskiarvona vastauksista (n = 66) lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto sai 3,8, toimistohenkilöstön tavoitettavuus 4 ja toimiston aukioloajat 3,9. Tilojen olosuhteiden tuntemus sai 3,4, ammattitaito antaa tilalle sopiva lomittaja 3,7 ja lomittajien saatavuus 3,5. Saadun palvelun asiantuntemus, luotettavuus ja tasapuolisuus arvioitiin keskimääräisesti arvosanalla 3,8. Saadun palvelun ystävällisyys sai arvosanaksi 4,1. Alueen hallintohenkilöstö sai keskimääräiseksi arvosanaksi 3,9. Hallintohenkilöstön toimintaan oltiin paikallisyksikön alueella keskimäärin jokseenkin tyytyväisiä tai tyytyväisiä (kuvio 28).

KUVIO 28. Tyytyväisyys hallintohenkilöstön toimintaan Pielaveden paikallisyksikön alueella numeroina, n = 66 (tarkempi jako liitteessä 6)

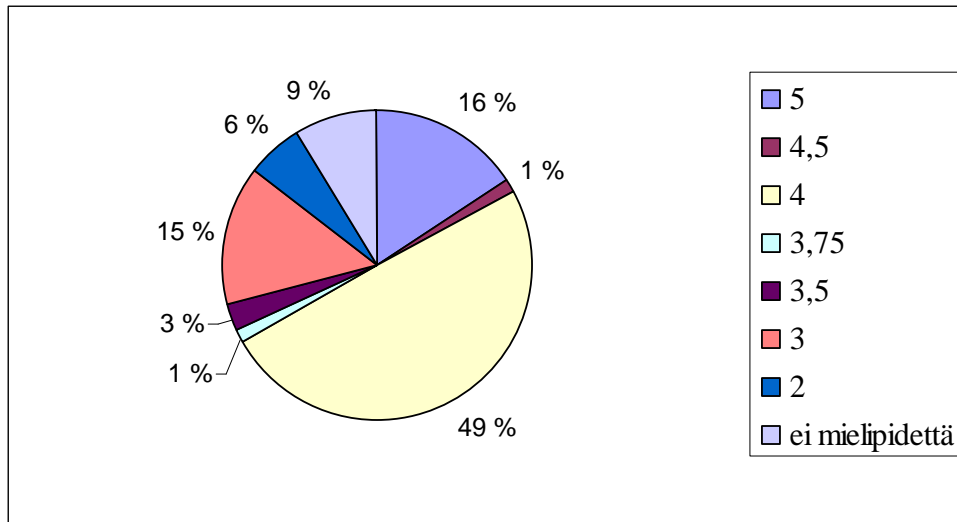
Hallintohenkilöstön toimintaan tyytyväisiä vastaajista (n = 66) oli yli 80 %. Tyytyväisiä oltiin hallintohenkilöstön asiantuntemukseen, saadun palvelun ystävällisyyteen, lomittukseen liittyvistä asioista saatuun tietoon ja henkilöstön tavoitettavuuteen. Tyytymättömyyttä esiintyi lomittajien saatavuudessa, hallintohenkilöstön taidoissa antaa tilalle sopiva lomittaja, tilojen olosuhteiden tuntemuksessa ja saadun palvelun tasapuolisuudessa. (kuvio 29).

KUVIO 29. Tyytyväisyys hallintohenkilöstön toimintaan Pielaveden paikallisyksikön alueella prosentteina, n = 66 (tarkempi jako liitteessä 6)

Yleisarvosanana lomatoimiston henkilökunnalle Pielaveden paikallisyksikön alueella asteikolla 1–5 antoi viitosen 15 %, neljä ja puoli 1 %, nelosen 49 %, neljä miinuksen 1 %, kolme ja puoli 3 %, kolmosen 15 %, kakkosen 6 % kyselyyn vastanneista. 9 % kyselyyn vastanneista ei antanut mielipidettään tähän kysymykseen (kuvio 30).

KUVIO 30. Yleisarvosana lomatoimiston henkilökunnalle Pielaveden paikallisyksikön alueella, n = 69

Vastaajista (n = 68) 41 % kertoi saavansa apua muualta ennen kuin lomatoimisto pystyy järjestämään tilalle lomittajan äkillisissä sijaisapu tapauksissa. Tällaisessa tapauksessa naapurista apua sai 25 %, sukulaisilta 19 %, omilta perheen jäseniltä 53 % ja joltakin muulta 3 % vastanneista (n = 32). Tällaisesta varajärjestelmästä kiinnostuneita oli 74 % kysymykseen vastanneista (n = 39).

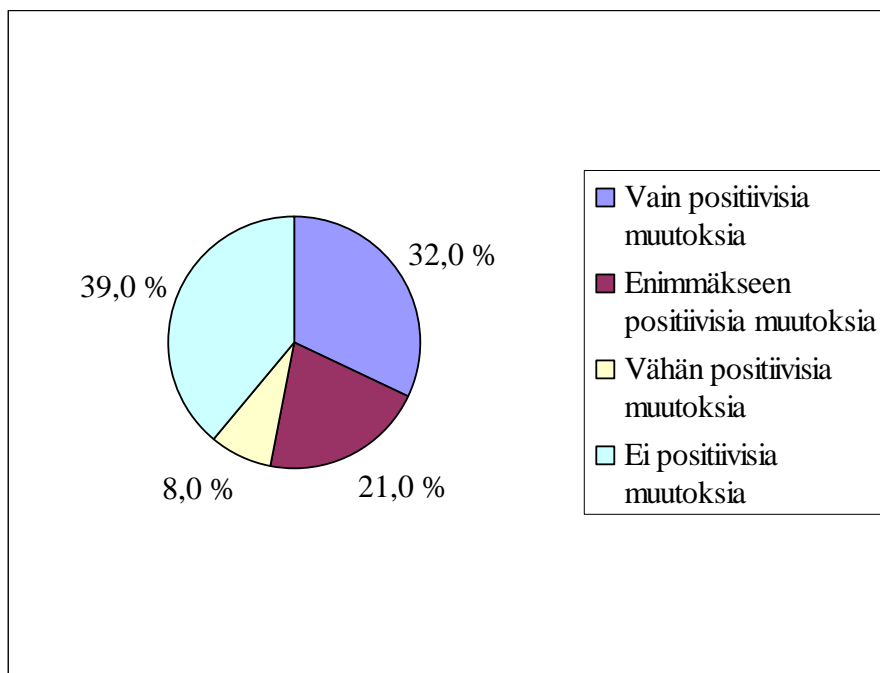
Kahden yrittäjän tiloilla työt pystyi tekemään parin – kolmen päivän ajan yksi henkilö yksin 52 % vastanneista (n = 48). Syiksi sille, että töitä ei pysty tekemään yksi henkilö yksin kerrottiin muun muassa työn suuri määrä ja karjan koko ja se, että toinen ei osaa toisen töitä eli esimerkiksi tilalla vain toinen osaa lypsyt ja toinen rehun jaon. Muita syitä olivat, ettei kesällä saa lehmiä yksin ulkoa navettaan ja toinen käy myös tilan ulkopuolella töissä, jolloin ei ole paikalla.

Omasta vuosiloman lomittajastaan oli valmis luopumaan 80 % vastanneista (n = 67), jos toiselle tulisi äkillinen sijaisaputarve. Lomittajasta oltiin valmiita luopumaan, jos itsellä ei ole mitään sovittua menoa kuten lomamatkaa ja toisella on esimerkiksi äkillinen sairastapaus, tapaturma tai kuolemantapaus.

Kun tilalle tulee uusi lomittaja, useimmat vastaajat kertoivat olevansa paikalla ensimmäisen työkerran tai ainakin neuvovansa työt. Joillakin tiloilla on myös sukulaisia, ku-

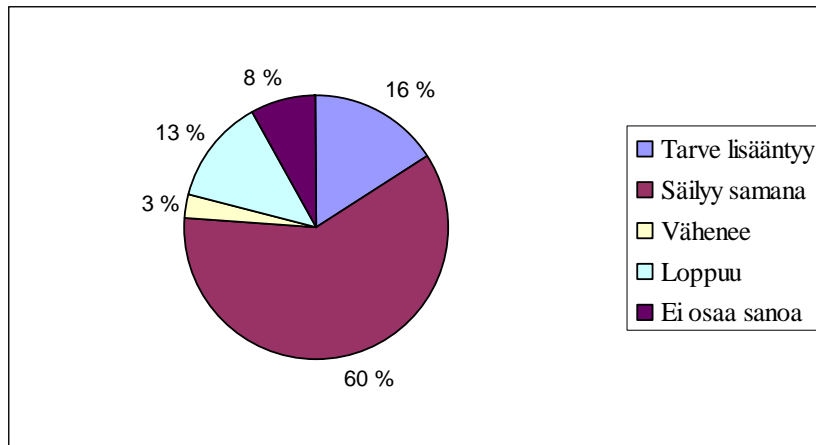
ten isäntäväen vanhempia, lomittajan mukana töissä. Tutulle lomittajalle kerrotaan vain tilalla tapahtuneet muutokset ja tämän hetken tiedot. Osa myös kertoi antavansa ohjeet puhelimesta ja sen lisäksi kirjallisena.

Automaattisen työajanseurannan uskoi tuovan positiivisia muutoksia yli puolet vastajista (n = 62). Positiivisia muutoksia sen ei uskonut tuovan 39 % vastanneista (kuvio 28). Osa arvioi automaattisen työajan seurannan tarkentavan työaikoja ja lisäävän lomittajan työturvallisuutta. Osa epäili laitteiden toimivuutta ja sitä muistaako lomittajat painella nappeja. Jos paperinen työseloste automaattisen työajanseurannan käyttöönoton johdosta jäisi pois, niin epäiltiin pystyvätkö yrittäjät seuraamaan mitä lomittajat ilmoittavat työajakseen. Pelättiin myös aiheutuvan lisätyötä.

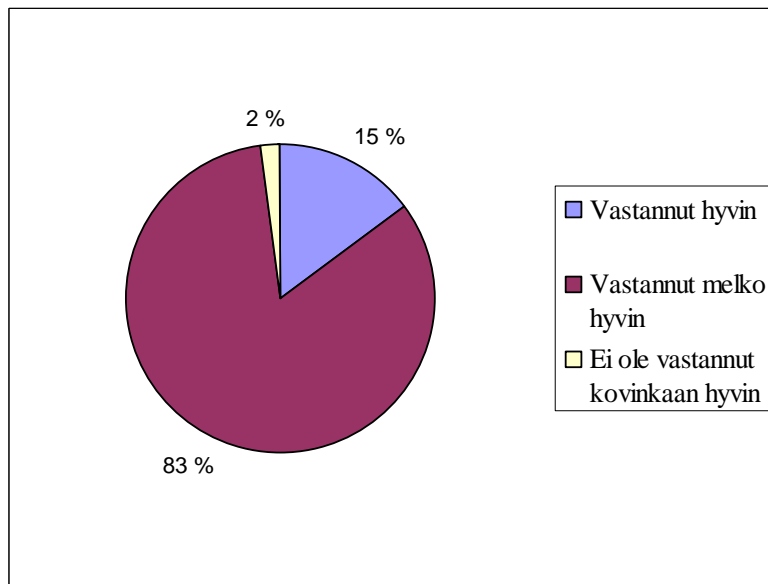
KUVIO 31. Pielaveden paikallisyksikön alueen aktiivitulojen mielipiteet automaattisesta työajanseurannasta, n = 62

Lomituksen tarpeen tilallaan ilmoitti säilyvän samana 60 % vastanneista (n = 69), lisääntyvän sen ilmoitti 16 % ja vähenevän tai loppuvan 16 % (kuvio 32).

KUVIO 32. Lomituksen tarve Pielaveden paikallisyksikön alueen tiloilla tulevaisuudessa, n = 69

Suurimman osan vastaajista (n = 68) mielestä lomituspalvelut ovat vastanneet hyvin tai melko hyvin maatalouden haasteiden kehitystä. 2 % vastaajista oli sitä mieltä, ettei ole vastannut kovinkaan hyvin (kuvio 33).

KUVIO 33. Pielaveden paikallisyksikön aktiivitulojen mielipide siitä, kuinka hyvin lomituspalvelut ovat vastanneet maatalouden haasteiden kehitystä, n = 68

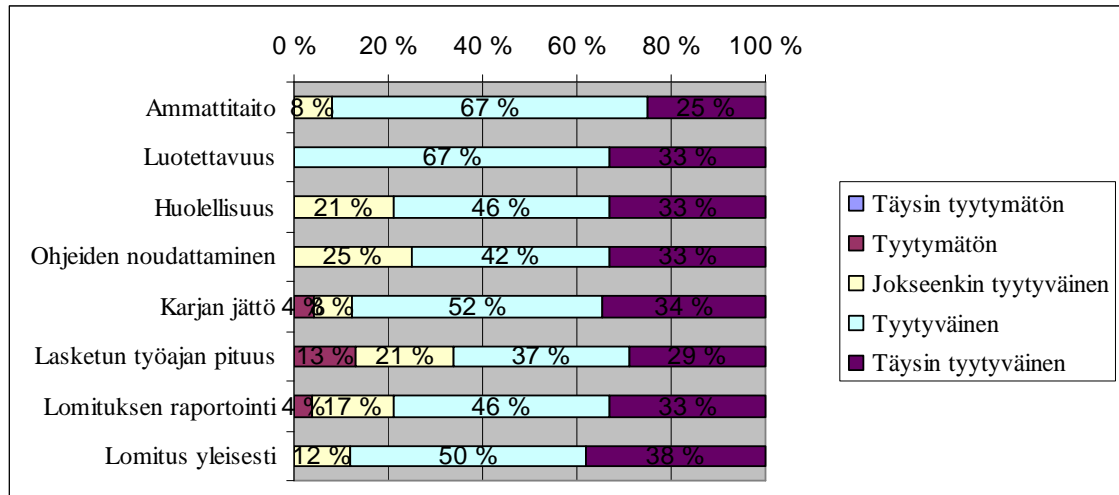
Tilan tarpeita vastaavaa lomituspalvelua kertoi saavansa noin puolet vastanneista. Syitä miksi eivät saaneet tarpeitaan vastaavaa lomituspalvelua olivat muun muassa lomittajien puutteellinen koneiden käyttötaito, lomittajat eivät ole kovin innokkaita hoitamaan huvieläimiä ja lomittajilla pitkät matkat tiloille, jolloin iltatarkastukset jäävät tekemättä.

Tilallisten keskimääräinen ikä vaikutti tyytyväisyyteen lomittajien saatavuuteen siten, että iältään vanhemmat loma-oikeutetut olivat tyytyväisempiä ($p = 0,02$). Ikä vaikutti myös tyytyväisyyteen palvelun ystävällisyyteen siten, että vanhemmat olivat tyytyväisempiä ($p = 0,04$). Automaattiseen työajan seurantaan positiivisemmin suhtautuivat kahden loma-oikeutetun tilat ($p = 0,04$).

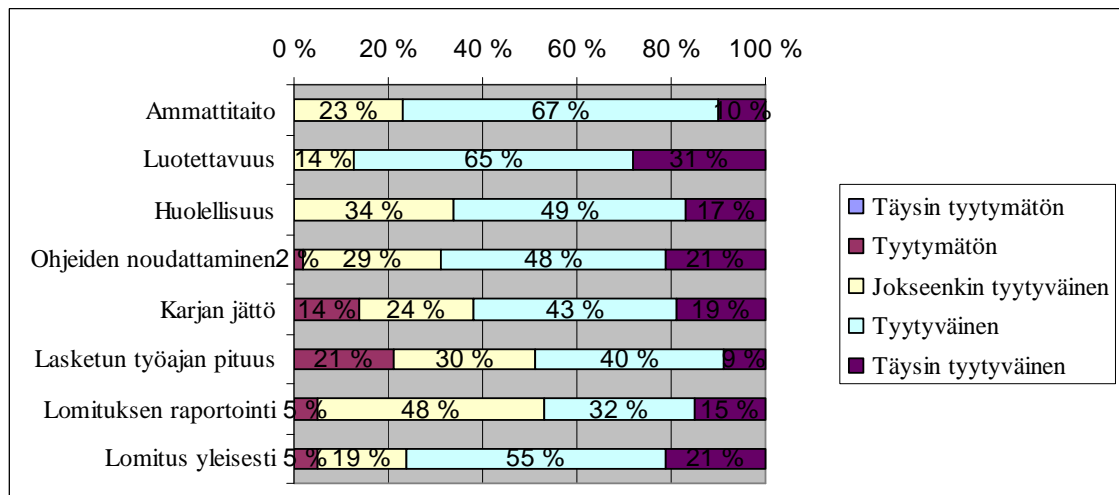
7.3.2. Vertailu Keitele, Pielavesi

Tyytyväisyys lomittajien työskentelyyn ja lomitukseen toimivuuteen yleisesti

Lomittajien ammattitaitoon, luotettavuuteen ja huolellisuuteen työssä oltiin tyytyväisiä molemmissa kunnissa. Kuntien välillä ei ollut merkittävää eroa. Lomittajien ohjeiden noudattamiseen oli suurin osa vastaajista tyytyväisiä. Pielavedeltä löytyi muutama hie-man tyytymätön, mutta se ei kuitenkaan ollut tilastollisesti merkittävää. Karjan jättöön lomittajan vastuulle ja lomittajalle lasketun/arvioitun työajan pituuteen tyytyväisiä oli yli 80 % vastanneista, kuntien välillä ei ollut merkitsevää eroa. Lomitukseen sujumisen riittävään raportointiin olivat tyytyväisiä lähes kaikki, yli 90 % vastanneista. Lomitukseen toimivuuteen yleisesti oltiin tyytyväisiä (kuviot 34 ja 35).

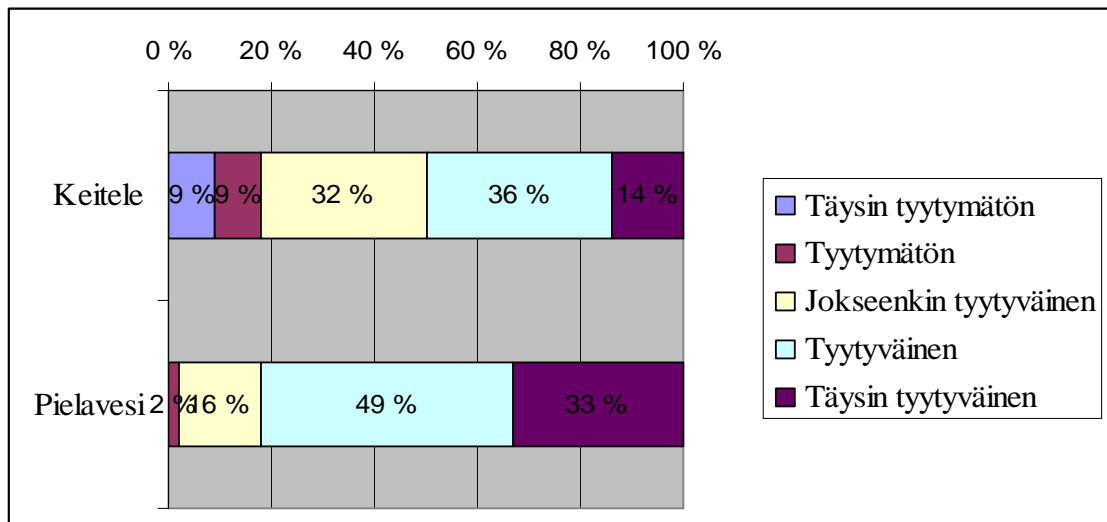
KUVIO 34. Keiteleläisten tyytyväisyys lomittajien toimintaan ja lomituksen toimivuuteen yleisesti, n = 24

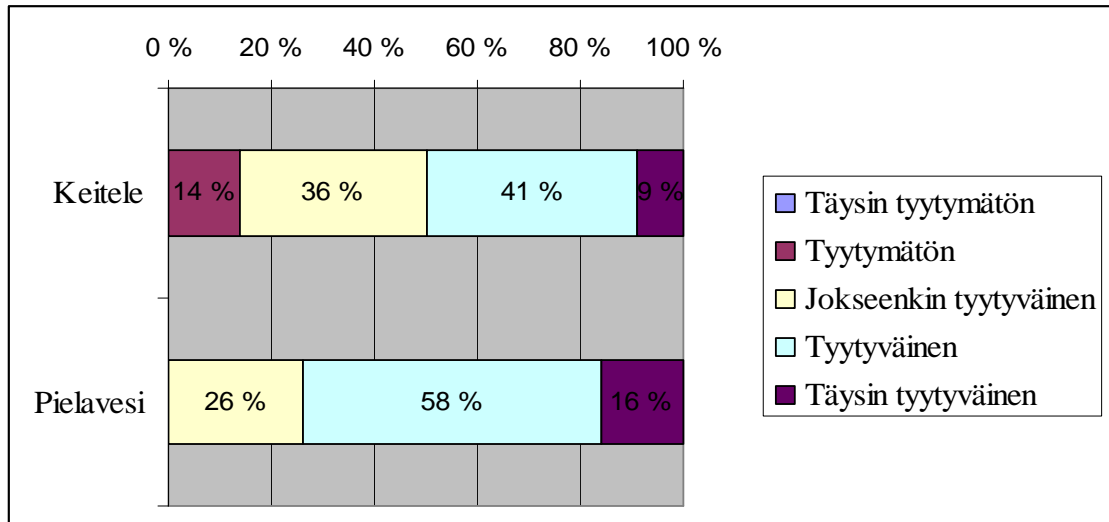
KUVIO 35. Pielavetisten tyytyväisyys lomittajien toimintaan ja lomituksen toimivuuteen yleisesti, n = 45

Tyytyväisyys hallintohenkilöstön toimintaan

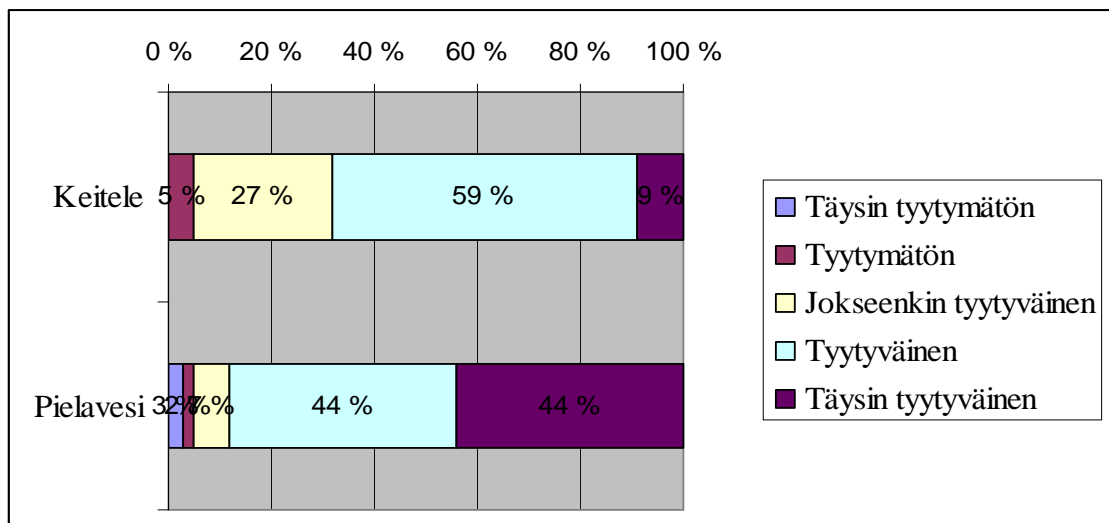
Lomituksen liittyvistä asioista saatuun tietoon ja lomatoimiston henkilöstön tavoitettavuuteen työaikana tyytyväisiä oli suurin osa vastaajista, yli 90 %. Kuntien välillä ei ollut merkitsevää eroa. Toimiston aukioloaikoihin tyytyväisiä oli suurin osa vastaajista, yli 90 %. Aukioloaikoihin tyytymättömmät löytyivät Keiteleeltä, $p = 0,04$ (kuvio 36). Lomatoimiston henkilökunnan tilojen olosuhteiden tuntemukseen tyytyväisiä oli suurin osa vastaajista, yli 80 %. Kuntien välillä ei ollut merkitsevää eroa. Lomatoimiston henkilöstön ammattitaitoon antaa tilalle sopiva lomittaja tyytyväisiä oli yli 90 % vastaajista. Tässä ei myöskään ollut merkitsevää eroa kuntien välillä. Lomittajien saatavuuteen oli tyytyväisiä kummassakin kunnassa suurin osa vastaajista, yli 80 %. Saadun palvelun asiantuntemukseen tyytyväisiä oli yli 90 % vastaajista. Tässä oli kuitenkin eroa kuntien välillä niin, että Pielavetiset olivat tyytyväisempiä, $p = 0,04$ (kuvio 37). Saadun palvelun luotettavuuteen oltiin tyytyväisiä ja kuntien välillä ei ollut merkitsevää eroa. Saadun palvelun tasapuolisuuteen oli tyytyväisiä kummassakin kunnassa yli 90 % vastanneista. Saadun palvelun ystävällisyyteen oli tyytyväisiä yli 90 % vastanneista. Enemmän tyytymättömyyttä oli Pielavedellä, $p = 0,02$ (kuvio 38).

KUVIO 36. Keiteleen ja Pielaveden erot tyytyväisyyksissä, toimiston aukioloajat

KUVIO 37. Keiteleen ja Pielaveden erot tyytyväisyyksissä, saadun palvelun asiantuntemus

KUVIO 38. Keiteleen ja Pielaveden erot tyytyväisyyksissä, palvelun ystävällisyys

7.3.3. Pielaveden paikallisyksikön alueen karjanpidosta luopuneiden tulokset

Vastanneiden karjanpidosta luopuneiden tilojen tuotantosunnat luopumisvuonna jakaantuivat siten, että maidontuotantotiloja oli 67 % (10 kpl), naudanlihantuotantotiloja 20 % (3 kpl) ja maidon- ja lihantuotantotiloja oli 13 % (2 kpl) koko paikallisyksikön alueella. Lehmiä maidontuotantotiloilla oli luopumisvuonna välillä 8-30, keskimäärin

14,75. Lihanautoja naudanhantuotantotiloilla oli välillä 7–42, keskimäärin 27,25.

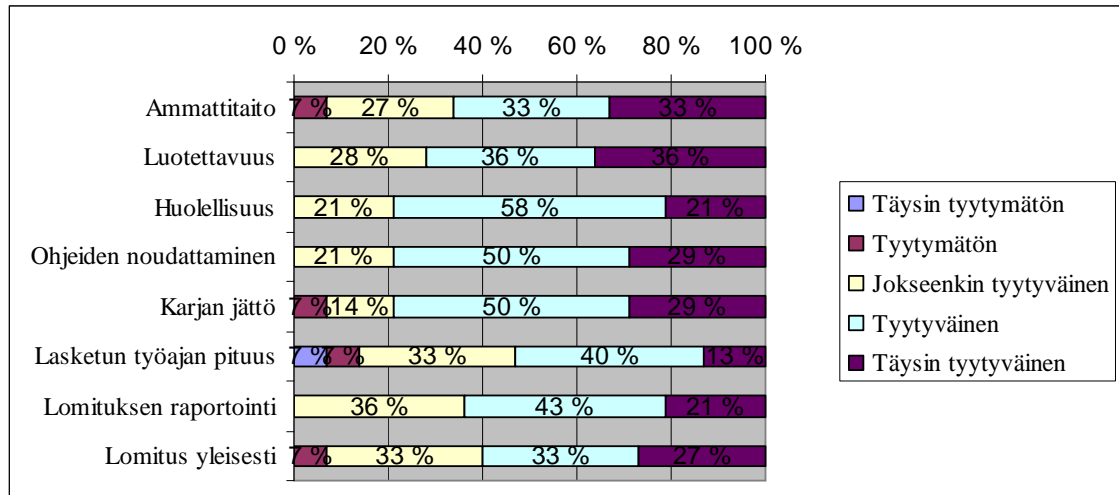
Karjanpidosta luopumisvuodet olivat 2004, 2005 ja 2006. Muutama kysely oli mennyt myös vuonna 2003 luopuneille, vaikka oli tarkoitus, että mukana on kolmen vuoden sisällä karjanpidosta luopuneet tilat. Vuonna 2003 karjanpidosta oli luopunut 14 %, vuonna 2004 oli 20 %, vuonna 2005 oli 13 % ja vuonna 2006 oli 53 % vastanneista. Lomaoikeutettujen ikä luopumisvuonna oli keskimäärin 52,8 ja se vaihteli välillä 31–65. Lomarenkaassa oli ollut 53 % tiloista. Renkaiden koko vaihteli 3–8 tilan välillä.

Suurin osa käytti vuosilomapäiviä luopumista edeltävänä vuonna 22–24 henkilöä kohden. Sijaisavun käyttö oli keskimäärin 45,6 päivää. Tuettua maksullista lomituspalvelua käytettiin keskimäärin 46,6 tuntia.

Tyytyväisyys lomittajien toimintaan ja lomituksen toimivuuteen yleisesti

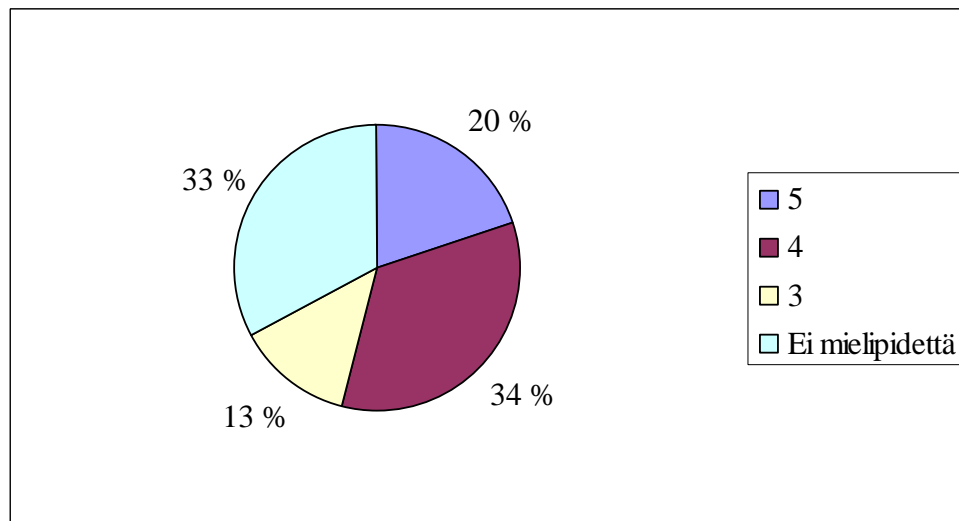
Tyytyväisiä oltiin lomittajien luotettavuuteen ja huolellisuuteen työssä sekä lomittajien lomitusharjojen noudattamiseen ja lomituksen sujumisen riittävään raportointiin. Lomittajien ammattitaitoon oli tyytyväisiä yli 90 % vastanneista. Karjan jättöön lomittajan vastuulle ja lomittajalle arvioidun/lasketun työajan pituuteen tyytyväisiä oli yli 80 % vastanneista. Lomituksen toimivuuteen yleisesti tyytyväisiä oli suurin osa vastanneista, yli 90 %. Kuntien välillä ei ollut merkittävää eroa (kuvio 39).

KUVIO 39. Karjanpidosta luopuneiden tyytyväisyys lomittajien toimintaan ja lomituksen toimivuuteen yleisesti Pielaveden paikallisyksikön alueella, n = 15

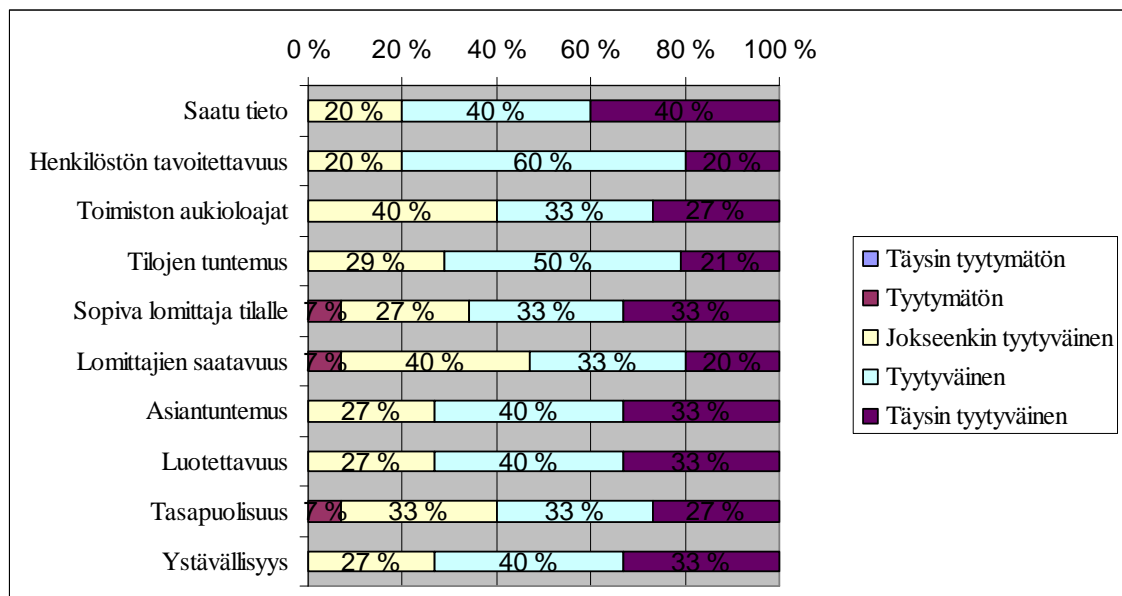
Yleisarvosanana lomittajille viitosen antoi 20 %, nelosen 34 % ja kolmosen 13 % kyselyyn vastanneista karjanpidosta luopuneista tilasta Pielaveden paikallisyksikön alueella. Mielipidettään tähän asiaan ei antanut 33 % (kuvio 40).

KUVIO 40. Pielaveden paikallisyksikön karjanpidosta luopuneiden antama yleisarvosana lomittajille, n = 15

Tyytyväisyys hallintohenkilöstön toimintaan

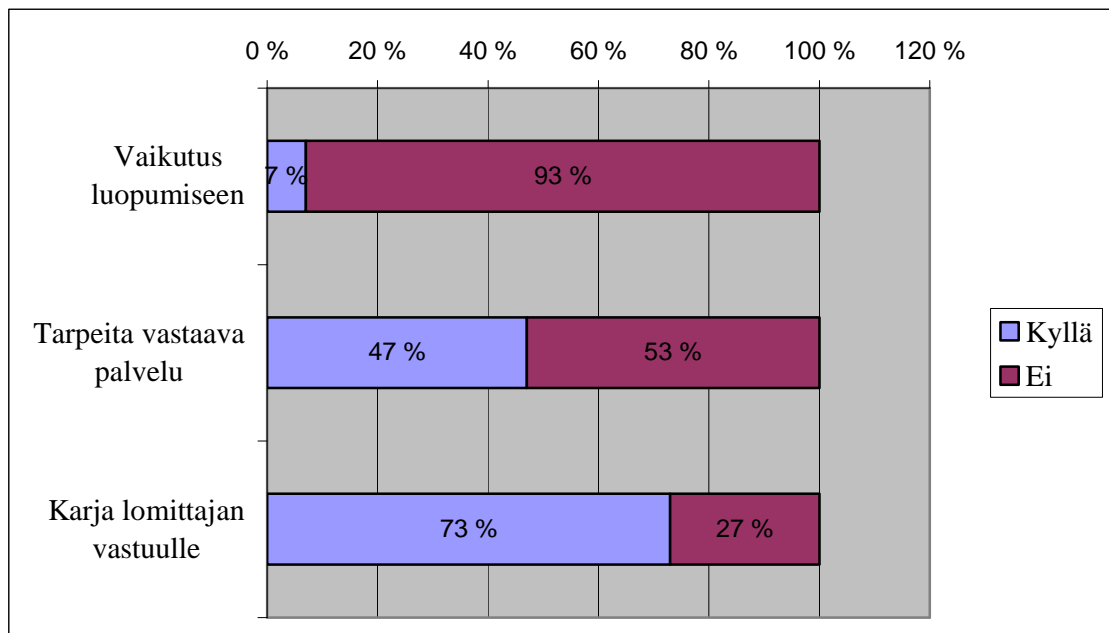
Tyytyväisiä oltiin lomituksen liittyvistä asioista saatuun tietoon, toimistohenkilöstön tavoitettavuuteen työaikana, toimiston aukioloaikoihin ja toimistohenkilöstön tilojen olosuhteiden tuntemukseen sekä saadun palvelun asiantuntemukseen, luotettavuuteen ja ystävällisyyteen. Toimistohenkilöstön ammattitaitoon antaa tilalle sopiva lomittaja ja lomittajien saatavuuteen sekä saadun palvelun tasapuolisuuteen oli tyytyväisiä yli 90 % vastanneista (kuvio 41). Yleisarvosanana toimistohenkilöstölle viitosen antoi 33 %, nelosen 47 % ja kolmosen 20 % vastanneista. Kuntien välillä ei ollut merkittävää eroa.

KUVIO 41. Karjanpidosta luopuneiden tyytyväisyys hallintohenkilöstön toimintaan Pielaveden paikallisyksikön alueella, n = 15

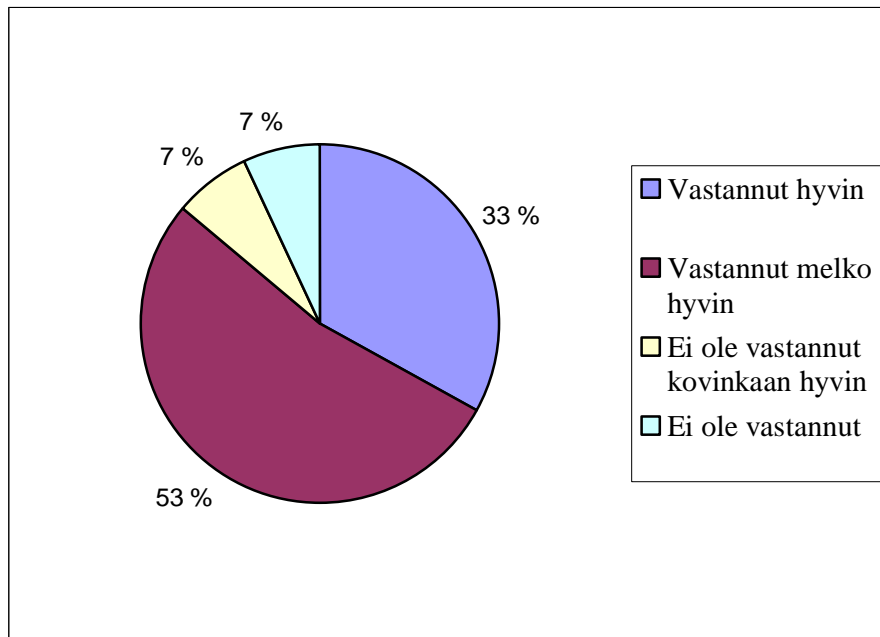
Vähän yli puolet vastanneista (n = 7) kahden yrittäjän tiloista kertoi, että yksi henkilö pystyi yksin tekemään tilan työt parin-kolmen päivän ajan. Muualta apua sai 40 % vastanneista (n = 15) ennen kuin lomatoimisto pystyi järjestämään tilalle lomittajan äkillisessä sijaisaputapauksessa. Apua tällaisessa tilanteessa saatiin sukulaisilta tai perheenjäseniltä.

Suurin osa vastanneista (n = 15) katsoi, etteivät lomituspalvelut vaikuttaneet karjanpidosta luopumisen päätökseen. 7 % vastanneista oli sitä mieltä että ne vaikuttivat päätökseen. Pielavetisistä kaikki vastanneet olivat sitä mieltä että lomituspalvelut eivät vaikuttaneet. Tilan tarpeita vastaavaa lomituspalvelua kertoi saaneensa noin puolet vastanneista (n = 15). Toinen puoli oli sitä mieltä, ettei ollut saanut tilan tarpeita vastaavaa lomituspalvelua. Syitä miksi eivät olleet saaneet tilan tarpeita vastaavaa lomituspalvelua olivat muun muassa se, että kaikki lomittajat eivät osanneet konetöitä esimerkiksi rehunnottoa ja lomittajat asuivat niin kaukana ettei iltatarkastuksen hoitaminen onnistunut. Lomittajan vastuulle karjansa uskalsi jättää 73 % vastanneista (n = 15) (kuvio 42). Syitä miksi karjaa ei uskallettu jättää lomittajan vastuulle olivat lomittajan puuttuva ammattitaito ja lomittajan pitkä matka tilalle. Merkittävimpiä syitä karjanpidon lopettamiselle olivat terveydelliset syyt ja ikä eli eläkkeelle jääminen, eikä ollut tiedossa jatkajaa. Joillekin syynä oli EU.

KUVIO 42. Lomituspalveluiden vaikutus karjanpidosta luopumiseen, tilan tarpeita vastaavan lomituspalvelun saanti, karjan jättäminen lomittajan vastuulle Pielaveden paikallisyksikön alueella, n = 15

Vastanneista (n = 15) suurin osa (86 %) oli sitä mieltä että lomituspalvelujen kehittyminen on vastannut maatalouden haasteiden kehitystä hyvin tai melko hyvin.

KUVIO 43. Lomituspalveluiden kehittyminen Pielaveden paikallisyksikön alueen karjanpidosta luopuneiden mielestä, n = 15

Tilan päätuotantosuunnalla oli vaikutusta tyytyväisyyteen toimiston aukioloaikoihin siten, että maidontuotantotilalliset olivat tyytyväisempiä kuin naudanlihantuotantotilalliset ($p = 0,02$). Lomaoikeutettujen määrä vaikutti tyytyväisyyteen palvelun ystävällisyyteen siten, että yhden lomaoikeutetun tilat olivat tyytyväisempiä ($p = 0,03$).

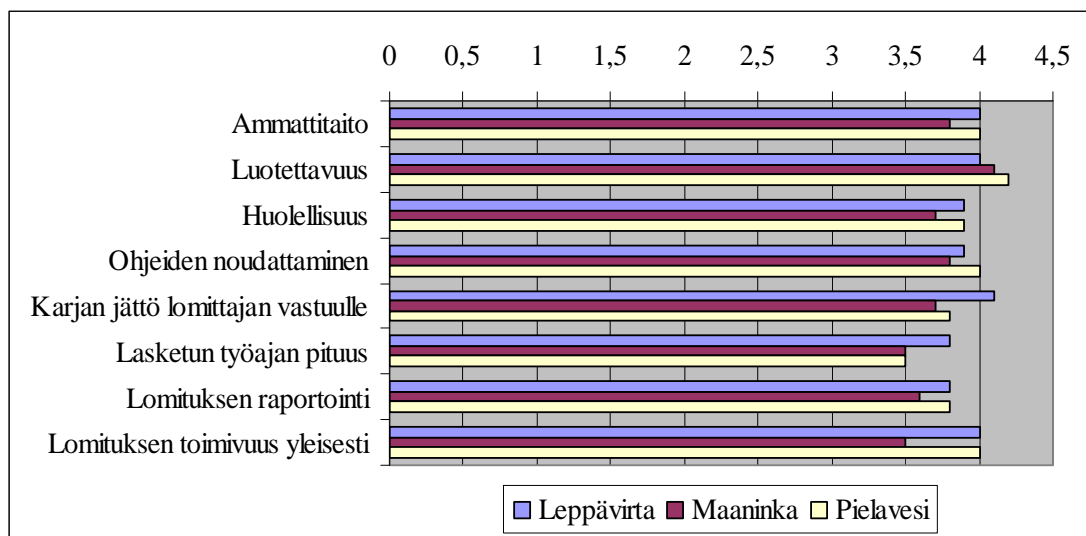
Aktiivitulojen ja karjanpidosta luopuneiden välillä ei ollut suurta tyytyväisyydessä lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti. Hallintohenkilöstön toimintaan aktiivitilat olivat hieman tyytymättömpämpiä.

7.4. Paikallisyksikköjen vertailu

Lomittajien työskentelystä ja lomituksesta yleensä

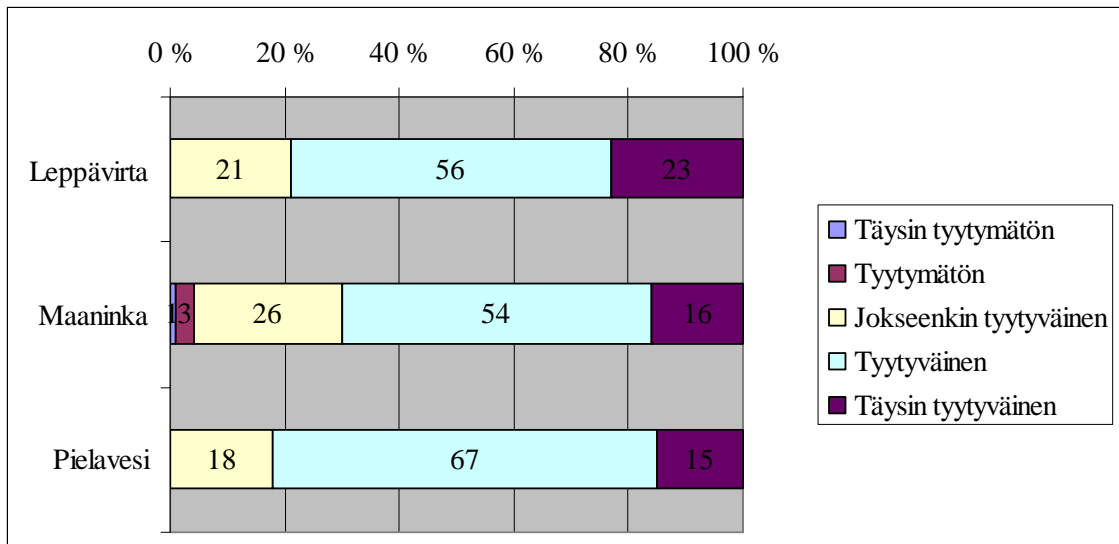
Vertailtaessa keskiarvosanoja eri paikallisyksikköjen välillä tuli Maaningan alueella yleensä huonoimmat arvostelut, paitsi lomittajien luotettavuudessa, jossa Leppävirralla on annettu alimmat arvostelut ja Pielavedellä korkeimmat. Leppävirran alueen arvostelut olivat yleensä korkeimmat tai sitten samat kuin Pielavedellä, lukuun ottamatta lomittajien luotettavuutta.

Selvästi samaa mieltä eri paikallisyksiköt olivat lomittajien ammattitaidosta, luotettavuudesta ja huolellisuudesta. Ohjeiden noudattamisesta ja lomituksesta raportoisesta-kin oltiin yhtä mieltä. Huonoimman arvosanan kaikilta paikallisyksiköiltä sai lasketun työajan pituus. Eniten mielipiteitä jakoi lomituksen toimivuus yleensä, jossa Leppävirta ja Pielavesi antoivat 4 ja Maaninka 3,5. Karjan jättö lomittajan vastuulle sai myös eroa aikaan eli Leppävirta antoi 4,1, Pielavesi 3,8 ja Maaninka 3,7, kuvio 44.

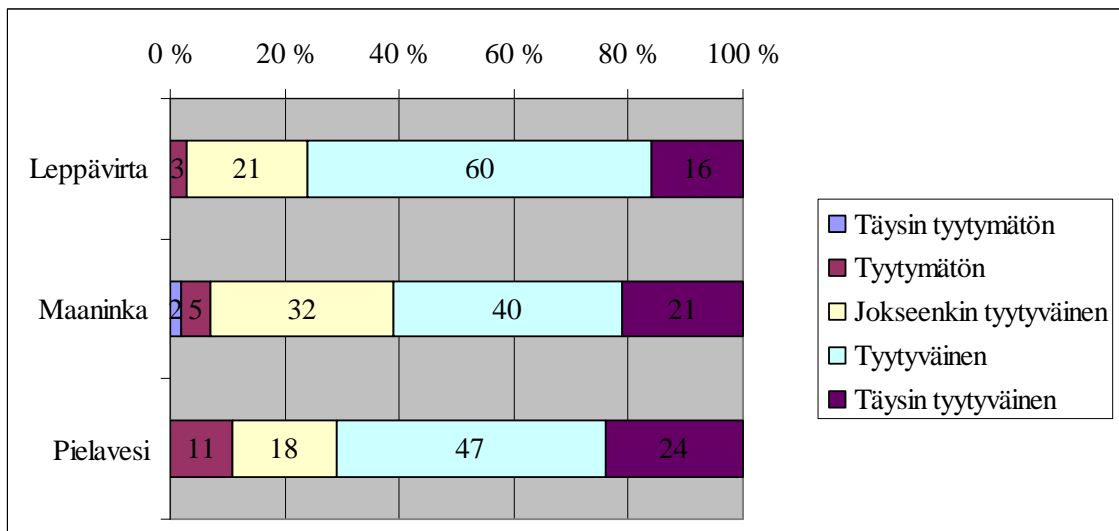
KUVIO 44. Paikallisyksikköjen välisiä eroja keskiarvosanoista lomittajien työskente-lystä ja lomituksesta yleensä, tarkemmat luvut taulukossa 12, liite 11.

Lomittajien ammattitaidosta oltiin suunnilleen samaa mieltä eri paikallisyksiköissä. Maaningalla oli myös (4 %) täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä, kun muualla oltiin vähintään jokseenkin tyytyväisiä, kuvio 45.

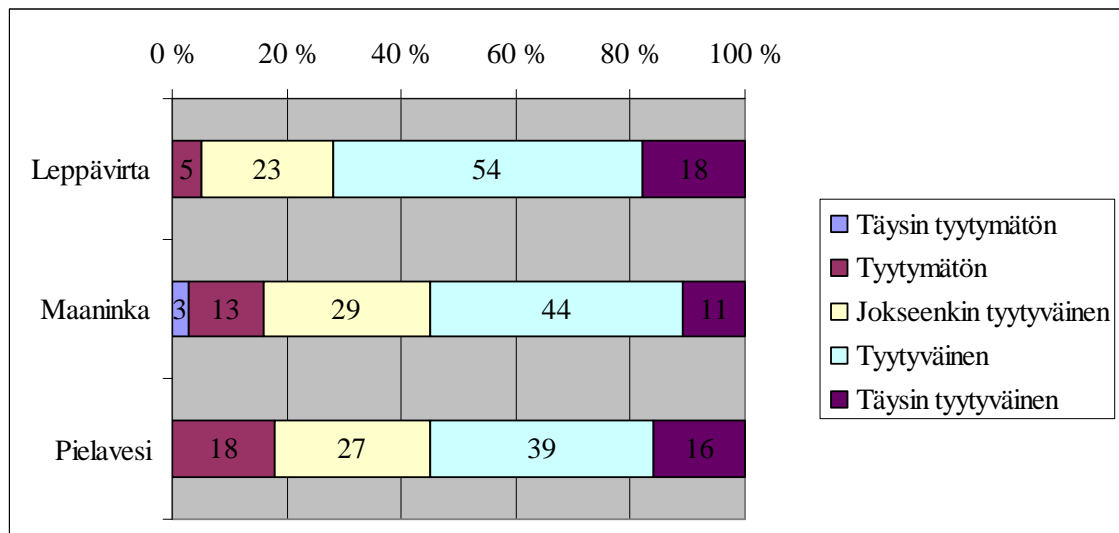
KUVIO 45. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja lomittajien ammattitaidosta.

Karjan jätöstä lomittajan vastuulle oli Leppävirran alue tyytyväisin, koska vain 3 % oli tyytymättömiä ja peräti täysin tyytyväisiä tai tyytyväisiä 76 %. Pielavedellä oltiin melkein yhtä tyytyväisiä kuin Leppävirralla. Maaningalta löytyi jopa täysin tyytymättömiä (2 %) ja täysin tyytyväisiä ja tyytyväisiä oli noin 60 %, kuvio 46.

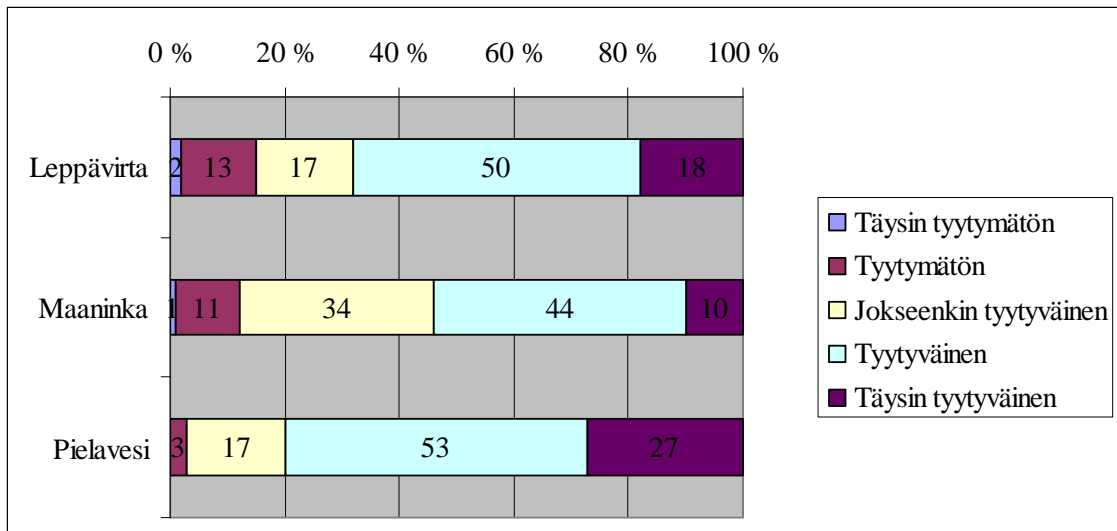
KUVIO 46. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja karjan jätöstä lomittajan vastuulle.

Lasketun työajan pituudessa täysin tyytyväisistä ja tyytyväisistä oli Leppävirralla yli 70 %, Maaningalla ja Pielavedellä noin 55 %. Samasta asiasta oltiin Maaningalla täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä 16 %, kun taas tyytymättömiä oli Pielavedellä 18 % ja Leppävirralla vain 5 %, kuvio 47.

KUVIO 47. Paikkalisyksikköjen välisiä vertailuja lasketun työajan pituudesta.

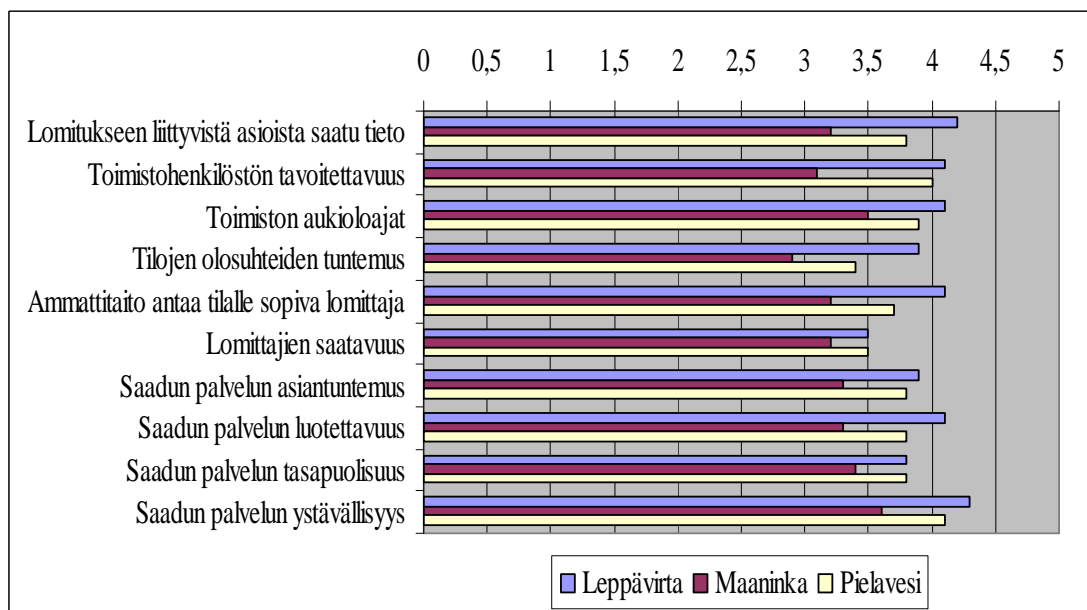
Lomituksen toimivuudesta yleensä sai parhaimman arvioinnin Pielavesi, koska 80 % vastaajista oli tyytyväisiä tai täysin tyytyväisiä ja vain vähän (3 %) oli tyytymättömiä. Leppävirralla melkein 70 % oli tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä, tyytymättömiä ja täysin tyytymättömiä oli 15 %. Maaningalla oli yli 50 % tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä, tyytymättömiä ja täysin tyytymättömiä oli 12 %, kuvio 48.

KUVIO 48. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja lomituksen toimivuudesta yleensä.

Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja hallinto henkilöstön toiminnasta

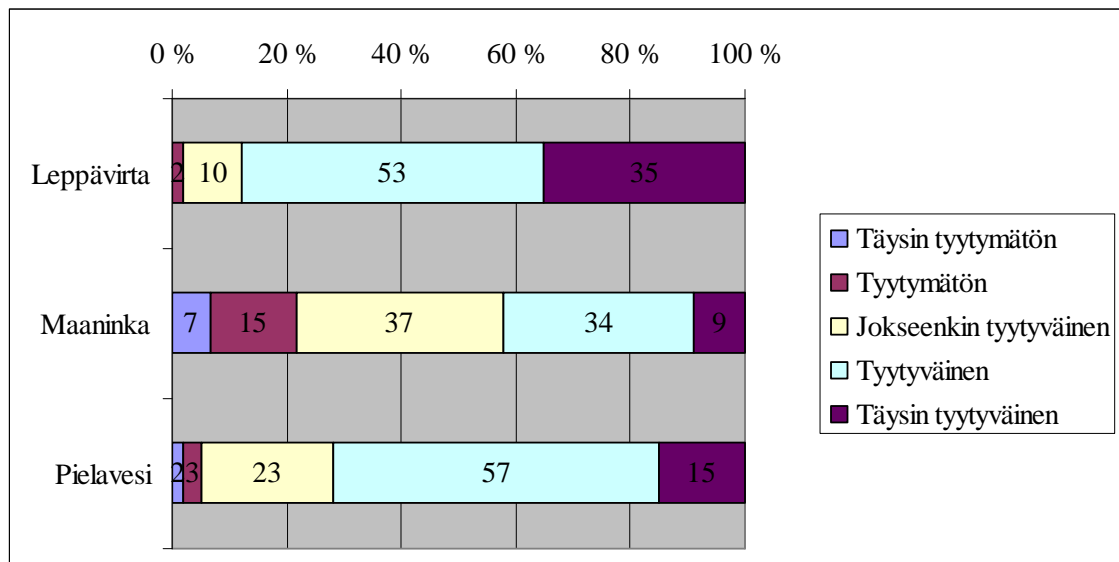
Hallinto henkilöstön toiminnan vertailut eroavat eri paikallisyksiköiden välillä enemmän kuin lomittajien toiminnan arviointi. Leppävirralla keskiarvosanojen perusteella on kaikki osa-alueet on hoidettu hyvin ja Maaningan alueella taas huonoiten, kuvio 49.

KUVIO 49. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja keskiarvosanoista hallinto henkilöstön toiminnasta, tarkemmat luvut taulukossa 13, liite 11.

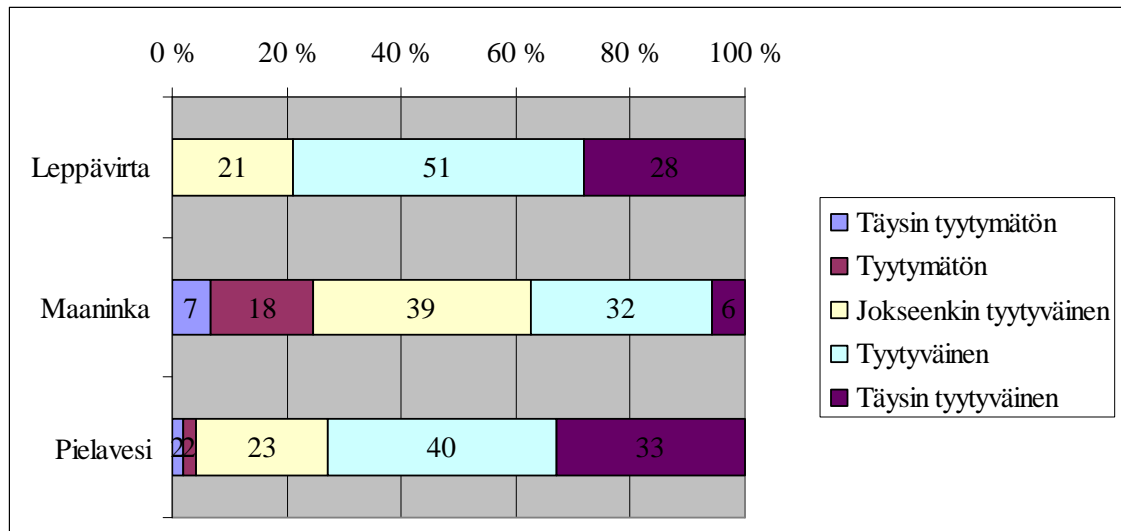

Lomitukseen liittyvistä asioista saatuun tietoon oltiin tyytyväisiä tai täysin tyytyväisiä melkein 90 % Leppävirran alueella, kun taas Maaningan alueella vastaavia oli vähän yli 40 %. Maaningalla oli täysin tyytymättömiä 7 %, kun muilla paikallisyksiköillä oli vain vähän tyytymättömiä, kuvio 50.

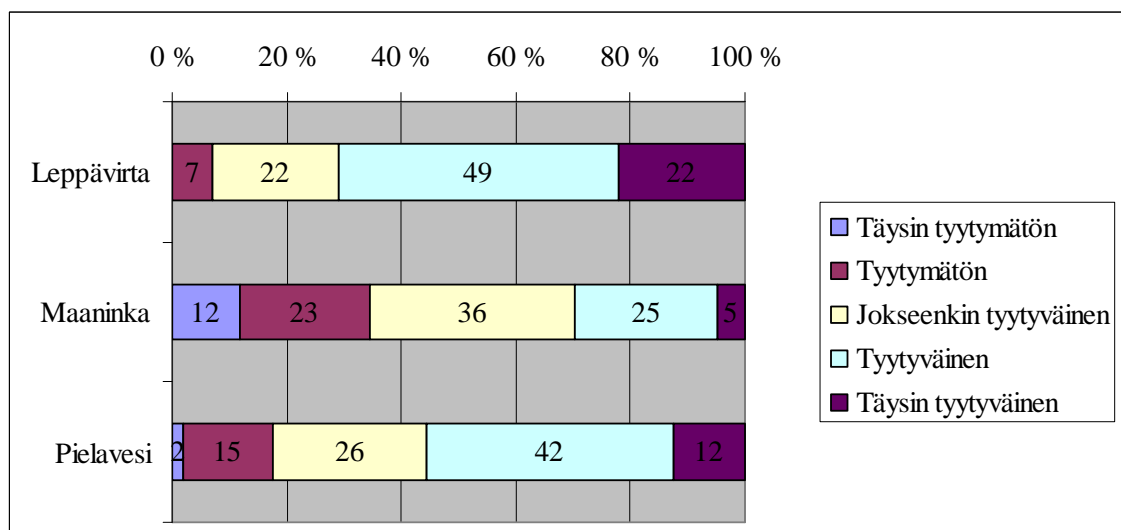
KUVIO 50. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja lomitukseen liittyvistä asioista saatuun tietoon.

Henkilöstön tavoitettavuuteen työaikana oli eniten tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä Leppävirralla (noin 90 %), loput olivat jokseenkin tyytyväisiä. Maaningalla täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli 25 %, täysin tyytyväisiä vain 6 %. Pielavedellä täysin tyytyväisiä ja tyytyväisiä oli 73 % ja vain vähän (4 %) tyytymättömiä ja täysin tyytymättömiä, kuvio 51.

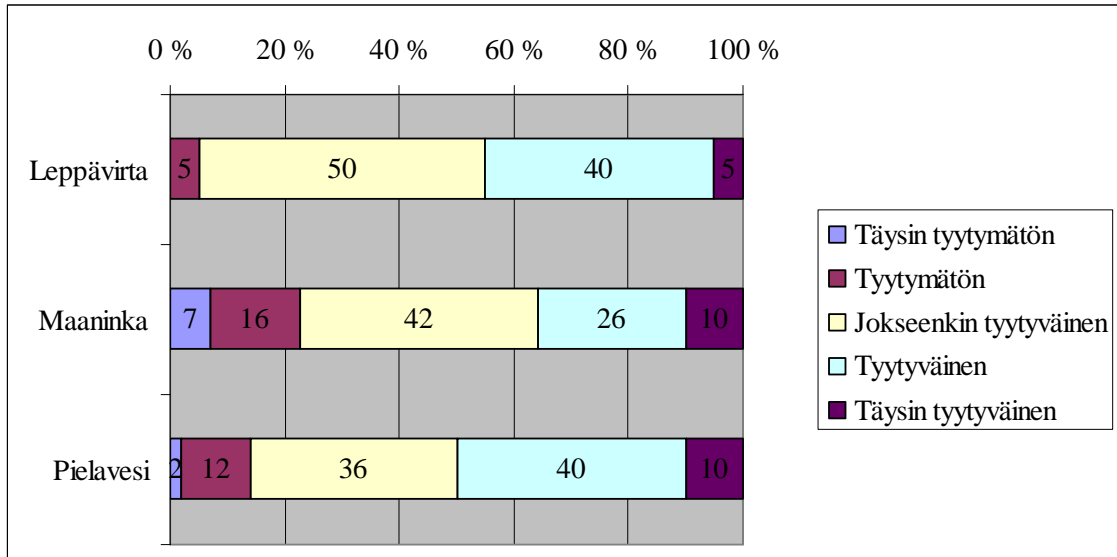
KUVIO 51. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja henkilöstön tavoitettavuudesta työaikana.

Tilojen olosuhteiden tuntemuksesta saivat kaikki paikallisyksikköjen alueet huonoimpia arvosteluja. Täysin tyytyväisiä ja tyytyväisiä oltiin Leppävirralla ja Pielavedellä 50–70 %, Maaningalla 30 %. Täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli Maaningalla 35 %, Pielavedellä 17 % ja Leppävirralla tyytymättömiä 7 %, kuvio 52.

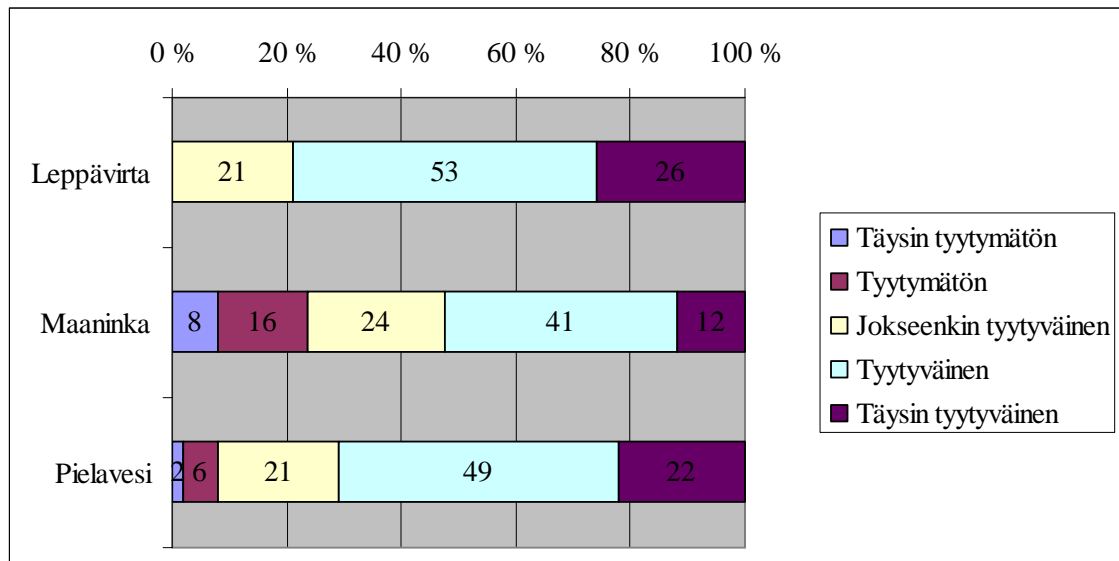
KUVIO 52. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja tilojen olosuhteiden tuntemuksesta.

Lomittajien saatavuudesta oltiin samaa mieltä eri paikallisyksikköjen alueilla. Tyytyväisiä ja täysin tyytyväisiä vaihteli 36 % (Maaninka) – 50 % (Pielavesi), täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä vaihteli 5 % (Leppävirta) – 23 % (Maaninka), kuvio 53.

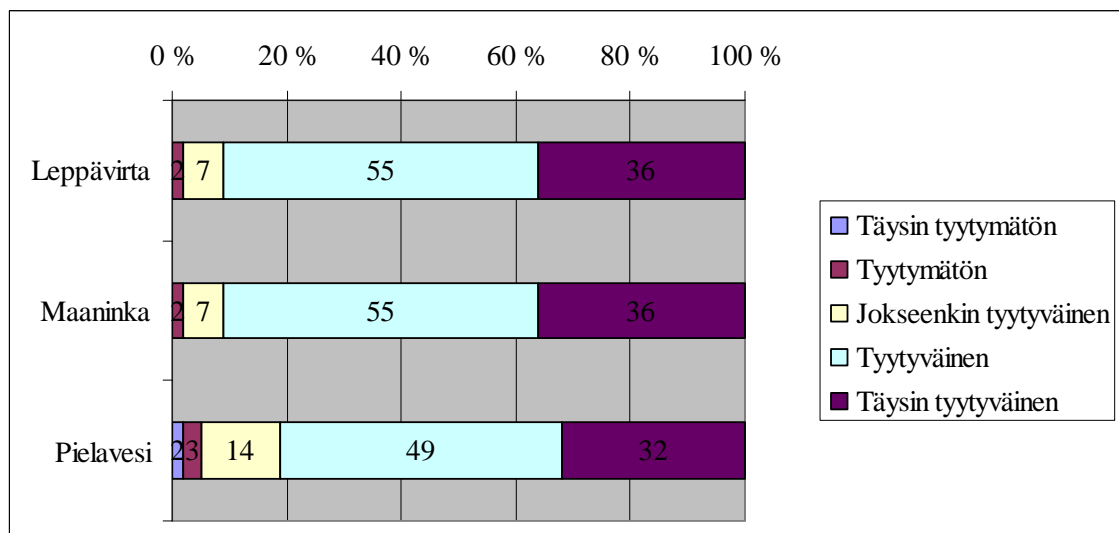
KUVIO 53. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja lomittajien saatavuudessa.

Saadun palvelun luotettavuudesta oltiin Leppävirran alueella täysin tyytyväisiä ja tyytyväisiä noin 80 %, Pielavedellä 51 % ja Maaningalla 53 %. Täysin tyytymättömiä ja tyytymättömiä oli Maaningalla 24 % ja Pielavedellä 8 %, Leppävirralla ei yhtään, kuvio 54.

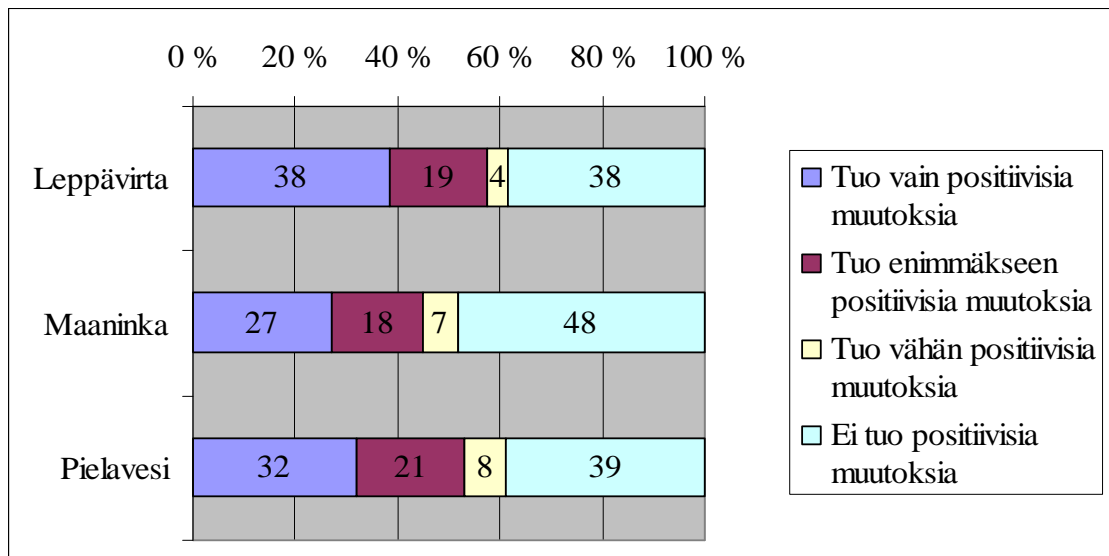
KUVIO 54. Paikkalisyyksikköjen välisiä vertailuja saadun palvelun luotettavuudesta.

Saadun palvelun ystävällisyydestä oltiin samaa mieltä Leppävirran ja Maaningan alueilla. Vähän enemmän tyytymättömyyttä löytyi Pielavedeltä, kuvio 55.

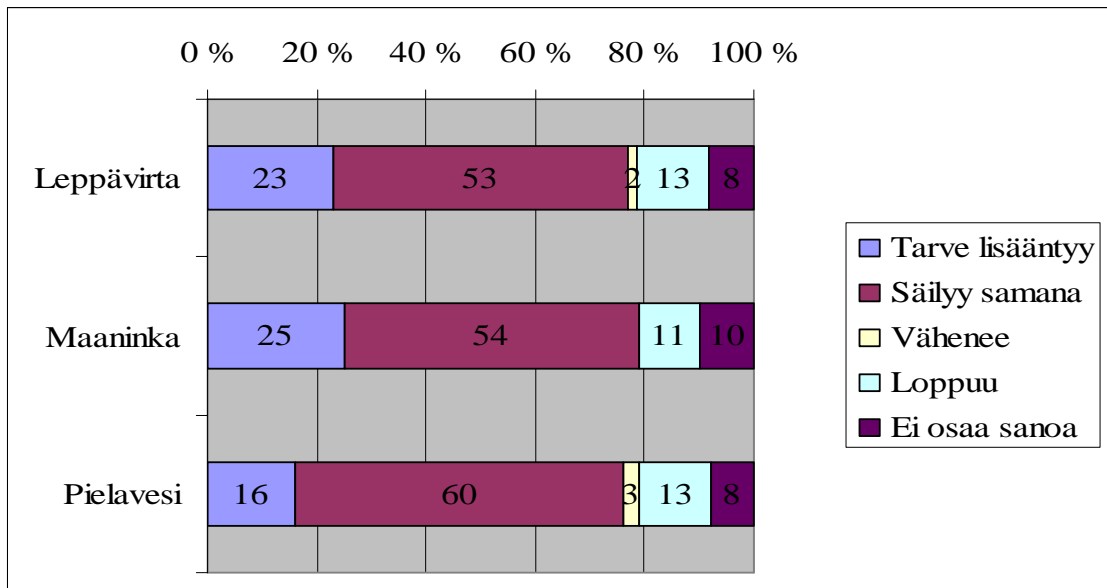
KUVIO 55. Paikkalisyyksikköjen välisiä vertailuja saadun palvelun ystävällisyydestä.

Automaattisen työajan seurannasta oli eri paikallisyksiköitten alueilla samansuuntaisia mielipiteitä. Tuo vain positiivisia muutoksia oli vastaajista 27 % Maaningalla, 32 % Pielavedellä ja 38 % Leppävirralla. Ei tuo positiivisia muutoksia vaihteli 38 % (Leppävirta) – 48 % (Maaninka), kuvio 56.

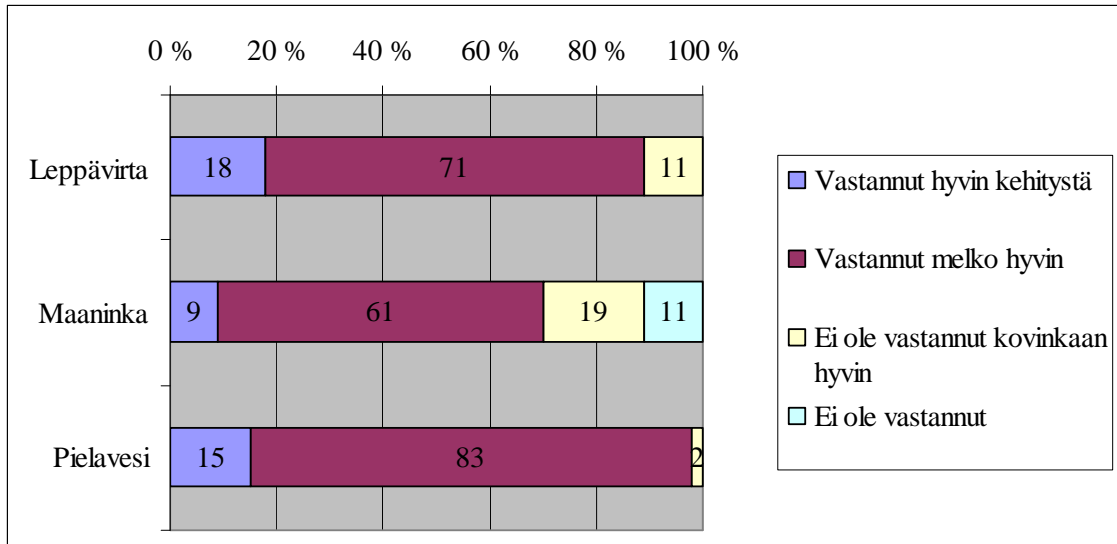
KUVIO 56. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja automaattisesta työajanseurannasta.

Paikallisyksikköjen välisessä vertailussa lomituksen tarpeesta tulevaisuudessa oli lomituksen tarpeen lisääntymiseen tulevaisuudessa vastannut Maaningalta 25 %, Leppävirralta 23 % ja Pielavedeltä 16 %. Lomitustarve säilyy samana vastaukset vaihtelivat 53 % (Leppävirta) – 60 % (Pielavesi). Lopettamismahdollisuus oli mielessä Pielavedellä ja Leppävirralla 13 % ja Maaningalla 11 %, kuvio 57.

KUVIO 57. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja lomitustarpeesta tulevaisuudessa.

Lomituspalvelujen kehityksestä eri paikallisyksikköjen alueella vertailussa oli vastannut hyvin maatalouden haasteiden kehitystä mielipiteen kannalla Leppävirralla 18 %, Pielavesi 15 % ja Maaningalla 8 %. Vastannut melko hyvin maatalouden haasteiden kehitystä oli 83 % Pielavedellä, 71 % Leppävirralla ja 61 % Maaningalla. Ei ole vastannut kovinkaan hyvin maatalouden haasteita oli vain 2 % Pielavedellä, 11 % Leppävirralla ja 19 % Maaningalla. 11 % Maaningalla oli sitä mieltä, ettei ole vastannut maatalouden haasteita, kuvio 58.

KUVIO 58. Paikallisyksikköjen välisiä vertailuja lomituspalvelujen kehityksestä

8. YHTEENVETO

Paikallisyksiköiden alueilla tuntui olevan eroja lomitusasioiden hoidoissa. Vastauksissa korostettiin sitä, että eri lomittajat ja hallinto henkilöt ovat erilaisia ja saivat siten eri arvosanoja. Syksyllä toimintansa aloittava lomituserkko nostatti paljon mielipiteitä vastaajien keskuudessa.

Leppävirralla vastauksien perusteella ei ole suurta korjattavaa. Lomittajien puolella voisi korostaa lomitustyötä yleensä. Kenties lomittajien ammattitaidossa ja eri henkilöissä on niin paljon eroja. Hallinto henkilöstön puolella tilojen olosuhteiden parempaa tuntemusta ja palvelun tasapuolisuutta tulisi kehittää. Palvelun tasapuolisuuden taas voisi olla syynä joko renkaaseen kuulumattomuus/kuuluminen, jolloin lomittaja tuntee tilan eläimet ja tavat paremmin. Lomittajien saatavuutta tulisi parantaa, tämä koskee varsinkin sijaisapulomituksia. Suuret vuosittaiset maataloutta sivuavat tapahtumat, esimerkiksi maatalousnäyttelyt, ovat tietysti kysytyjä aikoja loma-ajankohdiksi.

Maaningan lomatoimistosta korostettiin sitä, että alue on ollut kokonaisuudessaan toiminnassa vasta vuoden ja käynnistysvaikeuksia on ollut, joka näkyy vastauksissa ja toimistokin sen myöntää avoimesti.

Maaningan alueella vastauksiin sekaannusta toi myös se, että ensin sinne oli postitettu toimiston puolesta väärä eli lopettaneitten tilojen kysely ja sitten kun kysely oli oikea, niin niitä oli postitettu sekä isännälle että emännälle eli kaikille lomaoikeutetuille. Vastauksia tarkastellessa piti olla tarkkana, että sai vastauksia samoille tiloille, ja sittenkin mielipiteet saattoivat vaihdella saman tilan sisällä. On voinut käydä myös niin, että sama tila on vastannut sekä lopettaneitten tilojen kyselyyn että aktiivitulojen kyselyyn, mutta näitä ei voi olla monta. Maaningan lomatoimen alueelta tuli myös puhelimitse yhteydenottoja. Niissä korostettiin, että huono henkilökemia toimistossa haittaa sekä lomittajien työtä kentällä että lomaoikeutettujen asioiden hoitoa toimistoon päin ja tämä henkilöityi yhteen ihmiseen, jonka asennetta moitittiin. Sama asenne ilmeni myös kirjitten vastauksista.

Maaningan lomatoimistolle kehitettävää tuntui olevan eniten asiakkaitten tarpeitten huomioimisessa eli toivottiin, että ei oltaisi niin tiukasti kiinni lomittajille annetuissa työajoissa. Lomarenkaiden lakkauttamisista oltiin hyvinkin pahoillaan, koska niihin oltiin oltu tyytyväisiä (hyvät lomittajat, tutut työtehtävät). Aina uuden työntekijän opettaminen töihin vie paljon aikaa/lomaa. Tilojen olosuhteiden tuntemuksessa tuntui olevan parannettavaa ja toimistohenkilöstön tavoitettavuudessa.

Pielaveden paikallisyksikön alueella toivottiin enemmän kontaktia lomatoimistolta tiloille päin, esimerkiksi yhteistä koulutuspäivää vuosittain, jossa käytäisiin läpi lomittajan oikeudet ja velvollisuudet sekä esille nousseita ongelmia puolin ja toisin. Lomarenkaita toivottiin lisää. Näin sanottiin lomitukseen tulevan luotettavaksi. Toivottiin ettei lomatoimisto jarruttaisi lomarenkaiden tekoa. Toivottiin myös, että maksullisen lomituksen maksut voitaisiin maksaa kerralla kolmen kuukauden ajalta, eikä pieniä maksuja usein.

Lomittajien, varsinkin naisten ja virolaisten, koneiden käyttötaitoon toivottiin koulutusta. Keiteleeltä tuli kommenttia, että liian Pielavesi-painotteista toimintaa. Ja toivottiin Keiteleelle lisää lomittajia ja kuntaan johtava lomittaja, joka on paikalla tarvittaessa. Toivottiin myös, että keiteleläiset saisivat aina keiteleläisen lomittajan. Kuitenkin vastausten perusteella ei keiteleläisten ja pielavetisten tyytyväisyyksissä ollut niin suurta eroa kuin oletamus oli. Toimistohenkilöstön toivottiin perehtyvän enemmän emolehmätalouteen. Vastausten perusteella ei Pielaveden paikallisyksikössä paljon parannettavaa

ole. Pieniä parannuksen kohteita voisi olla toimistohenkilöstön tilojen tuntemuksen lisäämisessä. Eli toimistohenkilöstöä enemmän käymään kentällä. Tähän voisi tuoda henkilöstölle lisäaikaa mobiilijärjestelmä kehittyessään toimivaksi.

Pielaveden paikallisyksikön alueella ei aktiivitulojen ja karjanpidosta luopuneiden välillä ollut niin suurta eroa kuin oli olettamus. Sanallisissa vastauksissa oli hieman eroa, lähinnä niin päin, että ne olivat positiivisimpia karjanpidosta luopuneiden kohdalla. Ehkä aika kulta muistot. Haettuja ”uusia” asioita verrattuna aktiivitulojen vastauksiin ei karjanpidosta luopuneilta juuri saatu. Tähän saattoi olla vaikuttamassa jonkin verran vastaajien pieni määrä 15 vastannutta. Enemmän vastaajia olisi saattanut olla, jos mukaan olisi otettu tiloja pidemmältä ajalta kuin kolmelta vuodelta taaksepäin. Kyselystä selvisi, ettei karjanpidosta luopumisen syy ole lomituspalveluissa, joten lomituspalveluita parantamalla ei voida juuri vaikuttaa karjatilojen vähentymiseen Keiteleeseen ja Pielaveden alueella.

Kaikkien paikallisyksiköiden alueilla lomittajien saatavuutta tulisi parantaa eli lisätä lomittajia. Tämän asian korjaamiseen voisi auttaa lomittajien palkan parantaminen ja kaikkien matkakulujen korvaaminen. Kuukausipalkkainen lomittaja haluaisi varmasti tehdä täysiä työpäiviä mahdollisuuksien mukaan ja lyhyillä työmatkoilla, sillä kukapa vakinaisessa työsuhhteessa olija antaisi vähentää palkkaansa, jos olisi käytettävissä töihin, mutta niitä ei olisi riittävästi.

Lomittajien ammattitaitoa kehitetään varmasti koko ajan erilaisin koulutuksin ja uusimpaan teknologiaan tutustuminen on erittäin tärkeää sekä käytännössä että teoriassa, koska nykymaatalous koneellistuu kovaa vauhtia. Tilakokojen kasvu ja sitä kautta lomittajaan kohdistuvat vaatimukset lisäävät paineita lomittajien työskentelyyn. Lomittajien raportointiin toiset tilat ovat varanneet ”päiväkirjan”, johon voi merkitä ylös tapahtumia, joita ei voi oikein muualle merkitä ja olisi hyvä muistaa. Pitkien lomitusten aikaan ei kaikkea muista jälkikäteen kertoa suullisesti ja onko tilanväki halukas heti lomalta palattuaan kuuntelemaan pitkää selostusta tapahtumista, jotka voisi kaikessa rauhassa lueskella myöhemmin.

Lomittajien asenteessa tilaa kohtaa pitäisi korostaa sitä, että he tulevat tekemään yleensä toisen työpaikalle taloudellisesti merkityksellistä työtä, jolloin asioihin tulisi suhtautua

vakavasti. Jos todellakin yrittää ja tekee parhaansa, niin silloin kaikki voitava on tehty. Mutta, jos lomittajan asenne on se, ”että kunta korvaa/vastaa, jos vahinko sattuu”, niin asenteessa on parantamisen varaa. Joskus vahinkoja tietysti sattuu, mutta yleensä pelkkä rahallinen korvaus ei kata kaikkia tiloilla sattuvia vahinkoja. Puhumattakaan siitä, jos lomittajalla on henkilökohtaisia ongelmia, esimerkiksi päihteiden kanssa, niin työskentely eläinten kanssa ei ole kaikkein suositeltavimpia asioita.

Karjoistaan luopuvia yrittäjiä tulisi houkutella lomittajiksi, koska heiltä olisi tieto-taitoa alalta valmiina. Samoin kuin muiden eläinten kuin lehmien hoitoon erikoistuneita lomittajia tarvitaan yhä enemmän tulevaisuudessa.

Lomittajien kannalta kehitettävää tiloilla olisi lomitukseen ohjeistamisessa. Yhtenäistä kattavaa järjestelmää ei ole, mutta hyviä käytännössä kokeiltuja menetelmiä löytyy. Parhaimmasta päästä on lomittajalle vartta vasten koottu kansio, josta löytyy kaikki ohjeet päivittäisistä rutiinistöistä äkillisiin ja harvoin tapahtuviin tilan asioihin – unohtamatta tärkeitä puhelinnumeroita. Tällaisen kokoaminen vie tilalta varmasti aikaa, mutta lomittajan kannalta se on erittäin tärkeä osa lomitukseen onnistumista. Vaikka tila kuuluisikin lomarenkaaseen, eli tilan työtavat ja eläimet ovat lomittajalle tuttuja, niin joskus sattuu tapauksia, joita ei voi arvioida etukäteen. Ja jos asian voisi tarkistaa kansiosta niin mikäs sen helpompaa. Vielä tärkeämpää jos kyseessä on tilan tuntematon lomittaja.

Lomarenkaat tuntuisivat luontevalle tilojen ja lomittajien yhteistyön kannalta. Tutut työt, tutut eläimet ja tuttu lomittaja, jolle tarvitsisi vain päivittää edellisestä kerrasta muuttuneet asiat, helpottaisi asioiden ja töiden hoitoa. Kaikki lomittajat ja tilat eivät halua olla lomarenkaassa, mutta halukkailla tulisi olla mahdollisuus liittyä sellaiseen.

Lomatoimistoille parannettavaa tuntuisi olevan tilojen olosuhteiden tuntemisessa. Ne vaihtelevat tietenkin koko ajan, mutta jonkinlainen käytännön tuntuma on aina hyvä olla jokaisesta tilasta. Leppävirran toimistossa on sanottukin, että olisipa sellainen kristallipallo, josta voisi ennustaa tilan asiat ja tarvittavan työajan. Toimistoilta varmasti yritetään järjestää tilalle mahdollisimman ”sopiva” lomittaja tarvittavana ajankohtana kuin vain mahdollista, jolloin lomittajan taitojen sopivuus kullekin tilalle on tunnettava. Nopeat sijaisapulomitukset tuottavat pakostakin vaikeuksia lomittajan saatavuudessa, sillä niihin pitäisi olla pikaisesti ja monitaitoisia lomittajia saatavilla. Lomittajalle varatun

työajan pituuden arviointi on varmasti vaikeaa, mutta siihen auttaisi joutavuus työaikoja laskettaessa päivystystapausten, varsinkin eläinten poikimiset ym. päivittäisistä töistä poikkeavat toimet vievät yllättävästi lisääaikaa ja ovat huonosti ennustettavissa lomaa tilattaessa. Samoin, jos tila on unohtanut pyytää opastusaikaa uuden lomittajan opettamiseen, niin sen ajan poisotto tilan lomasta tuntuu ikävältä. Toimistohenkilöstön tavoitettavuus työaikana tulisi olla kaikille mahdollista. Jos henkilö ei ole tavoitettavissa, ainakin tieto siitä koska hänet saa seuraavan kerran kiinni, olisi onnituttava joko automaatin tai toisen toimistohenkilön kautta. Tällainenkin palvelu antaa lomaoikeutetulle tunteen siitä, että asioita hoidetaan.

Lomatoimistoissa työskentelevät istuvat ”tuulisilla” paikoilla, koska sinne tulee ensimmäiset valitukset huonosti sujuneesta lomituksesta ja siellä tunnetaan myös ensimmäisenä, jos ja kun lomittajista on kova kysyntä.

Tämän tyyllisellä kyselyllä tuntui olevan kysyntää, jolloin epäkohtia voisi osoittaa nimettömänä ja sanoa asiat niin suoraan kuin haluttaa. Vuosi on ehkä liian lyhyt aika, mutta pienempiä paikallisyksikön sisäisiä kyselyjä voisi järjestää helpommin.

Kiitämme opinnäytetyömme valmistumisprosessiin osallistuneita kaikesta saamastamme avusta ja tuesta!

LÄHTEET

Painamattomat

Heinäveden yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

<http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp>

Keiteleen yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007].

Saatavissa: <http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp?knro=239>

Klemetti, Veijo. 2007. Lomitusjohtaja. Haastattelu. 28.4.2007. Pielaveden kunnan lomatoimi. Pielavesi.

Kuopion yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007].

Saatavissa: <http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp?knro=297>

Leppävirran yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

<http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp>

Lomituksen hallinto. Lomitus. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2006.

[viitattu 30.10.2006]. Saatavissa:

<http://www.mela.fi/sivu.asp?path=694;856;1135>

Lomituspalvelut-tilasto. Paikallisyksikköjen vertailu. Lomitustilastot. Melan tilastosivu. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

http://asp.hci.fi/mela/tilastot.nsf/Lomitustilastot_Palvelut_Vrt?OpenView&vrt0=595&vrt1=476&vrt2=420&vertailu=K&tyyppi=

Maaningan yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007].

Saatavissa: <http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp?knro=476>

Maatalousyrittäjien lomituspalvelulaki 1231/1996. Ajantasainen lainsäädäntö. Lainsäädäntö. Finlex. [viitattu 14.3.2007]. Saatavissa:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19961231?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=lomitus>

Maksullinen lomitus. Lomitus. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2006. [viitattu 30.10.2006]. Saatavissa:

<http://www.mela.fi/sivu.asp?path=694;856;1131;1188>

Maksullinen lomitus-tilasto. Paikallisyksikköjen vertailu. Lomitustilastot. Melan tilasto-sivu. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

http://asp.hci.fi/mela/tilastot.nsf/Lomitustilastot_Maksullinen_lomitus_Vrt?OpenView&vrt0=595&vrt1=476&vrt2=420&vertailu=K&tyyppi=

Mitä maatalouslomitus on. Lomitus. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2006. [viitattu 30.10.2006]. Saatavissa:

<http://www.mela.fi/sivu.asp?path=694;856;1122>

Nurminen, Tuija. 2007. Lomatoimenjohtaja. Haastattelu. 20.2.2007. Leppävirran kunnan lomatoimi. Leppävirta.

Pielaveden kunta. 2006. Palvelut. Työ, yrittäminen ja elinkeinot. Lomituspalvelut. Henkilöstö. [viitattu 2.11.2006].

Saatavissa: <http://www.pielavesi.fi/?deptid=12519>

Pielaveden yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

<http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp?knro=595>

Siilinjärven yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

<http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp?knro=749>

Sijaisapu. Lomitus. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2006. [viitattu 30.10.2006]. Saatavissa:

<http://www.mela.fi/perussivu.asp?path=1166;1168>

Työturvallisuuslaki 738/2002. Ajantasainen lainsäädäntö. Lainsäädäntö. Finlex. [viitattu 25.4.2007]. Saatavissa: <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>

Varkauden yleistilasto. Aluetietopankki: yleistilastot. Tilastot. Kuntatiedon keskus. 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

<http://hosted.kuntaliitto.fi/skriptit/tilastot/kuntakortti2.asp>

Vuosiloma. Lomitus. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2006. [viitattu 30.10.2006]. Saatavissa:

<http://www.mela.fi/perussivu.asp?path=1166;1167>

Vuosiloma ja sijaisapu-tilasto. Paikallisyksikköjen vertailu. Lomitustilastot. Melan tilastosivu. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela). 2007. [viitattu 29.1.2007]. Saatavissa:

http://asp.hci.fi/mela/tilastot.nsf/Lomitustilastot_Vuosiloma_Vrt?OpenView&vrt0=595&vrt1=476&vrt2=420&vertailu=K&tyyppi=U

Painetut

Lätti, M., Klemetti, V., Lahin, P., Ahlsten, M. & Sirkiä, S. 2006. Maatalouslomitustyön viestintä- ja tietojärjestelmä – mobiilitekniikkaa maatalouslomitukseen. Työtehoseuran raportteja ja oppaita 27. Helsinki: Priimus Paino Oy.

LIITTEET

LIITE 1

Lomatoimiston palvelujen kehittämisen asiakastytyväisyyskysely**Yleistiedot**

Rastittakaa (x) oikea vaihtoehto

1. Tilan sijaintikunta:

☐ Leppävirta	☐ Heinävesi	☐ Varkaus(= Kangaslampi)
☐ Pielavesi	☐ Keitele	☐ Maaninka
☐ Kuopio	☐ Siilinjärvi	

2. Tilan päätuotantosuunta:

☐ maito	☐ naudanliha	☐ sika	☐ joku muu

3. Kuinka monta lomaoikeutettua tilallanne on?

☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4

4. Tilanne lomaoikeutettujen ikä ja sukupuoli

1. ikä ____	☐ mies	☐ nainen
2. ikä ____	☐ mies	☐ nainen
3. ikä ____	☐ mies	☐ nainen
4. ikä ____	☐ mies	☐ nainen

Vuoden 2006 tietoja tilastanne

5. Päätuotantoeläinten määrä

Lypsylehmiä____ emolehmiä/lihanautoja____ sikoja____
 muita eläimiä(lampaat, kanat, broilerit...)_

6. Kuinka paljon tilallanne käytettiin v. 2006 lomaoikeutetut yhteensä:

- vuosilomaa ____ päivää
- sijaisapua ____ päivää
- tuetta maksullista lomaa (max. 120 tuntia/vuosi) ____ tuntia

7. Jos tilallanne on useampi lomaoikeutettu, kuinka monta päivää piditte lomistanne yhtä aikaa?
 ____ päivää

Lomituspalveluiden käyttö

Rastittakaa (x) oikea vaihtoehto

8. Käytättekö

- kunnallista lomituspalvelua
- itsejärjestettyä lomitusta
- ette käytä lomituspalvelua, miksi? _____

9. Oletteko lomarenkaassa? Kyllä Ei

10. Jos vastasitte kysymykseen 9. Kyllä, kuinka monta tilaa lomarenkaassanne on? _____

11. Jos vastasitte kysymykseen 9. Kyllä, onko lomarengas mielestänne sopivan kokoinen?

- Kyllä Ei

12. Jos vastasitte kysymykseen 9. Ei, haluaisitteko lomarenkaaseen? Kyllä Ei

13. Onko teillä mahdollisuus saada apua naapureilta tai muualta ennen kuin lomatoimisto pystyy järjestämään tilalle lomittajan, jos tarvitsette lomittajaa sijaisapuun tai äkillisesti?

- Kyllä Ei

14. Jos vastasitte kysymykseen 13. Kyllä, niin keneltä?

- naapuri sukulainen omat perheenjäsenet joku muu

15. Jos vastasitte kysymykseen 13. Ei, niin olisitteko kiinnostunut ko. varajärjestelmästä?

- Kyllä Ei

16. Jos tilallanne on 2 lomaoikeutettua, niin pystyisikö toinen yrittäjä tekemään tarvittaessa molempien työt yksin noin 2-3 päivää?

- Kyllä Ei, mik-

si? _____

17. Olisitteko valmis luopumaan omasta vuosiloman lomittajastanne, jos toiselle tilalle tulisi äkillinen sijaisaputarve? Kyllä Ei

18. Jos vastasitte kysymykseen 17. Kyllä, niin missä tapauksessa

---

Arvioikaa seuraavat taulukoiden asiat ympyröimällä haluamanne vaihtoehto.

19. Kuinka tyytyväinen olette lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen
Lomittajien ammattitaito	1	2	3	4	5
Lomittajien luotettavuus	1	2	3	4	5
Lomittajien huolellisuus työssä	1	2	3	4	5
Annettujen lomitusharjojen noudattaminen	1	2	3	4	5
Mahdollisuus jättää karja lomittajan vastuulle	1	2	3	4	5
Lomittajalle arvioidun/lasketun työajan pituus	1	2	3	4	5
Lomituksen sujumisen riittävä raportointi	1	2	3	4	5
Lomituksen toimivuus yleisesti	1	2	3	4	5

20. Minkä yleisarvosanan antaisitte lomittajille (1-5)? ____

21. Kuinka tyytyväinen olette hallintohenkilöstön toimintaan

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen
Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto	1	2	3	4	5
Toimistohenkilöstön tavoitettavuus työaikana	1	2	3	4	5
Toimiston aukioloajat	1	2	3	4	5
Tilojen olosuhteiden tuntemus	1	2	3	4	5
Ammattitaito antaa tilalle sopiva lomittaja	1	2	3	4	5
Lomittajien saatavuus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun asiantuntemus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun luotettavuus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun tasapuolisuus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun ystävällisyys	1	2	3	4	5

22. Minkä yleisarvosanan antaisitte lomatoimiston henkilökunnalle (1-5)? ____

23. Miten olette järjestäneet ohjauksen lomittajan tullessa tilalle?

---

24. Saatteko lomituspalvelua, joka vastaa täysin tilanne tarpeita (tarvittavat iltatarkastukset, konetyöt, muiden eläinten hoidot...)?

Kyllä   Ei, miksi? _____

25. Mitä mieltä olette lomituksen automaattisesta työajanseurannasta?

(Automaattisella työajanseurannalla tarkoitetaan lomittajien puhelimen avulla tapahtuvaa ilmoittamista töiden aloittamisesta sekä niiden lopettamisesta. Näiden ilmoitusten perusteella lomittajan tilalla käyttämä työaika vahvistuu automaattisesti lomatoimen työajanseurantajärjestelmään.)

tuo mukanaan vain positiivisia muutoksia
 tuo mukanaan enimmäkseen positiivisia muutoksia, jos vastasit tähän, mikä on negatiivista?

_____

tuo mukanaan vain vähän positiivisia muutoksia, jos vastasit tähän, mikä on positiivista?

_____

en usko tuovan mitään positiivisia muutoksia

26. Lomituksen tarve tilallanne tulevaisuudessa, seuraavan 5 vuoden aikana?

- tarve lisääntyy
- säilyy samana
- vähenee
- loppuu
- ei tarvita
- ei osaa sanoa

27. Kuinka hyvin lomituspalvelut ovat mielestänne kehittyneet vuosien varrella?

- vastannut maatalouden haasteiden kehitystä
- vastannut melko hyvin maatalouden haasteiden kehitystä
- ei ole vastannut maatalouden haasteiden kehitystä kovinkaan hyvin
- ei ole vastannut maatalouden haasteiden kehitystä

28. Miten kehittäisitte lomituspalveluita? Voitte kirjoittaa vapaasti asioista!

_____

_____

_____

_____

LIITE 2

Lomatoimiston palvelujen kehittämisen asiakastyytyväisyyskysely**Yleistiedot**

Rastittakaa (x) oikea vaihtoehto

1. Tilan sijaintikunta:

- Pielavesi   Keitele   Maaninka
 Kuopio   Siilinjärvi

2. Tilan päätuotantosunta:

- maito
 naudanliha
 sika
 joku muu

3. Minä vuonna luovuitte karjanpidosta?

- 2004   2005   2006

Karjasta luopumista edeltävän vuoden tietoja tilastanne4. Päätuotantoeläinten määrä

Lypsylehmiä____   emolehmiä/lihanautoja____   sikoja____
 muita eläimiä(lampaat, kanat, broilerit...)_ ____

5. Kuinka monta lomaoikeutettua tilallanne oli?

- 1   2   3   4

6. Lomaoikeutettujen sukupuoli ja ikä luopumista edeltävänä vuonna

1. ikä ____   mies   nainen
 2. ikä ____   mies   nainen
 3. ikä ____   mies   nainen
 4. ikä ____   mies   nainen

7. Kuinka paljon tilallanne käytettiin yhteensä:

- a) vuosilomaa _____ päivää
- b) sijaisapua _____ päivää
- c) tuettua maksullista lomaa (max. 120 tuntia/vuosi) _____ tuntia

8. Jos tilallanne oli useampi lomaoikeutettu, kuinka monta päivää piditte lomistanne yhtä aikaa?
_____ päivää

Lomituspalveluiden käyttö

Rastittakaa (x) oikea vaihtoehto

9. Käytittekö

- kunnallista lomituspalvelua
- itsejärjestettyä lomitusta
- ette käyttäneet lomituspalvelua, miksi? _____

10. Olitteko lomarenkaassa? Kyllä Ei

11. Jos vastasitte kysymykseen 10. Kyllä, kuinka monta tilaa lomarenkaassanne oli? _____

12. Oliko teillä mahdollisuus saada apua naapureilta tai muualta ennen kuin lomatoimisto pystyi järjestämään tilalle lomittajan, jos tarvitsitte lomittajaa sijaisapuun tai äkillisesti?

- Kyllä Ei

13. Jos vastasitte kysymykseen 12. Kyllä, niin keneltä?

- naapuri sukulainen omat perheenjäsenet

14. Jos tilallanne oli 2 lomaoikeutettua, niin pystyikö toinen yrittäjä tekemään molempien työt yksin noin 2-3 päivää? Kyllä Ei

Arvioikaa seuraavat taulukoiden asiat ympyröimällä haluamanne vaihtoehto.

15. Kuinka tyytyväinen olitte lomittajien työskentelyyn ja lomituksen toimivuuteen yleisesti

	Täysin tyytymätön 1	Tyytymätön 2	Jokseenkin tyytyväinen 3	Tyytyväinen 4	Täysin tyytyväinen 5 ☺
Lomittajien ammattitaito	1	2	3	4	5
Lomittajien luotettavuus	1	2	3	4	5
Lomittajien huolellisuus työssä	1	2	3	4	5
Annettujen lomitushjeiden noudattaminen	1	2	3	4	5
Mahdollisuus jättää karja lomittajan vastuulle	1	2	3	4	5
Lomittajalle arvioidun/lasketun työajan pituus	1	2	3	4	5
Lomituksen sujumisen riittävä raportointi	1	2	3	4	5
Lomituksen toimivuus yleisesti	1	2	3	4	5

16. Minkä yleisarvosanan antaisitte lomittajille (1-5)? ____

17. Kuinka tyytyväinen olitte hallintohenkilöstön toimintaan

	Täysin tyytymätön 1	Tyytymätön 2	Jokseenkin tyytyväinen 3	Tyytyväinen 4	Täysin tyytyväinen 5 ☺
Lomituksen liittyvistä asioista saatu tieto	1	2	3	4	5
Toimistohenkilöstön tavoitettavuus työaikana	1	2	3	4	5
Toimiston aukioloajat	1	2	3	4	5
Tilojen olosuhteiden tuntemus	1	2	3	4	5
Ammattitaito antaa tilalle sopiva lomittaja	1	2	3	4	5
Lomittajien saatavuus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun asiantuntemus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun luotettavuus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun tasapuolisuus	1	2	3	4	5
Saadun palvelun ystävällisyys	1	2	3	4	5

18. Minkä yleisarvosanan antaisitte lomatoimiston henkilökunnalle (1-5)? ____

19. Saitteko lomituspalvelua, joka vastasi täysin tilanne tarpeita (tarvittavat iltatarkastukset, konetyöt, muiden eläinten hoidot...)?

Kyllä   Ei, miksi? _____

20. Uskalsitteko jättää karjan lomittajan vastuulle?   Kyllä   Ei

21. Jos vastasitte kysymykseen 20. Ei, mikä siihen oli syynä? _____

_____

22. Mikä oli karjanpitoon lopettamisen merkittävin syy? _____

_____

23. Vaikuttivatko lomituspalvelut lopettamispäätökseenne?   Kyllä   Ei

24. Jos vastasitte kysymykseen 23. Kyllä, miten se vaikutti?

_____

25. Kuinka hyvin lomituspalvelut ovat mielestänne kehittyneet vuosien varrella?

- vastannut maatalouden haasteiden kehitystä
- vastannut melko hyvin maatalouden haasteiden kehitystä
- ei ole vastannut maatalouden haasteiden kehitystä kovinkaan hyvin
- ei ole vastannut maatalouden haasteiden kehitystä

26. Voitte kirjoittaa vapaasti lomituspalveluihin liittyen!

_____

_____

_____

_____

Saatekirje

LIITE 3

Arvoisa lomaoikeutettu!

Olemme kaksi agrologi (AMK) opiskelijaa Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen yksiköstä. Teemme opintoihimme kuuluvaa opinnäytetyötä lomatoimistojen lomitajien ja hallintohenkilöstön työskentelystä Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden lomatoimien alueella ja tarkoituksenamme on kartoittaa mielipiteitänne lomituksista. Vastaamalla voitte vaikuttaa kotikuntanne lomatoimen kehittämiseen ja samalla annatte arvokasta apuanne opinnäytetyömme onnistumiseksi!

Osoitetietonne on saatu oman lomatoimenne paikallisyksikön rekisteristä. Antamanne tiedot käsittelemme nimettöminä ja ehdottoman luottamuksellisina. Tulokset julkaistaan kokonaistuloksina, joten kenenkään yksittäisvastauksia ei paljastu. Yhteenvedon tuloksista paikallinen lomatoimi pyrkii antamaan palautteena vuoden loppuun mennessä ja suullinen päättöyöesitys on huhtikuun lopussa Iisalmissa Savonia-ammattikorkeakoululla.

Ohessa lähetämme myös vastauskuoren, jonka postimaksu on maksettu. Pyydämme teitä palauttamaan kyselylomakkeen täytettynä oman lomitusalueenne paikallisyksikköön x.x.xxxx mennessä.

Mikäli haluatte saada lisätietoja tutkimuksesta, voitte ottaa meihin yhteyttä.

Kiitos etukäteen vastauksistanne!

Minna Turpeinen
040-5304651

Anna-Maija Räisänen-Jatkola
040-5393381

Arvoisa viljelijä!

Olemme kaksi agrologi (AMK) opiskelijaa Savonia-ammattikorkeakoulun Iisalmen yksiköstä. Teemme opintoihimme kuuluvaa opinnäytetyötä lomatoimistojen lomittajien ja hallinto henkilöstön työskentelystä Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden lomatoimien alueella ja tarkoituksenamme on kartoittaa mielipiteitänne lomituksista. Vastaamalla voitte vaikuttaa kotikuntanne lomatoimen kehittämiseen ja samalla annatte arvokasta apuamme opinnäytetyömme onnistumiseksi!

Osoitetietonne on saatu oman lomatoimenne paikallisyksikön rekisteristä. Antamanne tiedot käsittelemme nimettöminä ja ehdottoman luottamuksellisina. Tulokset julkaistaan kokonaistuloksina, joten kenenkään yksittäisvastauksia ei paljastu. Suullinen päättöesitys on huhtikuun lopussa Iisalmessa Savonia-ammattikorkeakoululla.

Ohessa lähetämme myös vastauskuoren, jonka postimaksu on maksettu. Pyydämme teitä palauttamaan kyselylomakkeen täytettynä oman lomitusalueenne paikallisyksikköön x.x.xxxx mennessä.

Mikäli haluatte saada lisätietoja tutkimuksesta, voitte ottaa meihin yhteyttä.

Kiitos etukäteen vastauksistanne!

Minna Turpeinen
040-5304651

Anna-Maija Räisänen-Jatkola
040-5393381

Vastaaajien tarkemmat määrät kysymyksissä 19-22

LIITE 5

Pielaveden paikallisyksikkö

Lomittajien ammattitaito n = 66

Lomittajien luotettavuus n = 66

Lomittajien huolellisuus työssä n = 65

Lomittajien lomitusharjoitusten noudattaminen n = 66

Karjan jättö lomittajan vastuulle n = 66

Lomittajalle lasketun työajan pituus n = 67

Lomituksen sujumisen riittävä raportointi n = 65

Lomituksen toimivuus yleisesti n = 66

Yleisarvosana lomittajille n = 69

Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto n = 66

Lomatoimiston henkilöstön tavoitettavuus työaikana n = 65

Toimiston aukioloajat n = 65

Tilojen olosuhteiden tuntemus n = 66

Ammattitaito antaa tilalle sopiva lomittaja n = 66

Lomittajien saatavuus n = 67

Saadun palvelun asiantuntemus n = 65

Saadun palvelun luotettavuus n = 65

Saadun palvelun tasapuolisuus n = 65

Saadun palvelun ystävällisyys n = 65

Yleisarvosana lomatoimiston henkilökunnalle n = 69

LIITE 6

TAULUKKO 2. Leppävirran paikallisyksikön alueen tulokset prosentteina lomittajien työskentelystä/lomituksen toimivuudesta ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyyty-mätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyyty-väinen	Täysin tyytyväinen	n=
Ammattitaito			21	56	23	57
Luotettavuus			21	56	23	57
Huolellisuus		3	24	51	22	55
Lomitusohjeiden noudattaminen	2	4	25	44	25	57
Mahdollisuus jättää karja lomittajan vastuulle		3	21	60	16	58
Arvioidun työajan pituus		5	23	54	18	58
Lomituksen sujumisen raportointi			23	56	21	57
Lomituksen toimivuus	2	13	17	50	18	57

TAULUKKO 3. Leppävirran paikallisyksikön alueen tulokset prosentteina hallintohenkilöstön toiminnasta ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyyty-mätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyyty-väinen	Täysin tyytyväinen	n=
Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto		2	10	53	35	58
Toimistohenkilöstön tavoitettavuus työaikana			21	51	28	57
Toimiston aukioloajat			19	52	29	56
Tilojen olosuhteiden tunteminen		7	22	49	22	55
Ammattitaito antaa tilalle sopiva lomittaja		2	19	47	32	57
Lomittajien saatavuus		5	50	40	5	57
Palvelun asiantuntemus		4	18	63	15	56
Palvelun luotettavuus			21	53	26	57
Palvelun tasapuolisuus	2	4	25	55	14	56
Palveun ystävällisyys		2	7	55	36	56

LIITE 7

TAULUKKO 4. Maaningan paikallisyksikön alueen tulokset prosentteina lomittajien työskentelystä/lomituksen toimivuudesta ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Ammattitaito	1	3	26	54	16	113
Luotettavuus	1	1	18	53	27	113
Huolellisuus	1	4	38	38	19	112
Ohjeiden noudattaminen	1	4	32	12	21	113
Karjan jättö lomittajan vastuulle	2	5	32	40	21	111
Lasketun työajan pituus	3	13	29	44	11	113
Lomituksen raportointi	2	7	39	39	13	107
Lomituksen toimivuus yleisesti	1	11	34	44	10	111

TAULUKKO 5. Maaningan kunnan alueen tulokset lomittajien työskentelystä prosentteina ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Ammattitaito		3	29	52	16	31
Luotettavuus			19	55	26	31
Huolellisuus		3	38	36	23	31
Ohjeiden noudattaminen			42	35	23	31
Karjan jättö lomittajan vastuulle		3	37	40	20	30
Lasketun työajan pituus	3	19	32	42	4	31
Lomituksen raportointi		10	37	37	16	30
Lomituksen toimivuus yleisesti		7	32	45	16	31

LIITE 8

TAULUKKO 6. Kuopion kunnan alueen tulokset lomittajien työskentelystä prosentteina ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Ammattitaito	2	4	28	58	8	53
Luotettavuus	2	2	17	57	22	53
Huolellisuus	2	6	40	38	15	53
Ohjeiden noudattaminen	2	8	30	42	18	53
Karjan jättö lomittajan vastuulle	4	6	36	35	19	52
Lasketun työajan pituus	4	17	26	40	13	53
Lomituksen raportointi	4	8	39	37	12	49
Lomituksen toimivuus yleisesti	2	16	33	43	6	51

TAULUKKO 7. Siilinjärven kunnan alueen tulokset lomittajien työskentelystä prosentteina ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Ammattitaito		3	17	48	31	29
Luotettavuus			17	45	38	29
Huolellisuus			36	43	21	28
Ohjeiden noudattaminen			28	48	24	29
Karjan jättö lomittajan vastuulle		7	21	48	24	29
Lasketun työajan pituus			31	55	14	29
Lomituksen raportointi			43	46	11	28
Lomituksen toimivuus yleisesti		7	38	45	10	29

LIITE 9

TAULUKKO 8. Maaningan paikallisyksikön alueen tulokset prosentteina hallintohenkilöstön toiminnasta ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto	7	15	37	34	9	114
Henkilöstön tavoitettavuus	7	18	39	32	6	114
Toimiston aukioloajat	2	12	27	51	9	111
Olosuhteiden tuntemus	12	23	36	25	5	111
Sopiva lomittaja tilalle	7	16	35	31	12	111
Lomittajien saatavuus	7	16	42	26	10	112
Palvelun asiantuntemus	6	18	31	36	11	112
Palvelun luotettavuus	8	16	24	41	12	112
Palvelun tasapuolisuus	5	10	36	37	14	108
Palvelun ystävällisyys	7	9	23	41	20	113

TAULUKKO 9. Maaningan kunnan alueen tulokset prosentteina hallintohenkilöstön toiminnasta ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto		19	32	39	10	31
Henkilöstön tavoitettavuus	3	23	36	32	6	31
Toimiston aukioloajat		13	16	61	10	31
Olosuhteiden tuntemus	7	30	30	23	10	30
Sopiva lomittaja tilalle	7	16	32	29	16	31
Lomittajien saatavuus	3	16	45	26	10	31
Palvelun asiantuntemus		26	29	32	13	31
Palvelun luotettavuus	3	7	32	45	13	31
Palvelun tasapuolisuus		14	30	43	13	30
Palvelun ystävällisyys	3	7	22	52	16	31

LIITE 10

TAULUKKO 10. Kuopion kunnan alueen tulokset prosentteina hallintohenkilöstön toiminnasta ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto	11	15	35	28	11	54
Henkilöstön tavoitettavuus	9	20	37	28	6	54
Toimiston aukioloajat	4	12	33	43	8	51
Olosuhteiden tuntemus	19	24	33	20	4	54
Sopiva lomittaja tilalle	12	17	37	23	11	52
Lomittajien saatavuus	12	10	48	19	11	52
Palvelun asiantuntemus	9	17	30	34	10	53
Palvelun luotettavuus	14	19	21	33	13	52
Palvelun tasapuolisuus	8	4	41	33	14	49
Palvelun ystävällisyys	8	9	28	30	25	53

TAULUKKO 11. Siilinjärven kunnan alueen tulokset prosentteina hallintohenkilöstön toiminnasta ja vastaajien lukumäärät (n).

	Täysin tyytymätön	Tyytymätön	Jokseenkin tyytyväinen	Tyytyväinen	Täysin tyytyväinen	n=
Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto	7	10	42	38	3	29
Henkilöstön tavoitettavuus	7	7	45	38	3	29
Toimiston aukioloajat		10	28	55	7	29
Olosuhteiden tuntemus	4	11	48	37		27
Sopiva lomittaja tilalle		11	36	46	7	28
Lomittajien saatavuus	3	24	28	38	7	29
Palvelun asiantuntemus	4	10	36	43	7	28
Palvelun luotettavuus	3	21	21	48	7	29
Palvelun tasapuolisuus	3	14	35	38	10	29
Palvelun ystävällisyys	7	10	17	52	14	29

LIITE 11

TAULUKKO 12. Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden paikallisyksiköiden alueiden keskiarvosanat lomittajien työskentelystä ja lomituksesta yleisesti.

	Leppävirta	Maaninka	Pielavesi
Ammattitaito	4	3,8	4
Luotettavuus	4	4,1	4,2
Huolellisuus	3,9	3,7	3,9
Ohjeiden noudattaminen	3,9	3,8	4
Karjan jättö lomittajan vastuulle	4,1	3,7	3,8
Lasketun työajan pituus	3,8	3,5	3,5
Lomituksen raportointi	3,8	3,6	3,8
Lomituksen toimivuus yleisesti	4	3,5	4

TAULUKKO 13. Leppävirran, Maaningan ja Pielaveden paikallisyksiköiden alueiden keskiarvosanat hallintohenkilöstön toiminnasta.

	Leppävirta	Maaninka	Pielavesi
Lomitukseen liittyvistä asioista saatu tieto	4,2	3,2	3,8
Toimistohenkilöstön tavoitettavuus työaikana	4,1	3,1	4
Toimiston aukioloajat	4,1	3,5	3,9
Tilojen olosuhteiden tuntemus	3,9	2,9	3,4
Ammattitaito antaa tilalle sopiva lomittaja	4,1	3,2	3,7
Lomittajien saatavuus	3,5	3,2	3,5
Saadun palvelun asiantuntemus	3,9	3,3	3,8
Saadun palvelun luotettavuus	4,1	3,3	3,8
Saadun palvelun tasapuolisuus	3,8	3,4	3,8
Saadun palvelun ystävällisyys	4,3	3,6	4,1